

JOSVA – HVA ER TRO?

Bibelstudier

for sabbatsskolen

4. kvartal, 2025

JOSVA – HVA ER TRO?

Av Barna Magyarosi

UTGITT AV
SYVENDEDAGS ADVENTISTKIRKENS
SABBATSSKOLEAVDELING

Syvendedags
Adventistkirken

Norsk Bokforlag, Røyse

UTARBEIDELSE

Utarbeidelsen av bibelstudiene ledes av en komité med medlemmer fra verdensfeltet. Komiteens medlemmer er rådgivende redaktører, og de studiene som utgis hvert kvartal, gjenspeiler komiteens synspunkter og representerer ikke bare eller nødvendigvis forfatterens hensikter.

HENVISNINGER

Der forfatternavn ikke er oppgitt, men bare tittelen på en bok eller en artikkel, er henvisningen til en av Ellen G. Whites skrifter. Der en norsk oversettelse foreligger, er henvisningen til denne, men i parentes står også henvisningen til den engelske originalen, med standard forkortelse for tittelen, for eksempel: *AA står for Acts of the Apostles*.

BIBELOVERSETTELSE

Der intet er sagt om versjon, er Bibelselskapets oversettelse av 2011 brukt. I noen tilfeller er tidligere versjoner av Bibelselskapets oversettelse brukt (1930, 1978, 1985). Der ingen av Bibelselskapets bibeloversettelser støtter forfatterens poeng, har vi oversatt etter forfatterens versjon og merket det med versjonens alminnelige forkortelse, f.eks. NKJV for New King James Version.

Originalens tittel: *Lessons of Faith From Joshua*

Studieforfatter dette kvartal: Barna Magyarosi

Redaktør: Clifford R. Goldstein (goldsteinc@gc.adventist.org)

Oversettelse: Egil Fredheim (egilfredheim@gmail.com)

Illustrasjoner: Lars Justinen

Sats: Norsk Bokforlag, Røyse 2025

Trykk: United Press

Copyright © Norsk Bokforlag

BIBELSTUDIER utgis kvartalsvis, og kan abonneres på ved å ta kontakt med Norsk Bokforlag.

Telefon: 32 16 15 60 • E-post: ordre@norskbokforlag.no • Internett: www.norbok.no

En kort introduksjon til dette bibelstudieheftet

Adventister tror at Bibelen er en helt spesiell bok. Egentlig den en samling bøker, et bibliotek på 66 bøker, skrevet av ca 40 forskjellige forfattere over en periode på opp mot 1000 år. Til sammen utgjør Bibelen en fascinerende og medrivende fortelling om menneskeheten. Den forteller oss at vi er fordi Gud har skapt oss. Han har satt oss i verden for å fylle den med Guds visdom, skjønnhet og kjærlighet. Vi skal få verden og menneskesamfunnene til å blomstre, på vegne av han, slik han planla. All bibelsk etikk handler grunnleggende om det.

Hver for seg er de ulike bøkene vitnesbyrd om at Gud åpenbarer seg for ulike mennesker, på ulike måter, opp gjennom historien. Det er fortellinger om mennesker «under samme kår som vi» (Jak 5,17), som gjorde feil, men som også gjorde store ting for Gud og mennesker. Det er ofte noen i Bibelen som hadde en erfaring som ligner på vår, og som vi kan identifisere med. Men framfor alt, er Bibelen skrevet for at vi skal være «fullt utrustet til all god gjerning» (2 Tim 3,17). Helt grunnleggende studerer vi derfor Bibelen for å bli bedre mennesker.

Dette kvartalet studerer vi Josvas bok. Boken handler om inntakelsen av Kana, det lovede landet, og er opprinnelig skrevet for å minne Israelsfolket om hvordan Gud ledet og hjalp. For oss, tre og et halvt tusen år senere, og i en helt annen kultur, er det likevel en del som er fremmed ved fortellingene. Leder Gud ut i folkemord på «hedenske» folkeslag? Har Gud etniske favoritter? Studiene i Josvas bok gir oss en anledning til å samtale om de sidene ved Bibelen som oppleves fremmed for oss i dag. Jeg håper vi får mange ærlige og konstruktive samtaler om det dette kvartalet.

Men jeg tror også det er viktig at vi ikke unødig problematiserer boken. At Gud taler til og fra en annen kultur enn vår, sier oss også noe om at Gud er i stand til å samhandle med alle slags kulturer og situasjoner. Om vi vet noe om fortellerteknikker på den tiden Josvas bok ble skrevet, kan det være flere ting faller på plass.

Det kan være nyttig å lese boken som en bok om Guds folk som prøver å være nettopp det – Guds folk. Gud har siden Adam og Eva alltid hatt sine representanter på jorden. Noen ganger gikk det bra, andre ganger ikke fullt så bra. Vi kan lære av de som gikk før oss, når vi forsøker å finne ut hva det betyr å være Guds folk i vår tid og sammenheng (1 Kor 10,11).

Har du spørsmål? Ta gjerne kontakt med sabbatsskoleavdelingen i Adventistkirken.

Du kan skrive til vidar.hovden@adventist.no

REDAKTØRENS FORORD

Nye muligheter: Josvas bok

Josvas bok markerer overgangen fra Moses til Josva. Den begynner med historien om Israels innreise i det lovede landet og ender med at de bosetter seg der.

Det var ikke lett å skulle fylle skoene etter Moses. Men ikke nok med det, Josva skulle gjøre noe Moses ikke klarte: Etter 40 år i ørkenen skulle han føre folket over Jordan og inn i Kanaan i tråd med løftet Gud hadde gitt fedrene for lenge siden.

«Min tjener Moses er død. Gjør deg nå klar til å gå over Jordan, du og hele dette folket, inn i det landet som jeg vil gi til dem, til israelittene.» (Jos 1,2)

Nøkkelen til hele historien finner vi i Guds ord til Josva: De skal gå inn i «det landet som jeg [JHVH] vil gi dem».

Ja, Josva skal ikke gjøre det alene, men bare ved Guds kraft og veiledning, han som ville ha ført dem inn i landet en generasjon tidligere hvis de hadde holdt paktens. Det gjorde de ikke, og dermed måtte de ta følgene.

I de 40 årene hadde Israel fått oppleve paktens negative side. Etter opprøret mot Gud døde de i ørkenen, alle de voksne som hadde opplevd utgangen fra Egypt, med unntak av Kaleb og Josva. Fire av de fem Mosebøkene handler om det som skjedde i ørkenen. Under Josvas ledelse skulle neste generasjon ta fatt på utfordringene med å innta landet.

«Så kalte Moses Josva til seg mens alle israelittene så på, og sa til ham: Vær modig og sterk! For du skal føre folket inn i det landet som Herren med ed lovet å gi deres fedre, og du skal la dem få det til eiendom. Herren selv skal gå foran deg. Han skal være med deg. Han svikter deg ikke og forlater deg ikke. Vær ikke redd og mist ikke motet!» (5 Mos 31,7.8)

Nå skal Guds løfter til patriarkene og Moses oppfylles. Det er forventning og glede, en ny start for et hjemløst folk. Gud var trofast og fridde dem ut av slaveriet, og man kan stole på at han vil holde løftene om landet.

«Hovedformålet med Josvas bok er å skildre Israels inntog i løftets land, erobringen og fordelingen av det mellom stammene. Dette formålet preger bokens budskap, at Gud er trofast i å oppfylle løftet om land som han ga Abraham. Boken understreker at Gud er tro mot paktens løfter (Jos 21,43–45).» – *Andrews Bible Commentary* (Andrews University Press, 2020), s. 365.

Vi skal se at selv om Josvas bok er over 3000 år, er vår verden ikke så ulik Josvas verden når det gjelder åndelige utfordringer. Dagens utfordringer er kanskje annerledes, men likevel finnes det åndelige utfordringer som truer vår trygghet, vår tro og

utførelsen av det oppdraget Gud har betrodd sitt folk. Josvas eksempel vil sikkert inspirere oss til å gjøre krav på Guds løfter om vår tid og lykkes i Guds kraft, slik Josva gjorde.

Barna Magyarosi er eksekutivsekretær i Den mellomeuropeiske divisjon og leder for bibelforskningskomiteen der. Han har vært teologilærer og rektor ved Adventus-universitetet i Romania.

Innhold

1 4. OKTOBER	Oppskrift på suksess	8
2 11. OKTOBER	Overrasket av nåden	16
3 18. OKTOBER	Nådens minnesmerker	24
4 25. OKTOBER	Konflikten bak alle konflikter	32
5 1. NOVEMBER	Gud kjemper for dere	40
6 8. NOVEMBER	Den indre fienden	48
7 15. NOVEMBER	Den største trosskap: tilbedelse i en krigssone	56
8 22. NOVEMBER	Troskjemper: Josva og Kaleb	64
9 29. NOVEMBER	Løftets arvinger, fanger med håp	72
10 6. DESEMBER	Den sanne Josva	80
11 13. DESEMBER	Livet i landet	88
12 20. DESEMBER	Gud er trofast!	96
13 27. DESEMBER	Velg i dag!	104
	Solnedgangstabell	113

Er du redd for Det gamle testamentes Gud?

Det gamle testamentes Gud har et frynsete rykte, selv i kristne kretser.

Denne boka tar, på en svært åpenhjertig måte, opp temaer som ofte har forårsaket kvaler hos den oppriktige og sannhetssøkende bibelleser, deriblant syndefallet, Satan, moralske dilemma og underlige lover og regler. Forfatteren, Alden Thompson, gjorde et studium av Det gamle testamente og ble tvunget til å revurdere sin forståelse av Gud. Han ble også ledet til en ny og bedre forståelse av alt Gud har gjort og fremdeles gjør for oss.

HEFTET • ISBN: 978-82-7007-314-6
176 SIDER • VARENR: 3370

BESTILLES PÅ WWW.NORBOK.NO ELLER HOS NORSK BOKFORLAG:
E-post: ordre@norsk bokforlag.no / Tlf. 32 16 15 60

Ønsker du å lære mer om temaet dette kvartalet har vi følgende tilleggsmateriale som du kan få kjøpt på engelsk:

Adult Teacher's Quarterly

Dette er den tradisjonelle engelske leksehjelpen for bibelstudier, med mye ekstra informasjon, flere henvisninger og utfyllende spørsmål som du kan bruke i gjennomgåelsen.

<http://sspm.gc.adventist.org>

Bible Study Guide

Det engelske bibelstudieheftet. 1. og 2. kvartal er i et hefte og 3. og 4. kvartal i et hefte. Det er forlaget i England som deler inn materialet slik.

E. G. White Notes

Dette heftet kommer også ut kvartalsvis og er en samling med Ellen G. White-sitater og henvisninger som er av betydning for temaet.

Companion Book

Hvert kvartal kommer det ut en bok som består av 13 kapitler (1 for hver uke) med mange gode tanker rundt de samme temaene som bibelstudiet tar opp. Boken er uavhengig av studieheftet, men kan også være et fint tillegg til det.

Collegiate Quarterly

Dette er en ungdomsversjon med kommentarer og henvisninger som passer til tenåringer/ungdommer/studenter. Det er mye brukt på universitetene, hvor studentene forstår og kan snakke engelsk.

Andre interessante internettadresser:

www.ssnet.org

www.GoBible.org

Den raskeste måten å bestille heftene på er via internett:

www.adventistbookcenter.com

Du kan også bestille hos Norsk Bokforlag,

Postboks 103, 3529 RØYSE Tlf. 32 16 15 60, faks 32 16 15 51 eller epost: ordre@norskbokforlag.no

Oppskrift på suksess

Ukens tekster:

5 Mos 18,15–22; Jos 1; Hebr 6,17.18; Ef 6,10–18; Sal 1,1–3; Rom 3,31.

Ukens vers:

Vær bare modig og sterk, så du trofast følger hele den loven som Moses, min tjener, påla deg å holde. Vik ikke av fra den, verken til høyre eller venstre, så skal du lykkes overalt hvor du går. (Josva 1,7)

Benjamin Zander, musikalsk leder for Boston-filharmonikerne, underviste i musikkforståelse. Han la merke til studentenes angst når de skulle bli evaluert for prestasjonene sine. For å berolige dem og for at de kunne realisere sitt fulle potensial, sa han allerede på første kursdag at alle ville få en «A». Dette var ikke en forventning å leve opp til, men en mulighet å vokse inn i. Det eneste kravet var at de i løpet av de to første ukene av semesteret skrev et brev, datert til slutten av kurset, der de forklarte hvorfor de fortjente høyeste karakter.

Josvas bok handler om nye muligheter. Moses, som hadde preget 40 år av Israels historie, var fortid. Utvandringen fra Egypt og tiden i ørkenen, som hadde vært preget av opprør og stahet, var over. En ny generasjon, som var villig til å adlyde Gud, var klar til å gå inn i det lovede landet, og ikke bare som en forventning de skulle leve opp til.

La oss se hvordan Gud åpnet et nytt kapittel i Israels liv, og hvordan han også kan gjøre det i vårt liv.

EN NY MOSES

Les 5 Mos 18,15–22 og Jos 1,1–9. Hvorfor begynner Josvas bok med å gjenta et løfte om hva som skulle skje etter Moses' død?

Moses var død, og Gud hadde utpekt en ny leder, Josva, men det er likhetstrekk mellom dem. Begge skulle lede sitt folk inn i det landet Gud hadde lovet fedrene. Som Gud sa til Josva: «Hvert sted dere setter foten på, gir jeg dere, slik som jeg lovet Moses» (Jos 1,3). Josva skulle fullføre det Moses opprinnelig hadde fått i oppdrag å gjøre. Han var en slags ny Moses.

Les 2 Mos 33,11; 4 Mos 14,6.30.38; 27,18; 32,12; 5 Mos 1,38; 31,23 og 34,9. Hva får vi vite om Josva i disse tekstene?

Der og da var løftet om at Gud skulle la en profet som Moses «stå fram» (5 Mos 18,15), bare en mulighet, ikke en fiks ferdig realitet. Åpningsordene i Josvas bok minner leseren om dette løftet og skaper en forventning om at det skal bli oppfylt.

Moses er død, men dominerer likevel det første kapitlet. Han blir nevnt ti ganger, Josva nevnes bare fire ganger. Moses kalles «Herrens tjener», og Josva «hans medhjelper» (Jos 1,1). Det skal ta et helt livs trofast tjeneste og lydighet før Josva får tittelen «Herrens tjener» (Jos 24,29).

Det første kapitlet i Josva skildrer overgangen mellom to store ledere, men viktigst av alle er Herren selv. Han innleder boken med sine ord og preger den med sin veiledning. Det er ingen tvil om hvem Israels egentlige leder er.

Gud har kalt menn og kvinner til å lede sitt folk. Hvorfor er det viktig å huske hvem som er kirkens egentlige, usynlige leder?

KRYSS! TA! DEL! TJEN!

Josva 1. Hva lærer vi om bokens struktur ut fra det første kapitlet?

Josva 1 er en innledning til hele boken. Det består av fire taler som tilsvarer bokens fire hoveddeler: kryssing (Jos 1,2–9); erobring (Jos 1,10.11); deling av landet (Jos 1,12–15); og tjeneste i lydighet mot loven (Jos 1,16–18).

Josvas bok kan leses som en serie initiativer fra Gud. I hvert initiativ gir Gud Josva en bestemt oppgave i forbindelse med erobringen av Kanaan, og hver av dem anerkjennes senere i boken etter at de er fullført.

Til slutt ville Guds løfter om å ta landet i eie gå i oppfyllelse. Fra da av var det opp til israelittene å beholde landet, og det kunne de bare gjøre ved sann tro og den lydighet som slik tro fører med seg.

Guds initiativ, uttrykt ved de tre verbene «gå over», «ta» og «del», får sitt svar i folkets lydighet, som har sitt utspring i det siste initiativet: «tjen».

Josvas bok består altså av fire hoveddeler, som hver for seg er preget av et bestemt begrep som beskrives ved at et hebraisk ord får dominere:

- (1) Krysse (Jos 1,1–5,12)
- (2) Ta (Jos 5,13–12,24)
- (3) Dele (Jos 13,1–21,45)
- (4) Tjeneste (Jos 22,1–24,33).

Dermed formidler bokens oppbygning hovedbudskapet: Det er ingen automatikk i Guds initiativer. De forutsetter et trofast svar fra folket. Alt det Gud har gjort for oss – også det han har gjort for oss som vi ikke kan gjøre selv – kaller oss til å gjøre det vi kan: adlyde Guds befalinger. Slik var det i hele bibelhistorien, og slik er det i dag. Den samme tanken ser vi i Åpenbaringen 14,12: Troen på det Gud har gjort for oss, fører til lydighet.

Tenk på de løftene i Guds ord du setter høyest. Hva forventer de av deg for at de skal bli virkelighet?

LØFTENES ARVINGER

I Josva 1,2,3 sier Gud at han gir dem landet. Men han sier også at han allerede har gitt dem det. Hvordan henger det sammen?

Landet var en gave fra Gud, som var dets egentlige eier. I Josva 1,2,3 brukes to former av verbet «å gi» som gjenspeiler to viktige sider ved det å arve landet. Den første formen uttrykker prosessen med å gi landet. Israel hadde bare inntatt områdene øst for elven Jordan. Det meste av det lovede land var ennå ikke inntatt.

I Josva 1,3 brukes verbet i perfektum og gir inntrykk av at de allerede har fått landet. Når Gud er subjektet for slike handlinger, kalles formen «profetisk perfektum», for det Gud lover i sitt ord, er et garantert faktum man kan stole på som en realitet her og nå.

Bruken av «dere» fra vers 3 av viser at løftet ikke bare er gitt til Josva, men til hele folket. Henvisningen til løftet Moses fikk, viser at Guds sak står fast.

Dessuten gjentas ordet *kol*, «alt», «alle», mange ganger i det første kapitlet. Det er uttrykk for den helheten og integriteten som må til for å løse den oppgaven Josva har fått. Det må være full overensstemmelse mellom Gud, Josva og Israels folk for å innta det lovede landet.

Jos 1,4–6 og Hebr 6,17–18. Der og da var det lovede landet akkurat det, et løfte. Men Gud kaller det en arv. Hva vil det si å være arvinger til Guds løfter?

Guds løfter er ikke magi. De har ikke kraft i seg selv til å sikre at de blir oppfylt. Garantien ligger i Guds nærvær, han som sier: «Jeg vil være med deg». Guds nærvær var avgjørende for Israels overlevelse. Uten ham ville de bare være ett folk av mange, uten noe spesielt kall, identitet eller misjon (2 Mos 33,12–16). Josva trengte Guds nærvær for å lykkes.

Slik er det også i dag, og derfor har vi Jesu løfte i Matteus 28,20.

VÆR STERK!

Jos 1,7–9. Hvorfor måtte Gud si to ganger at Josva måtte være sterk og modig?

Det virket som om Josva sto overfor en umulig oppgave. De kanaaneiske byenes murer virket uinntagelige, og folket i landet var kamptrent. Israelittene var enkle nomader, de hadde ikke engang primitive krigsmaskiner til å innta befestede murer med. Ikke engang datidens supermakt Egypt hadde klart å få fotfeste i Kanaan.

Men oppfordringen om å være sterk og modig handler ikke bare om kampmoral eller strategier i krig. Mot og styrke må til for å være tro mot Toraen og dens krav som konkretiserte Israels pakt med Jahve.

Ef 6,10–18. I dag er vi ikke pålagt å gå i fysisk krig, så hvordan kan vi bruke den oppmuntringen Josva fikk i vår åndelige kamp til hverdags?

Når dagens kristne skal utføre oppdraget Jesus har gitt dem, møter de utfordringer som kan minne om dem Josva møtte: De må føre krig mot makter og åndskrefter, mot verdens herskere i dette mørket, mot ondskapens åndehær. Som Josva har også de forsikringen om Kristi nærvær: «Jeg er med dere alle dager inntil verdens ende» (Matt 28,20). Guds tilstedeværelse var nok til å fordrive Josvas frykt og bør også være nok til å fordrive vår tvil og bekymring.

Utfordringen for oss er å kjenne Herren slik at vi stoler på ham og hans løfter. Derfor må vi ha et personlig forhold til ham.

Det avgjørende i dag er det samme som på Josvas tid. Hvordan kan vi være tro mot Gud også når det er upopulært eller upraktisk?

FREMGANG OG SUKSESS

Jos 1,7–9; 1 Mos 24,40; Jes 53,10 og Sal 1,1–3. Hva er fremgang og suksess ut fra disse tekstene?

Det hebraiske ordet *tsalakh*, «fremgangsrik» (Jos 1,8), innebærer en tilfredsstillende gjennomføring av det som var planlagt, eller en tilstand med gode omstendigheter.

Uttrykket *sakal*, «ha fremgang» (Jos 1,8) kan også bety «å være klok» eller «å handle klokt». Det er ofte brukt i Job, Ordspråkene og Salmene, der tanken om suksess er knyttet til det å handle klokt ved å frykte Gud og adlyde hans ord.

Suksess er ikke bare materiell velstand. Suksess er en tilstand av harmoni med de åndelige verdier og prinsipper som er basis for Guds skaperverk og kommer til uttrykk i hans lov.

Tillit til Guds løfter, særlig løftet om frelse ved tro alene, står ikke i motsetning til lydighet mot hans lov. De er to sider av samme sak.

Rom 3,31. Hva sier teksten om lov og tro?

Det er feil og farlig å sette troen på Jesu soningsdød for vår skyld opp mot lydigheten mot Gud. Lov og nåde hører sammen. Bare en overfladisk forståelse av lovens rolle kan få oss til å betrakte «lov» og «nåde» som motsetninger.

Forfatterne av GT hadde stor respekt for loven og betraktet den som en kilde til glede (Sal 1,2; Sal 119,70.77.174). Når loven brukes rett, fører den til større forståelse av vår synd (Rom 7,7) og behovet for Kristi rettferdighet (Gal 3,24).

Trenger du Kristi rettferdighet samme hvor intenst du forsøker å holde Guds lov ved hans nåde?

TIL FORDYPNING:

Ellen White: «Gjennom elven på bar bunn» i *Alfa og Omega*, bd. 2, s. 77–82.

«Jesu løfter og advarsler er talt til meg. For så høyt har Gud elsket verden at han ga sin Sønn, den enbårne, for at jeg ved å tro på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv. De erfaringene som det blir fortalt om i Guds ord, må bli mine erfaringer. Bønner og løfter, råd og advarsler er talt til meg. [...] Når troen slik tar imot sannhetens prinsipper og innlemmer dem, blir de en del av oss. De blir drivkraften i livet. Når vi slipper Guds ord til, styrer det tankelivet og former vårt sinn.» – Ellen G. White: *Slektenes håp*, s. 327.

«Ingenting må gjentas oftere eller slås fast mer ettertrykkelig enn at det er umulig for syndige mennesker å gjøre seg fortjent til noe som helst ved sine egne gode gjerninger. Frelsen kommer ved tro på Jesus Kristus alene.» – Ellen G. White: *Tro og gjerninger*, side 14.

Forslag til samtale:

1. Josvas liv og erfaringer er forskjellige fra våre, men hvilke prinsipper fra hans liv kan vi gjøre bruk av? Og hvorfor må vi alltid huske sammenhengen når vi prøver å trekke paralleller?
2. Hvordan henger Guds løfter sammen med vår lydighet? Hvordan utfyller de hverandre? Hva er faren ved å fremheve det ene fremfor det andre? Altså, hva er faren ved å fremheve loven på bekostning av nåden? Eller når nåden fremheves på bekostning av loven?
3. Hvordan vil du definere suksess ut fra det bibelske perspektivet i ukens avsnitt? Hvilken plass har velstand i en kristen forståelse av suksess?
4. Forestill deg hvordan det må ha vært for Josva å ta over etter Moses. Hvilket løfte fikk han som sikkert styrket ham i den store oppgaven (se Jos 1,5)?

4. oktober

TILBEDELSE AV ET TRE

Av Andrew McChesney

Sudhakar la straks merke til treet da han kom til Bangkok Noi-campus for å jobbe som Global Mission-pioner i Thailand. Fargerike bånd var knyttet i grenene på treet. Små bilder av stein og tre omkranset det. Bananer, epler og brennende røkelsesspinner var plassert i stammen. Sudhakar fikk vite at innbyggerne i byen trodde at forfedrenes ånd bodde i treet. Så de tilba treet i henhold til sine tradisjoner.

Sudhakar ble forvirret fordi åndetreet sto på en tomt som en godhjertet kvinne hadde donert til et misjonssykehus for Syvendedags Adventistkirken. Han spurte pastoren hvorfor folk fra lokalsamfunnet kom inn på universitetsområdet for å tilbe åndetreet. Pastoren forklarte at innbyggerne i byen hadde tilbudt åndetreet lenge før landet ble donert til kirken og hadde hevd på det.

Sudhakar forsto de kulturelle følelsene, og han tenkte: «Hvis båndene og de andre gjenstandene plutselig forsvant, ville folk i byen kanskje overreagere».

Men han var fast bestemt på å gjøre noe. Med mye bønn til himmelens Gud knyttet han vennskapsbånd med lederen for lokalsamfunnet og andre innbyggere. Han inviterte dem til matlagingskurs, engelskundervisning og gudstjenester i et nytt Center of Influence som han var i ferd med å organisere i en bygning i nærheten av det åndelige treet. Så begynte han langsomt å rydde opp i treet, fjerne båndene, bildene, bananene, eplene og røkelsespinnene. Det tok omtrent en uke.

Ingen i lokalsamfunnet sa et ord til ham om det åndelige treet.

Så en dag fikk Sudhakar et uventet møte. Da han gikk forbi treet etter en time i sentrum av innflytelsessenteret, ropte en stemme til ham ved navn. Stemmen tilbød rikdom hvis Sudhakar bare ville adlyde.

Men Sudhakar lot seg ikke friste. «Jeg vil ikke ha noe fra deg», sa han. «Jeg vil ikke ha deg her. Jeg befaler deg i Jesu navn å forlate dette universitetsområdet og aldri komme tilbake».

Tre dager senere la Sudhakar merke til at treet var døende. Alle bladene falt til bakken. Fire uker senere var det bare et tørt, dødt tre igjen. Sudhakar tok en øks og hugget det ned.

Byens innbyggere ble forbløffet da ryktet om hva som hadde skjedd spredte seg i byen. Store folkemengder strømmet til senteret hans. Sudhakar lærte innbyggerne å be til den eneste sanne Gud. Sju personer begynte å delta på sabbatsgudstjenester og ble senere døpt.

Be for Global Mission-pionerer som, i likhet med Sudhakar, har tatt utfordringen med å plante menigheter blant unådde folkegrupper rundt om i verden. Les mer om Global Mission-pionerer: bit.ly/GMPioneers.

Overrasket av nåden

Ukens tekster:

Jos 2,1–21; 4 Mos 14,1–12; Hebr 11,31; 2 Mos 12,13; Jos 9; Neh 7,25.

Ukens vers:

I tro ble Rahab, hun som var prostituert, reddet fra å omkomme sammen med de ulydige; for med fred hadde hun tatt imot dem som kom for å speide ut landet. (Hebr 11,31)

«Hvorfor gjorde jeg det igjen?» Vi har vel alle sagt disse ordene. Historien gjentar seg, og det gjør også vi. Vi gjør ofte de samme feilene om igjen!

Israel får en ny sjanse til å komme inn i det lovede landet, og Josva tar oppdraget på alvor. Først må de få et klart bilde av hva de står overfor. Han sender ut to speidere som skal gi ham opplysninger om landet: forsvarssystemet, den militære beredskapen, vannforsyningene og folks innstilling i møte med en invasjonstyrke.

Man skulle tro at israelittene ikke behøvde anstrenge seg etter at Gud hadde lovet å gi dem landet. Men løftet om Guds støtte gjør ikke menneskets ansvar overflødig. Israel er for andre gang ved grensen til Kanaan. Det er store forventninger, men forrige gang de sto her og hadde den samme oppgaven, gikk det galt.

Denne uken skal vi ta for oss to av de mest fascinerende fortellingene i Josvas bok og se hva de har å si til oss i dag. Guds nåde kan overraske oss på mange måter.

EN NY SJANSE

Jos 2,1; 4 Mos 13,1.2.25–28.33; 14,1–12. Hvorfor innledet Josva oppdraget med å erobre det lovede landet med å sende ut spioner?

Stedsnavnet Sjittim minner om to negative episoder i Israels historie. Den første er en annen spionhistorie (se 4 Mos 13) med de samme hovedelementene: utsendelsen av spionene, deres hemmelige ferd inn i fiendeland, hjemkomsten, rapportene om hva de har sett, og beslutningen som tas ut fra rapporten.

Den andre hendelsen ved Sjittim var et av de grelleste bruddene på pakten, da Bileam fikk dem til å drive utukt med moabittiske kvinner og dyrke deres guder (4 Mos 25,1–3; 31,16). Derfor skaper navnet Sjittim stor spenning omkring utfallet av hele historien. Blir det nok en fiasko på grensen til det lovede landet? Eller skal det gamle løftet endelig bli oppfylt?

Joh 18,16–18.25–27 og 21,15–19. Hva er likhetstrekkene mellom den nye sjansen Israel fikk som folk og Peter som enkeltperson?

Gud er en Gud som gir oss en ny sjanse (og mer til!). Bibelen kaller det «nåde». Nåde er å få det vi ikke fortjener. Bibelens lære er full av begrepet nåde (se Rom 5,2; Ef 2,8; Rom 11,6). Guds nåde gir alle muligheten til en ny start (Tit 2,11–14). Peter fikk oppleve nåden selv og oppfordret menigheten til å vokse i nåde (2 Pet 3,18). Og det blir enda bedre: Vi får jo mye mer enn én ny sjanse, ikke sant?

Tenk på hva israelittene opplevde da de fikk en ny sjanse til å komme inn i Kanaan, og på den nåden som ble Peter til del etter at han fornektet Jesus. Hva kan vi lære om å vise nåde mot dem som trenger det?

VERDI PÅ UVENTEDE STEDER

Jos 2,2–11; Hebr 11,31 og Jak 2,25. Hva forteller tekstene oss om Rahab?

Det sentrale i Rahabs historie er løgningen som beskyttet spionene. Når vi ser løgningen, må vi huske at hun tilhørte et syndig samfunn som Gud til slutt valgte å dømme (1 Mos 15,16; 5 Mos 9,5; 3 Mos 18,25–28). Det er sant at NT berømmer hennes tro, men en analyse av de NT-tekstene som omtaler Rahabs handling, viser at de ikke støtter alt hun gjorde, og ingen av dem forsvarer løgningen.

Hebreerne 11,31 bekrefter hennes tro da hun valgte å stå last og brast med spionene i stedet for å holde fast ved en fordervet kultur. Jakob 2,25 berømmer henne for å ha gitt de to spionene husly og for å ha vist dem en trygg vei tilbake. Midt i en dekadent, korrumpert kultur og Rahabs egen syndige livsstil, så Guds nåde en gnist av tro og frelste henne. Gud brukte det som var godt i Rahab – troen på ham og valget om å tilhøre hans folk – men han bifalt ikke alt hun gjorde. Gud satte pris på Rahabs store mot, hennes taperhet og tro, at hun bidro til frelse og valgte Israels Gud.

Etter å ha sett hva som skjedde, erklærte hun: «For Herren deres Gud er Gud både i himmelen der oppe og på jorden her nede» (Jos 2,11). Det er stort å høre en kanaaneisk kvinne anerkjenne Jahve som den eneste Gud, spesielt på et tak hvor det i hennes hedenske religion var vanlig å be til det de trodde var himmelens guder.

Det Rahab sa, har vi tidligere bare sett i forbindelse med Guds eksklusive rett til tilbedelse (2 Mos 20,4; 5 Mos 4,39; 5,8). Hennes ord vitner om et overlagt, bevisst valg om å anerkjenne at israelittenes Gud er den eneste sanne Gud. Hennes bekjennelse vitner om hun forstår sammenhengen mellom Guds suverenitet og dommen over Jeriko.

Hennes moralske valg erkjenner at det i lys av Jahves dom bare var to muligheter: å bli ved i opprør mot ham og bli utslettet, eller å overgi seg i tro. Da Rahab valgte israelittenes Gud, ble hun et eksempel på hva som kunne ha blitt skjebnen til alle i Jeriko hvis de hadde vendt seg til Israels Gud for å få nåde.

Hva lærer denne historien oss om at Gud må ha vår høyeste troskap?

NY TILHØRIGHET

Jos 2,12–21 og 2 Mos 12,13.22.23. Hvordan hjelper tekstene i 2. Mosebok deg å forstå avtalen mellom spionene og Rahab?

Rahabs avtale er klar og tydelig: liv for liv og godhet for godhet. Ordet *chesed* (Jos 2,12), «kjærlig godhet», har et rikt innhold, men er vanskelig å oversette. Det viser til lojalitet mot pakt, men rommer også trofasthet, barmhjertighet, velvilje og godhet.

Rahabs ord minner også om 5. Mosebok 7,12, der Jahve lovte å holde sin *chesed* overfor Israel. «Dersom dere hører disse lovene, holder dem og gjør etter dem, skal Herren din Gud holde fast ved sin pakt og sin kjærlighet som han med ed lovet dine fedre.» (5 Mos 7,12)

Interessant nok foreskriver det samme kapittelet (5 Mos 7) bannlysningen (*cherem*) av kanaaneerne. Men her er Rahab, en kanaaneer som er bannlyst, men i kraft av sin gryende tro gjør hun krav på løftene som ble gitt til israelittene. Derfor blir hun reddet.

Det første bildet som melder seg når vi hører om samtalen mellom spionene og Rahab, er påsken ved utgangen av Egypt. For at israelittene skulle være beskyttet, måtte de holde seg inne hjemme og merke dørstolpene og bjelken over dørene med blodet fra offerlammet.

«Men blodet skal være det merket som viser hvilke hus dere er i. Når jeg ser blodet, vil jeg gå forbi. Ingen ødeleggende plage skal ramme dere når jeg slår Egypt.» (2 Mos 12,13; se også 12,22.23)

«Folket skulle vise sin tro ved lydighet. På samme måte må alle som vil bli frelst ved Kristi blods fortjeneste, innse at de selv må gjøre noe for å sikre seg frelsen. Selv om det utelukkende er Kristus som kan fri oss fra straffen for overtredelse, må vi vende om fra synd til et liv i lydighet. Mennesket blir frelst ved tro, ikke ved gjerninger. Men troen må gi seg utslag i gjerninger.» – Ellen White: *Alfa og Omega*, bd. 1, s. 257–258.

Blodet var tegnet som reddet dem fra Guds ødeleggende engel. Slik Gud skånet israelittenes liv under den siste plagen i Egypt, slik skulle israelittene redde Rahab og hennes familie da ødeleggelsen nådde Jeriko.

Hvilket budskap finner vi i disse to fortellingene? Hva kan vi lære av dem?

MOTSTRIDENDE VERDISYN

Jos 9,1–20. Hvilke likheter og forskjeller finnes mellom historien om Rahab og historien om gibeonittene? Hvorfor er de viktige?

Kapitlet begynner med at de kanaaneiske kongene, som vanligvis styrte små bystater, slo seg sammen mot israelittene. Men innbyggerne i Gibeon bestemte seg for å inngå en pakt med Israel.

For å få israelittene til å gå med på en pakt, gir gibeonittene seg ut for å være sendebud fra et land langt borte. Ifølge 5. Mosebok 20,10–18 skilte Gud mellom kanaaneerne og folk som bodde utenfor det lovede landet.

Ordet som er oversatt med «list» kan brukes både positivt i betydningen klokskap og visdom (Ordsp 1,4; 8,5,12) og negativt i betydningen kriminelle hensikter (2 Mos 21,14; 1 Sam 23,22; Sal 83,4). I gibeonittenes tilfelle ligger det en mindre destruktiv selvpoppbyggelsesdrift bak deres svikefulle handling.

Gibeonittenes tale er påfallende lik Rahabs. Begge anerkjenner Israels Guds makt, og begge erkjenner at Israels suksess ikke bare er menneskers verk. I motsetning til andre kanaaneere setter de seg ikke opp mot Jahves plan om å gi landet til israelittene, og de erkjenner at det er Gud som driver disse folkeslagene ut foran Israel. Nyheten om utfrielsen fra Egypt og seirene over Sihon og Og får både Rahab og gibeonittene til å søke allianse med israelittene. Men gibeonittene tyr til et knep i stedet for å si at de vil overgi seg til Israels Gud slik Rahab gjorde.

Moseloven hadde bestemmelser om hvordan man kunne søke Guds vilje i slike tilfeller (4 Mos 27,16–21). Josva burde ha gjort det og unngått å bli ført bak lyset.

En teokratisk leders, og enhver kristen leders, viktigste oppgave er å søke Guds vilje (1 Krøn 28,9; 2 Krøn 15,2; 18,4; 20,4). Da israelittene forsømt dette, ble de nødt til enten å bryte med plikten til å erobre landet eller bryte en like bindende ed de hadde avlagt i Guds navn.

Har du måttet velge mellom to tilsynelatende motstridende bibelske verdier?

FORBLØFFENDE NÅDE

Jos 9,21–27. Hvordan forente Josva rettferd og nåde?

Selv om israelittene hadde ønsket å angripe gibeonittene, ville de ikke ha fått lov til det fordi lederne i menigheten hadde sverget en ed. Israels ledere handlet ut fra prinsippet om at en ed er bindende så lenge den ikke medfører urett eller kriminelle hensikter (Dom 11,29–40), også om den skader en selv.

I GT er det en from dyd både å være forsiktig med å avlegge ed og å holde eden (Sal 15,4; 24,4; Fork 5,1.5). Siden eden ble avlagt i Guds navn, kunne ikke lederne endre den.

I og med den eden de avla, ble Israels skjebne uløselig knyttet til gibeonittenes skjebne. Gibeonittene ble satt til å hugge ved og bære vann til Guds hus (Jos 9,23). Slik ble de en del av Israels gudstjenestefellesskap. Josvas svar, i motsetning til dommen fra Israels ledere, som påla dem tjeneste for «hele menigheten» (Jos 9,21), forvandlet forbannelsen til en potensiell velsignelse for gibeonittene (se 2 Sam 6,11).

Gibeons senere historie vitner både om de religiøse privilegiene byen nøt godt av og om deres troskap mot Guds folk. Det løftet Israel ga, sto ved makt i generasjoner, og da israelittene kom tilbake fra fangenskapet i Babylon, var gibeonittene blant dem som hjalp til med å gjenoppbygge Jerusalem (Neh 7,25). Takket være Guds nåde vil deres handlinger få positive følger for evigheten.

Hva kunne ha skjedd om gibeonittene hadde sagt hvem de var og bedt om nåde, slik Rahab gjorde? Vi vet ikke, men det er ikke umulig at en forespørsel om Guds vilje ville ha ført til at gibeonittene hadde sluppet unna ødeleggelsen. Guds høyeste ønske er ikke å straffe syndere, men å se dem omvendt og vise dem sin nåde (jf. Esek 18,23; 33,11). Gibeonittenes knep må ses som en appell til Guds barmhjertighet, godhet og rettferdighet. Det var fordi kanaaneerne nektet å omvende seg og trosset Guds planer, at de ble utslettet (1 Mos 15,16). Gud respekterte Gibeonittenes aksept av hans overherredømme, deres ønske om fred i stedet for opprør og deres vilje til å oppgi avgudsdyrkelsen og tilbe den eneste sanne Gud.

TIL FORDYPNING:

Ellen G. White: «Gjennom elven på bar bunn» i *Alfa og Omega*, bd. 2, s. 77–82.

Etter historien om Rahab og spionene hører vi ikke mer om henne i GT før hun dukker opp igjen i Jesu stamtavle. Her fortelles det at hun ble gift med Salmon fra Juda stamme, stamfar til Boas, og svigermor til en annen bemerkelsesverdig kvinne som er nevnt i samme slektstavle: Rut (Matt 1,5; se også Rut 4,13.21). Med sin tro på Gud blir den prostituerte fra Jeriko, som var dømt til full ødeleggelse, et viktig ledd i Davids slekt og en av Messias' stammødre. Slikt kan Gud utrette når troen er stor som et sennepsfrø (Matt 17,20; Luk 17,6).

«Men hun [Rahab] var ikke den eneste som vendte om som følge av Guds nåde mot avgudsdyrkere som anerkjente hans myndighet. Gibeonittene, et tallrikt folk som bodde i Kanaan, oppgav hedenskapet, sluttet seg sammen med Israel og fikk del i paktens velsignelser.

Gud gjør ikke forskjell på mennesker på grunn av deres nasjonalitet, rase eller status. Han er hele menneskehetens skaper. Alle er én stor familie i kraft av skapelsen, og alle er ett i kraft av gjenløsningen. Kristus kom for å bryte ned alle skillemurer og åpne adgangen til alle tempelforgårdene for at hvert eneste menneske kunne få direkte adgang til Gud. Hans kjærlighet er så vidtfavnende at den når inn overalt. Den gjør at mennesker som er villedet av Satan, kommer utenfor rekkevidden av hans innflytelse, og bringer dem i nærheten av Guds trone som er omgitt av løftets regnbue. I Kristus er det hverken jøde eller greker, trell eller fri.» – *Alfa og Omega*, bd. 3, s. 179.

Forslag til samtale:

1. Diskuter spørsmålet om «en ny sjanse» (og flere) og hvordan vi skal gi andre en ny sjanse. Hvordan kan vi unngå å misbruke begrepet? Tenk f.eks. på en kvinne som er utsatt for mishandling og blir rådet til å gå tilbake (vise «nåde»), for så å bli utsatt for nye overgrep? Hvordan finner vi den rette balansen?
2. Snakk om Rahab som eksempel på tro. Hvordan kan vi anerkjenne andres åpenhet for Gud selv om de lever langt fra Bibelens ideal? Hvordan kan vi verdsette deres tro uten å se mellom fingrene på det de gjør?
3. Josva klarte å kombinere rettferd og nåde i praksis da han løste den vanskelige situasjonen med gibeonittenes list og det at han ikke rådførte seg med Gud. Tenk på en situasjon i ditt liv som krever både rettferd og nåde. Hvordan kan de to forenes på en god måte?

11. oktober

«IKKE VÆR BEKYMRET. GUD VIL HJELPE»

Av Andrew McChesney

En kvinne spydde ut hat da Inácio Manoel banket på døren hennes for å tilby bøker fra Syvendedags Adventistsamfunnet i Brasil. «Jeg hater kristne!» ropte hun.

Inácio ble overrasket. Det var hans første hus på hans første arbeidsdag som litteratur-evangelist som tilbød bøker og bibelstudier.

Han og en venn gikk til neste hus. En stor hund bjeffet voldsomt fra hagen. Vennen mumlet noe om at det første huset hadde en sint kvinne og det andre huset en sint hund.

«Ikke vær redd», sa Inácio. «Gud er med oss».

En kvinne kom ut av huset og førte hunden bort. Så inviterte hun Inácio og vennen hans til å komme inn. De tre hadde en åpenhjertig samtale, og kvinnen fortalte om hvordan hun hadde slitt etter at mannen hennes var blitt sendt i fengsel. Neste sabbat kom kvinnen til kirken med sine tre små barn. Inácio ble forbløffet. Han sa til Gud at han ønsket å lede mennesker til ham resten av livet.

Inácios største overraskelse kom imidlertid i det tredje huset som han og vennen besøkte den første arbeidsdagen. Kvinnen som bodde der, Edileuza, gikk med på bibelstudier på lørdagsettermiddagene. Etter hvert som de leste uke etter uke, kom de frem til Bibelens sannhet om den syvende dags sabbat. Edileuza jobbet som manikyrer og husholderske, og hun så ingen mulighet til å hvile på lørdager.

«Jeg tjener mest penger den dagen i uken», sa hun. «Hva kan jeg gjøre?»

«Ikke vær redd», sa Inácio. «Gud vil hjelpe deg. Han har noe bedre».

På neste bibeltime fortalte Edileuza at hun hadde møtt en fremmed på gaten som hadde spurt om hun kjente en god husholderske. Jobben krevde ikke noe arbeid under sabbaten, fra solnedgang fredag til solnedgang lørdag.

Edileuza strålte da hun fortalte historien til Inácio. «Nå tjener jeg tre ganger mer enn jeg gjorde som manikyrer og husholderske», sier hun.

Edileuza ble døpt. Senere fulgte resten av familien etter.

Inácio, som nå er 68 år gammel, har ledet fire til 11 personer til dåp hvert år de siste 36 årene. Overalt hvor han går, har han med seg bibelstudier. Hans daglige kveldsbønn er: «Herre, sett noen på min vei, slik at jeg kan dele din kjærlighet».

«Jeg kan leve uten alt i verden, men ikke uten bibelstudier», sier han.

Et av Trettende sabbats misjonsprosjekter for dette kvartalet er en kirke ved Pernambuco Adventist Academy i delstaten Pernambuco i Brasil, der Inácio Manoel bor. Takk for at du planlegger et sjenerøst offer. Se en kort YouTube-video av Inácio på: bit.ly/Inacio-Brazil.

Nådens minnesmerker

Ukens tekster:

Jos 3; 4 Mos 14,44; Luk 18,18–27; Jos 4; Joh 14,26; Hebr 4,8–11.

Ukens vers:

Herren deres Gud tørket ut vannet i Jordan for dere til dere hadde gått over, slik Herren deres Gud gjorde med Sivsjoen, som han tørket ut for oss til vi hadde gått over. Dette gjorde han for at alle jordens folk skal skjønne at Herrens hånd er sterk, og for at dere alle dager skal frykte Herren deres Gud. (Jos 4,23.24)

Politibetjenten ga tegn. John måtte stoppe. Betjenten spurte etter førerkortet, og da gikk det opp for John at han hadde glemt lommeboken med førerkortet på kontoret. Han forklarte hva som hadde skjedd, og betjenten spurte hva han jobbet med. John svarte at han var lærer. Da betjenten ga John en bot, ba han ham om ikke å se på det som en bot.

«Det er skolepenger», sa han. «Når folk vil lære noe, betaler de skolepenger. Dette er skolepengene dine så du kan lære å ikke glemme førerkortet når du kjører bil. Ha en god dag, lærer!»

Vi mennesker har lett for å glemme ting vi ikke hele tiden har for øye. Vi glemmer å ringe tilbake, svare på e-post, vanne plantene og sende bursdagsønsker. Listen er lang. Men glemmer vi våre åndelige behov, kan det få mer alvorlige følger enn bare en bot, for her dreier det seg om vår evige skjebne.

La oss se på da hebreerne krysset Jordan og hva vi kan lære av det de opplevde.

OVER JORDAN

Jos 3,1–5 og 4 Mos 14,41–44. Hvorfor ba Gud israelittene forberede seg spesielt på det som skulle skje?

Dette er første gang paktens ark nevnes i Josvas bok. Hittil har arken dukket opp i forbindelse med helligdommen (2 Mos 40,21), på Israels reise fra Sinai (4 Mos 10,33–36) og i det mislykkede forsøket på å erobre Kanaan (4 Mos 14,44). Arken var den helligste gjenstanden i helligdommen og inneholdt tre gjenstander som hver for seg uttrykte Israels forhold til Gud: (1) tavlene med de ti bud, (2) Arons stav og (3) en krukke med manna (2 Mos 16,33; Hebr 9,4).

Arken og forberedelsene til å krysse Jordan minnet folket om at de ikke kunne gå inn i Kanaan etter eget forgodtbefinnende. Erobringen ville bare lykkes hvis de gjorde det på Guds måte og til Guds tid. Gud – som beskrives som tronende over kjerubene som dekket paktens ark (2 Mos 25,22; 4 Mos 7,89), og hvis bevegelser identifiseres med arkens bevegelser – går inn i Kanaan foran israelittene som den som leder inntakelsen av landet.

Uttrykket som er oversatt med «gjøre hellig» (Jos 3,5) eller «innvie», viser til en renkelse som minner om den prestene gjennomgikk før de begynte tjenesten i helligdommen (2 Mos 28,41; 29,1) og som Israels folk gjennomførte før Guds åpenbaring på Sinai (2 Mos 19,10.14). Innvielsen innebar at synden ble lagt til side og at alle rituelle urenheter ble fjernet. Den samme befalingen finner vi i 4 Mos 11,18, før et mirakel fra Gud. En slik forberedelse var også nødvendig før man gikk i krig (5 Mos 23,14). Før Gud kan kjempe for Israel i strid, må de vise sin troskap mot ham og sette sin lit til ham som hærfører.

Mirakelet med kryssingen av Jordan skulle vise israelittene at de kunne stole på Guds løfte om å drive ut disse folkene. Han som kunne få dem tørrskodd gjennom Jordan, kunne også gi dem landet i gave.

Gud tørrlegger ikke alltid Jordan. Hans inngripen er ikke alltid så opplagt. Hvordan kan vi utvikle åndelig beredskap så vi kan se og oppleve at Gud griper inn?

UNDERVERKENES LEVENDE GUD

Jos 3,6–17. Hva forteller den mirakuløse kryssingen av Jordan om vår Gud?

I Josva 3,5 beskrives kryssingen av elven Jordan med det hebraiske ordet *niphla'ot*, «mirakler, under», som vanligvis viser til Guds mektige, overnaturlige handlinger og vitner om at han er unik (Sal 72,18; 86,10). Senere mediterte israelittene over disse handlingene. De lovpriste Gud (Sal 9,2) og forkynte ham blant folkeslagene (Sal 96,3). Plagene i Egypt (2 Mos 3,20; Mi 7,15), kryssingen av Rødehavet og Guds veiledning i ørkenen (Sal 78,12–16) ble beskrevet som slike under.

Bibelens forfattere visste og vitnet om at Gud som skapte verden, aldri lot seg begrense av det skapte. Ingenting er umulig (hebr. «for underfullt») for ham (Jer 32,17). Hans navn og hans vesen er underfullt (Dom 13,18), og han er utenfor vår fatteevne.

De andre folkeslagenes guder kan ikke frelse (Sal 96,5; Jes 44,8), men Bibelens Gud er en «levende Gud», aktiv og levende, og hans folk kan stole på at han vil gripe inn og hjelpe dem.

Profeten Sakarja brukte det samme uttrykket (av samme rot som *niphla'ot*) da han så for seg en fremtid for Israel etter eksilet i Babylon. Han så at Jerusalem ville bli fullstendig gjenoppbygd med gamle mennesker som satt i byens gater og barn som lekte der. Til de tilsynelatende vantro innbyggerne i hovedstaden, der det fortsatt var spor etter ødeleggelsen, erklærte Sakarja: «Så sier Herren over hærskaene: Om dette ser umulig ut for dem som er igjen av folket på den tiden, skulle det være umulig for meg? sier Herren over hærskaene. Så sier Herren over hærskaene: Se, jeg frelser mitt folk fra landet der sol går opp, og fra landet der sol går ned. Jeg fører dem inn, de skal bo i Jerusalem.» (Sak 8,6–8)

Luk 18,18–27. Hvordan oppmuntrer Jesu svar til disiplene deg til å stole på Gud med det som virker umulig?

HUSK

Jos 4. Hvorfor ba Gud israelittene bygge et minnesmerke?

Hensikten med steinene er at de skal bli et «tegn». Det hebraiske uttrykket *'ot* forbindes ofte med ordet «under» og kan henspille på Guds mirakuløse gjerninger (se gårsdagens avsnitt), som f.eks. plagene i Egypt (2 Mos 7,3; 5 Mos 4,34). Det kan også bety «symbol» eller «tegn», som et ytre tegn på en dypere eller høyere virkelighet. F.eks. er regnbuen et «tegn» på pakten (1 Mos 9,12.13); blodet på dørstolpene og bjelken over døren i israelittenes hus kalles også et «tegn» (2 Mos 12,13); og sabbaten er et «tegn» på skapelsen og Guds helliggjørende nærvær (2 Mos 31,13.17; Esek 20,12).

Her fungerer tegnet som et minnesmerke og skal minne alle etterfølgende generasjoner om mirakelet da de krysset Jordan. Uttrykket minnesmerke (zikkaron) kommer av ordet zakar, «å huske», som er mer enn passivt å huske noe. Det innebærer en erindring etterfulgt av en egnet handling (5 Mos 5,15; 8,2). I GT var det vanlig med minnesmerker av stein (1 Mos 28,18–22) og ritualer som utløste spørsmål (2 Mos 12,26.27; 5 Mos 6,20–25). I stedet for å gjenta miraklene gang på gang setter Gud opp monumenter som vekker minnet om hans store gjerninger og utløser meningsfylte svar. Derfor skal tegnet stå der «til evig tid», så Guds mirakel kan bo i hans folks kollektive minne til evig tid.

Fremtidige generasjoners spørsmål er viktig fordi det er formulert så personlig: «Hva betyr disse steinene for deg?» Hver ny generasjon må tilegne seg og forstå betydningen av disse steinene for seg selv. Troen på en Gud som kan gjøre mirakler, kan bare holdes i live hvis hver generasjon gjenoppdager betydningen av Jahves mektige handlinger for seg selv. En slik tro vil vise seg som forskjellen mellom en trofast etterlevelse av bibelbaserte tradisjoner og en død religion som har mistet sin verdi og glød. Vi må gjøre vår bibelbaserte tro til vår egen. Ingen kan tro for oss.

Hvilke personlige minnesmerker fra din egen vandring med Herren hjelper deg å huske hva han har gjort for deg?

GLEMSKHET

Jos 4,20–24 i lys av følgende vers: Dom 3,7; 8,34; Sal 78,11; 5 Mos 8,2.18; Sal 45,17. Hvorfor var det så viktig å huske Guds store gjerninger?

Merk deg personskiftet i Josva 4,23. Det sies at vannet i Jordan er uttørket foran «dere», det vil si foran israelittene som nettopp har krysset elven. Derimot sies Rødehavet å ha tørket ut foran «oss», det vil si de gjenlevende fra den første generasjonen som opplevde utvandringen. De to hendelsene ble opplevd av to forskjellige generasjoner, men hadde en lignende betydning, og det gjorde det mulig for den andre generasjonen å gjenoppdage den samme betydningen av Jordan-kryssingen for seg selv ved hjelp av foreldrenes vitnesbyrd.

Vi ser gjerne på glemskhhet som et normalt trekk hos oss mennesker. Men glemsomhet i åndelig forstand kan få alvorlige følger.

Hvis vi i dag vil bevare vår identitet som et folk med et særlig kall og oppdrag, må vi skape anledninger der vi kan friske opp både vår individuelle og kollektive åndelige hukommelse slik at vi kan fokusere på hvor vi kommer fra, hvem vi er, og hvorfor vi er her.

1 Kor 11,24.25 og Joh 14,26. Hvorfor må vi alltid huske hva Kristus har gjort for oss? Hva annet betyr noe uten det?

Ellen G. White forsto at hvis vi ikke hele tiden lar oss lede i lys av Guds handlinger og åpenbaringer i fortiden, vil vi utvilsomt miste motivasjonen til å utføre vårt oppdrag i fremtiden: «Vi har ingenting å frykte for fremtiden med mindre vi glemmer den veien Herren har ledet oss og hans undervisning i fortiden.» – *Life Sketches*, s. 196.

Det er viktig å minnes fortiden og det Gud har gjort i ditt liv, men hvorfor må du ha en opplevelse med ham og hans kjærlighet og nærvær her og nå?

PÅ DEN ANDRE SIDEN AV JORDAN

«Han gjorde sjø til tørt land,
gjennom elven gikk de til fots.
Derfor gleder vi oss over ham.» (Sal 66,6)

Kryssingen av både Rødehavet og av Jordan markerer en ny epoke i bibelhistorien, og begge har symbolsk betydning (se Sal 66,6; 114,1–7 og 2 Kong 2,6–15). Allerede GT har tekster som forbinder de to overfartene og ser en betydning som peker ut over de opprinnelige rammene. I Salme 66 feirer salmisten Guds frelseshandling i sitt liv (vers 16–19) ved å henvise til de historiske eksemplene da Israel krysset Rødehavet og Jordan.

Salme 114 knytter også de to hendelsene sammen, ikke fordi forfatteren ikke så at de ikke tilhørte samme tid, men på grunn av den teologiske betydningen av de to krysningene. Begge hendelsene bidrar til en endring i Israels status, først fra slaveri til frihet, deretter fra nomadisk landløshet til nasjon. I disse salmene brukes de to overgangene som eksempel på forfatterens endrede status fra undertrykkelse, fattigdom, hjelpeløshet og ydmykelse til trygghet, velvære, frelse og verdighet.

Det er også ved Jordan at Elia tas opp til himmelen i forbindelse med et lignende mirakel som det som er beskrevet i Josva. For Elia medførte det hans livs største statusendring: Han ble tatt opp til himmelen. For Elisja er endringen også viktig: profetens assistent (1 Kong 19,21) blir folkets profet (2 Kong 2,22).

Matt 3,16.17 og Mark 1,9. Hvordan antyder forfatterne av NT en symbolsk, åndelig betydning av elven Jordan?

Jesu tjeneste på jorden som Israels representant følger mønsteret i det gamle Israels historie. Jesus gjennomgår opplevelsene ved «Rødehavet» og «Jordan». Han blir kalt ut av Egypt etter en dødsdom (Matt 2,14–16), er 40 dager i ørkenen (Matt 4,2), der det gamle Israel var i 40 år, og som overgang fra sitt private liv til sin offentlige tjeneste blir han døpt i elven Jordan (Matt 3,16.17; Mark 1,9).

Senere viser Hebreerbrevet 3–4 den symbolske betydningen av å krysse Jordan og viser at inngangen i Kanaan foregriper de kristnes inngang «til nådens hvile» ved troen.

TIL FORDYPNING:

Ellen G. White: «Gjennom elven på bar bunn» i *Alfa og Omega*, bd. 2, s. 77–82.

Legg merke til Israels opplevelser under reisen til Kanaan. Les tredje og fjerde kapittel i Josvas bok, som beskriver deres forberedelser til og vandring over Jordan og inn i det lovede landet. Vi må holde hjerte og sinn i form ved å oppfriske minnet med det Gud lærte sitt folk i gammel tid. Da vil vi alltid finne at hans ords lære er interessant og gjør inntrykk på oss, slik han ville det skulle være det for dem.» – White i *The SDA Bible Commentary*, bd. 2, s. 994.

«Det moderne Israel står i større fare for å glemme Gud og bli forledet til avgudsdyrkelse enn hans gamle folk gjorde. Mange avguder dyrkes, også av dem som holder sabbaten. Gud påla spesielt sitt folk i oldtiden å vokte seg for avgudsdyrkelse, for hvis de ble ledet bort fra å tjene den levende Gud, ville hans forbannelse hvile over dem, men hvis de elsket ham av hele sitt hjerte, av hele sin sjel og av all sin kraft, ville han velsigne dem rikelig i kurv og i forråd, og han ville fjerne sykdom fra deres midte.» – White: *Testimonies for the Church*, bd. 1, s. 609.

Forslag til samtale:

1. Snakk sammen om miraklet som skjedde da de krysset Jordan. Hva er mirakler? Hvorfor ser vi ikke at Gud gjør slike mirakler i dag?
2. Finn praktiske forslag til hvordan åndelig glemsel kan forebygges, både hos enkeltpersoner og i menigheten. Det er viktig at vi har et levende forhold til Gud og ikke bygger hele vår kristne erfaring på sterke opplevelser fra fortiden, men hvordan kan vi likevel bruke våre gamle erfaringer til å minne oss om hvordan Gud har virket i vårt liv?
3. Hvordan tror du sabbaten både kan hjelpe oss å huske Guds inngripen i vårt liv og gi oss en forsmak på hvilen som er lovet i hans rike? Hvordan peker sabbaten, ikke bare på det vi skal huske, men også på det vi kan ha håp om i fremtiden?

18. oktober

TÅRESPOR OG GENSERE

Av Andrew McChesney

Tsitsi Zondo trodde ikke sine egne øyne. Det var en mørk natt i Zimbabwe, men hun kunne se sin dyrebare last av gensere som lå strødd utover motorveien, og de dunkle skikkelsene av mennesker som skyndte seg for å ta dem med seg.

Tårene fylte øynene hennes. Hun hadde lånt penger til å kjøpe genserne i Sør-Afrika, og nå ville hun ikke være i stand til å betale tilbake lånet. Hun hadde ingenting. Hvordan skulle hun kunne forsørge barna sine?

Hun ba: «Herre, du vet at jeg har kjempet for å gjøre forretningen min vellykket, og nå har dette skjedd. Av alle veskene er det bare min som har åpnet seg.»

Tsitsi hadde pakket 60 gensere i en stor veske og stuert den på taket av en minibuss på vei fra Zimbabwes grense mot Sør-Afrika til hjembyen Bulawayo. Men halvveis ut på reisen hadde en passasjer gått av minibussen, og da sjåføren lette etter vesken hennes, åpnet og lukket han flere vesker på taket. På en eller annen måte hadde ikke Tsitsis bag blitt lukket.

Minibussen hadde gjenopptatt kjøreturen, og etter å ha kjørt et stykke stoppet den da billyktene blinket. Sjåføren sa at minibussen hadde mistet gensere helt siden passasjereren hadde gått av.

Tsitsi så til sin forskrekkelse at det bare var ti gensere igjen i vesken hennes.

Minibussjåføren visste at han var ansvarlig, men løftet hjelpeløst hendene. «Jeg er lei for det», sa han til Tsitsi. «Jeg har bare ikke penger».

Etter å ha bedt tørket Tsitsi bort tårene. Hun hadde alltid vært trofast når det gjaldt å betale tiende og gi ofringer på varene hun importerte fra Sør-Afrika, og hun var sikker på at Gud ville ta vare på henne.

I Bulawayo fikk venner høre om Tsitsis situasjon og kom for å be for henne. En av dem tilbød henne et lån slik at hun kunne reise tilbake til Sør-Afrika og kjøpe flere gensere.

Tsitsi tok imot pengene som et bønnesvar og reiste tilbake til Sør-Afrika. Med de nye genserne kunne hun levere på alle de opprinnelige bestillingene. Det tok til sammen fire turer til Sør-Afrika for å betale tilbake de to lånene. Men i løpet av den tiden hadde Tsitsi alltid nok penger til mat og familieutgifter. Hun fortsatte også å gi tiende og offergaver.

Tsitsi forstår ikke hvordan Gud fungerer, men hun er ikke i tvil om at han alltid sørger for henne.

«Selv da jeg mistet alt, gikk familien min og jeg aldri sultne. Vi hadde alltid mat på bordet», sier hun. «Hvis du er trofast og gir til Herren i form av tiende og offergaver, kommer Herren alltid til å hjelpe deg».

Konflikten bak alle konflikter

Ukens tekster:

Jos 5,13–15; Jes 37,16; Åp 12,7–9; 5 Mos 32,17; 2 Mos 14,13.14; Jos 6,15–20.

Ukens vers:

Aldri har det, verken før eller siden, vært en dag som denne, da Herren bønnhørte en mann slik. (Jos 10,14)

I Josvas bok blir vi konfrontert med brutale felttog som ble gjennomført på Guds befaling, i Guds navn og med Guds hjelp. Tanken om at Gud sto bak erobringen av Kanaan gjennomsyrrer Josvas bok, og den kommer til uttrykk i fortellerens utsagn (Jos 10,10.11), i Guds egne ord (Jos 6,2; 8,1), i Josvas taler (Jos 4,23.24; 8,7), av Rahab (Jos 2,10), av speiderne (Jos 2,24) og av folket (Jos 24,18). Gud sier han står bak disse konfliktene.

Dette reiser flere spørsmål. Hvordan kan vi forstå at Guds utvalgte folk utførte slike handlinger? Hvordan kan vi forene bildet av en «krigersk» Gud med hans kjærlighet (f.eks. 2 Mos 34,6; Sal 86,15; 103,8; 108,5) uten å svekke GTs troverdighet, autoritet og historisitet?

Denne og neste uke skal vi se nærmere på det vanskelige spørsmålet om Guds påbud om krig i Josvas bok og andre steder.

FØREREN FOR HERRENS HÆR

Jos 5,13–15. Hva sier teksten om bakgrunnen for erobringen av Kanaan?

Israel har nettopp krysset Jordan og trådt inn i fiendeland. Foran dem ligger festningen Jeriko med portene godt lukket (Jos 6,1). Akkurat nå er folket uvitende om noen kampstrategi. Enda verre er det at Israel bare har slynger, spyd og piler mot en by som er i stand til å motstå en lang beleiring.

Josva spør hvem den fremmede gjesten er, men får et diffust svar: «Nei». Gjesten vil ikke settes i bås. Det viktige er ikke om han er på Josvas side, men om Josva er på hans side.

Jos 5,14.15 og 2 Kong 6,8–17, Neh 9,6 og Jes 37,16. Hvem er hærføreren for Herrens hær?

Uttrykket «fører for Herrens hær» er unikt i den hebraiske Bibelen, men kombinasjonen av ordene «fører» og «hær» betyr alltid en militær leder. Ordet «hær» i Skriften kan gjelde militære styrker, engler eller himmellegemer.

Den foruteksisterende Kristus viser seg for Josva, ikke bare som en alliert, og heller ikke som den sanne føreren for Israels hær, men som føreren for den usynlige, men virkelige englehæren som står i en langt større konflikt enn den Josva hadde med kanaanittene. Josvas svar viser at han forstår hvem føreren er. Han er Gud lik, og Josva faller på kne for ham som tegn på respekt og tilbedelse (Jos 5,14; 1 Mos 17,3; 2 Sam 9,6; 2 Krøn 20,18). Josva er klar til å motta kampstrategien for et felttog som er en del av en større konflikt der hærskaresnes Gud selv er innblandet.

Hvilken trøst kan og bør det gi å vite at «føreren for Herrens hær» er i aksjon og forsvarer sitt folk?

KRIG I HIMMELEN

Josva forsto at slaget var en del av en større konflikt. Hva vet vi om den konflikten Gud var involvert i? Les Åp 12,7–9, Jes 14,12–14, Esek 28,11–19 og Dan 10,12–14.

Gud fylte universet med ansvarlige skapninger som fikk fri vilje som en forutsetning for å kunne elske. De kan velge for eller imot Guds vilje. Den mektigste av englene, Lucifer, gjorde opprør mot Gud og fikk mange andre med seg.

Jesaja og Esekiel omtaler konflikten, skjønt andre vil begrense betydningen av Jesaja 14 og Esekiel 28 til kongen av Babylon og en hersker i Tyros. Det finnes imidlertid tegn i teksten som peker mot en høyere virkelighet. Kongen av Babylon fremstilles som å ha vært i himmelen ved Guds trone (Jes 14,12.13), og kongen av Tyros sies å ha vært i Eden som en beskyttende kjerub på Guds hellige fjell (Esek 28,12–15). Det kan man ikke si om kongene av Babylon og Tyros.

Man kan heller ikke si om de jordiske kongene at de var ulastelige og «fullkommen i skjønnhet». Derfor peker disse tegnene ut over de bokstavelige kongedømmene Babylon og Tyros.

Jesaja bruker en «lignelse» (*mashal*), som formidler en mening utover den umiddelbare historiske konteksten. I dette tilfellet blir kongen av Babylon et paradigme for opprør, selvgodhet og stolthet. På samme måte skiller Esekiel mellom fyrsten av Tyros (Esek 28,2) og kongen av Tyros (Esek 28,11.12), der fyrsten, som er aktiv i det jordiske riket, blir symbolet på en konge som handler i det himmelske.

Ifølge Daniel 10,12–14 stiller disse opprørske himmelske vesenene seg i veien for oppfyllelsen av Guds hensikter på jorden. Det er i lys av denne sammenhengen mellom himmel og jord at vi må forstå Israels guddommelig godkjente kriger. Vi må se dem som jordiske utslag av den store konflikten mellom Gud og Satan og mellom det gode og det onde – alt sammen for å gjenopprette Guds rettferdighet og kjærlighet i vår verden.

Hvor ser vi den kosmiske kampen mellom det gode og det onde i omverdenen og i vårt eget liv?

HERREN ER EN KRIGER

2 Mos 2,23–25; 12,12–13 og 15,3–11. Hva vil det si at Gud er en kriger?

Under oppholdet i Egypt hadde israelittene glemt forfedrenes sanne Gud. Mange episoder fra vandringen i ørkenen viste at kjennskapet til Abrahams, Isaks og Jakobs Gud hadde svunnet hen, og hedenske elementer hadde krøpet inn i deres religiøse liv (jf. 2 Mos 32,1–4). Da egypterne undertrykte dem, ropte de til Gud (2 Mos 2,23–25), og Gud grep inn da tiden var inne.

Men konflikten i de første tolv kapitlene av 2. Mosebok var ikke bare en makt-kamp mellom Moses og farao. I tråd med det gamle Midtøstens krigsideologi ble konflikter mellom folk oppfattet som konflikter mellom deres guder. I 2. Mosebok 12,12 står det at Gud ikke bare dømte farao, men også Egypts guder, de store demonene (3 Mos 17,7; 5 Mos 32,17) bak Egypts undertrykkende makt og urettferdige samfunnssystem.

I siste instans fører Gud krig mot synden og vil ikke la konflikten vare evig (Sal 24,8; Åp 19,11; 20,1–4.14). Alle de falne englene, samt de menneskene som helt og holdent har identifisert seg med synden, vil bli tilintetgjort. Derfor må kampene mot landets innbyggere oppfattes som et tidlig stadium i den konflikten som vil kulminere på korset og fullbyrdes i den endelige dom da alle skal se at Gud både er rettferdig og kjærlighet.

Forestillingen om kanaaneernes totale tilintetgjørelse må forstås ut fra Bibelens verdensbilde der Gud står i en kosmisk konflikt med ondskapens makter i universet. Det er Guds omdømme og karakter som står på spill (Rom 3,4; Åp 15,3). Synden har kommet inn i menneskets verden, og ingen er nøytral. Vi må enten stå på Guds side eller på det ondes side. Med dette i bakhodet kan utryddelsen av kanaaneerne ses som et forvarsel om den endelige dom.

I den store konflikten er det bare to sider å velge mellom. Hvordan vet du hvilken side du står på?

HERREN SKAL STRIDE FOR DERE

2 Mos 14,13.14.25. Hvilken rolle ville Gud at israelittene skulle spille i krigen?

I krisens stund da Israels folk ble tvunget inn i en fysisk klemme, «sa Moses til folket: 'Vær ikke redde! Stå fast, så skal dere få se at Herren frelser dere i dag! For slik som dere ser egypterne i dag, skal dere aldri se dem mer. Herren skal stride for dere, og dere skal være stille.'» (2 Mos 14,13.14)

Ifølge Bibelen forsto også egypterne denne realiteten: «La oss flykte fra israelittene! For Herren kjemper for dem mot egypterne.» (2. Mos. 14,25) Gud grep inn og hjalp de hjelpeløse israelittene, som ikke var trente krigere. Dette blir mønsteret. Utvandringen ble modellen, mønsteret for Guds inngripen på Israels vegne. Ikke nok med at Gud utkjemper slaget, Israel får ikke lov til å kjempe (2 Mos 14,14). Gud er krigeren, han tar initiativet. Han legger strategien, bestemmer midlene og leder felttoget. Hvis Jahve ikke kjemper for Israel, kan de ikke lykkes.

Ellen G. White tolker dette som et uttrykk for at Gud «ikke ønsket at de skulle vinne løftets land ved krigføring, men gjennom underkastelse og ubetinget lydighet mot hans befalinger.» – Ellen White: *The Signs of the Times*, 2. september 1880. Gud ville kjempe for dem slik som da de ble utfridd fra Egypt. De skulle bare stå stille og være vitne til hans mektige inngripen.

Historien viser at når Israel hadde tillit nok til Gud, behøvde de ikke å krige (se 2 Kong 19, 2 Krøn 32, Jesaja 37).

I Guds ideelle plan trengte Israel aldri å kjempe for seg selv. Da vantroen kom til uttrykk etter utvandringen, lot Gud dem ta del i krigen mot kanaaneerne. Men slik de ikke behøvde å løfte et eneste sverd mot egypterne under utvandringen, ville det ikke ha vært nødvendig for dem å slåss for å innta Kanaan (5 Mos 7,17–19).

«Hadde ikke israelittene murret mot Gud, ville han ikke ha latt fiendene deres føre krig mot dem.» – Ellen G. White: *The Story of Redemption*, s. 134. Hvordan kan murring påvirke oss i dag?

DEN NEST BESTE LØSNINGEN

2 Mos 17,7–13 og Jos 6,15–20. Hva er likhetene mellom de to krigsfortellingene? Hvordan er de forskjellige?

Første gang Israel kjempet etter utvandringen, er nedtegnet i 2. Mosebok 17, der de forsvarte seg mot amalekittene. Israel hadde vært vitne til Guds allmakt da han både hjemsøkte egypterne og førte israelittene til frihet. Vi har sett at Guds opprinnelige plan for Israel ikke innebar kamp mot andre folk (2 Mos 23,28; 33,2). Men kort tid etter utfrielsen fra Egypt begynte israelittene å knurre (2 Mos 17,3), og de tvilte på Guds nærvær i deres midte. Det var da Amalek kom for å slåss mot Israel. Det var ingen tilfeldighet. Gud lot amalekittene angripe Israel for at de skulle lære å stole på ham igjen.

Uten å gå på akkord med sine prinsipper kommer Gud ned på det planet hans folk er på og kaller dem tilbake til den beste planen: full og uforbeholden tillit til Guds inngripen. Loven om krigføring (5 Mos 20) ble faktisk gitt først etter de 40 årene i ørkenen, som også var en følge av Israels vantrø. Nye omstendigheter krevde nye strategier, og det var først da Gud krevde at Israel skulle utslette kanaaneerne fullstendig (5 Mos 20,16–18).

Krig ble en nødvendighet, men det ble også en prøve på deres troskap mot Jahve. Gud ga dem ikke opp, men lot dem erfare hans makt ved at de opplevde å bli helt avhengige av ham.

Israelittenes deltakelse i erobringen går frem av den konklusjonen Josva trekker mot slutten av boken. Her sies det at kanaaneerne kjempet mot israelittene (Jos 24,11). Det var altså et Guds mirakel som gjorde at Jerikos murer falt, men israelittene måtte selv delta aktivt i kampen og møte hardnakket motstand fra byens innbyggere.

Israels deltakelse i væpnet konflikt ble en måte å utvikle ubetinget tillit til Jahves hjelp på. Men Israel ble alltid minnet på (Jos 7,12.13; 10,8) at utfallet av hvert slag lå i Herrens hånd og at det eneste de kunne gjøre for å påvirke utfallet av en militær konflikt, var å tro eller ikke tro på Herrens løfter. Valget var deres.

TIL FORDYPNING:

Ellen White: «Da Jerikos murer falt» i *Alfa og Omega*, bd. 2, s. 83–92.

Da det ble opprør mot Gud og hans styre, måtte Gud enten slutte å være den han i bunn og grunn, uforanderlig og evig er, og overlate ledelsen av universet til en av sine opprørske skapninger, eller han måtte være den hellige, rettferdige, kjærlige og barmhjertige Far for alt som eksisterer. Bibelen legger frem dette siste alternativet, og da er konflikten mellom de onde kreftene og hans makt ikke til å unngå.

Når politiske eller sosiohistoriske makter forbundet med kaotiske og opprørske kosmiske krefter la for dagen samme trossige holdning mot Jahve, grep han inn. Bildet av Jahve som kriger blir et forvarsel om den endelige seieren som til slutt vil sette punktum for den kosmiske konflikten mellom godt og ondt (Åp 20,8–10). Israels guddommelige kriger er ikke bare et speilbilde av den kosmiske konflikten, men en del av den samme striden og foregriper Guds dom i den siste tid i vår samtids historie.

«Det var deres plikt og forrett å dra inn i landet på det tidspunktet Gud hadde bestemt. Men på grunn av innbitt trass gikk denne anledningen fra dem. [...] Det var ikke hans hensikt at de skulle ta landet med våpenmakt, men ved streng lydighet mot hans påbud.» – *Alfa og Omega*, bd. 1, s. 365–366.

Forslag til samtale:

1. Gjør bakgrunnen med den kosmiske konflikten det lettere å forstå at Gud befalte Israel å dra ut i krig?
2. Snakk sammen om det dere svarte på mandagens spørsmål om den store stridens realitet og hvordan den utspiller seg i verden rundt oss. Hva er vår rolle i striden, og hvordan prøver vi å fylle den?
3. Hvordan kan vi anvende prinsippet om å stå stille og vente på at Gud skal kjempe for oss i vårt åndelige liv?
4. I våre diskusjoner og (iblant) uenigheter i menigheten vil vi ofte vite hvem som er på vår side. Hva bør vår holdning være, i lys av Josva 5,13–15?

25. oktober

«HVA VIL DERE?»

Av Laurie Denski-Snyman

En misjonær og hans lokale partner solgte kristne bøker i et ikke-kristent nabolag i en storby i Sør-Asia. De kunne se beboernes religiøse hengivenhet på klærne deres. Kvinnene gikk med skjerf, mennene hadde langt skjegg. Noen hadde til og med mørke flekker i pannen etter å ha bøyet ansiktet ned mot gulvet under lange bønner.

Ved et av husene kom en mann med et sint uttrykk i ansiktet bort til porten. «Hva vil dere?» spurte han bryskt, uten å åpne porten.

«Vi jobber med et prosjekt i lokalsamfunnet deres og selger bøker», sa misjonæren David. «Kunne du tenke deg å bruke noen minutter på å se på disse bøkene?»

«Jeg er straks tilbake», sa mannen barskt og gikk.

Misjonærens lokale partner, Maria, var redd. «La oss be», sa hun. «Han ser skummel ut. Jeg tror han er en fanatiker, et radikalt medlem av sin tro».

«Kanskje han bare er sulten», sa David. Det var den tiden på året da fromme, religiøse menn fastet i en måned på dagtid.

Så kom mannen tilbake. «Hvorfor kommer dere ikke inn?» sa han. Inne i huset tok han brått ordet. «Hva er det dere vil?» spurte han. David fant frem flere helsebøker fra vesken sin. Mannen så fascinert ut. «Kona mi vil være interessert i disse, for hun er ernæringsfysiolog», sa han og ba henne komme for å se på bøkene. Mens han og kona bladde gjennom bøkene, kommenterte han entusiastisk: «Du verden, dette er virkelig bra», og «Dette ser veldig nyttig ut».

Så spurte han rett ut: «Hvem jobber dere for?»

«Vi er syvendedagsadventister», svarte David.

Brått reiste mannen seg og gikk sin vei. Så kom han tilbake og satte seg ned. Han stirret på de besøkende. Stillheten ble ubehagelig.

Hans kone brøt stillheten. «Dere vet, jeg har adventistiske klienter», sa hun. «De er veldig gode mennesker. Men jeg vet egentlig ikke så mye om dem».

Mannen begynte å gå rundt omkring. Han virket opprørt. Så satte han seg ned igjen.

«Hva er de andre bøkene dere har?» spurte kona hans.

David åpnet vesken sin og tok frem Mot historiens klimaks. «Denne boken handler om sann kjærlighet, sann tilgivelse og sann fred», sa han.

Hun kikket begeistret gjennom den. David viste henne også Veien til Kristus og Talen som forandret verden (*I naturens tempel*). Mannen reiste seg, stirret på de besøkende og satte seg ned. Hans kone spurte: «Hva tror dere på?»

Mannen reiste seg igjen og gikk bort til de to. Han virket fast bestemt på å høre hvert ord. Han tok frem mobiltelefonen og begynte å ta opp samtalen.

Be for misjonærene i deres arbeid med å forkynne evangeliet rundt om i verden. Takk for sabbats-skolens misjonsoffer som støtter misjonærer. Les resten av denne misjonshistorien neste uke.

Gud kjemper for dere

Ukens tekster:

1 Mos 15,16; 3 Mos 18,24–30; 2 Tim 4,1.8; 2 Mos 23,28–30; 5 Mos 20,10.15–18; Jes 9,6.

Ukens vers:

I ett og samme felttog slo han alle kongene der og tok deres land. For Herren, Israels Gud, kjempet for Israel. (Jos 10,42)

Det er noen foruroligende scener i Josvas bok. Det stilles alvorlige spørsmål ved tanken om en guddommelig eller hellig krig der en gruppe mennesker har et gudgitt mandat til å tilintetgjøre en annen gruppe.

Spørsmålet om guddommelig krig i GT er vanskelig. I GT fremstår Gud som universets suverene Herre. Derfor må alt som skjer, på en eller annen måte være relatert til hans direkte eller indirekte vilje. Vi kan ikke unngå spørsmålet «Hvordan kan Gud tillate slikt?» Sist uke så vi at Gud selv er involvert i en konflikt som er langt større enn noen krig eller kamp som er utkjempet i menneskets historie, en kamp som gjennomsyrrer alle sider av vårt liv. Vi så også at det som skjer i både bibelsk og verdslig historie bare kan forstås fullt ut i lys av denne konflikten.

Denne uken fortsetter vi å se nærmere på kompleksiteten i kriger som Gud har godkjent, begrensningene og betingelsene for guddommelig krig, profetenes endelige visjon om fred og de åndelige følgene av slike kriger.

KANAANEERNES UGJERNINGER

1 Mos 15,16, 3 Mos 18,24–30, 5 Mos 18,9–14 og Esra 9,11. Hva sier tekstene om Guds plan med å gi israelittene Kanaan?

Vi må se lenger enn til Josvas bok for å forstå fullt ut hva som menes med ugjeringene til de folkene som bodde i Kanaan. Deres barneofringer, spådomskunst, trolldom, hekseri, åndemaning og spiritisme gir oss et hint (5 Mos 18,9–12).

Oppdagelsen av de gamle ugarittiske tekstene (fra Ras Shamra) gir ytterligere innsikt i kanaaneernes religion og samfunn, og de viser at fordømmelsen av denne kulturen ikke bare var forståelig, men også berettiget ut fra GTs moralske normer.

Kanaaneernes religion bygget på troen på at naturfenomener som sikret fruktbarhet, ble styrt av seksuelle forhold mellom guder og gudinner. Derfor så de gudenes seksuelle aktivitet i lys av sin egen seksuelle atferd, og de utførte rituelle seksuelle handlinger for å oppmuntre gudene og gudinnene til det samme. Slik ble det etablert en «hellig» prostitusjon der både menn og kvinner deltok i orgiastiske ritualer som en del av det religiøse liv!

En nasjon kan ikke heve seg opp på et moralsk plan som er høyere enn de gudene folket dyrker. Med en slik forståelse av gudene er det ikke rart at kanaaneernes religiøse praksis omfattet barneofringer, noe Bibelen advarer spesielt mot.

Arkeologiske funn bekrefter at innbyggerne i Kanaan regelmessig ofret sine førstefødte til de gudene eller demonene som de tilba. Små skjeletter er funnet knust i store krukker med votivinskripsjoner og vitner om deres nedverdiggende religion og hva den betydde for mange av barna deres.

Utryddelsen av kanaaneerne var altså ikke en ettertanke, men noe som dukket opp i kjølvannet av Guds beslutning om å gi Kanaan til israelittene. Innbyggerne i Kanaan fikk en prøvetid, en tid med ekstra nåde da de fikk mulighet til å oppdage Gud og hans karakter i møte med patriarkene som levde blant dem. De fikk sjansen, men forspilte den og fortsatte med sine forferdelige skikker helt til Gud til slutt måtte sette en stopper for dem.

DEN ØVERSTE DOMMER

1 Mos 18,25; Salme 7,12; 50,6; 82,1; 96,10 og 2 Tim 4,1.8. Hva sies om Guds moralske natur? Hvordan gjør det at Gud er universets dommer det lettere å forstå dette med guddommelig krig?

Gud er hellig og tåler ikke synd. Han er tålmodig. Men synden må til slutt få sin konsekvens, døden (Rom 6,23). Jahve erklærte krig mot synden, uansett hvor den fantes, enten i Israel eller blant kanaaneerne. Israel ble ikke hellig av å delta i hellige kriger, like lite som andre folk ble det (5 Mos 9,4.5; 12,29.30) når de ble et redskap for Jahves dom over hans utvalgte nasjon. Til forskjell fra andre folk i Midtøsten opplevde israelittene en reversering av hellig krig når Gud ikke kjempet for dem, men mot dem og lot fiendene deres undertrykke dem (jf. Jos 7).

Begrepet hellig krig kan bare forstås i lys av at Gud er dommer. Da får Israels erobringskriger en annen karakter. Selvforherligende imperialistiske kriger var utbredt i den antikke verden (og i vår tid), men Israels kriger skulle ikke bringe dem selv ære, men skape Guds rettferdighet og fred i landet. Derfor står Guds herredømme og suverenitet sentralt for å forstå hellig krig, og det er dette som står på spill i bildet av Gud som kriger, akkurat som det gjør i bildet av Gud som konge eller dommer.

Som kriger er Gud den som i egenskap av dommer er forpliktet til å iverksette, befeste og opprettholde lovens herredømme, som er en gjenspeiling av hans karakter. Bildet av Gud som kriger, eller som dommer og konge, viser at han ikke tolererer opprør mot sin etablerte orden i all evighet. Derfor kan man si at målet for Guds virksomhet ikke er krig som sådan, eller for den saks skyld seieren, men gjenopprettelse av rettferdighet og fred. I siste instans er det å dømme og det å føre krig eller det å utøve rettferdighet det samme når Gud er den som handler.

Tenk på Gud som en rettferdig dommer som verken er partisk eller kan bestikkes. Han vil ikke tolerere synd, undertrykkelse, de uskyldiges lidelse og utnyttelse av de undertrykte i det uendelige. Hvordan kan dette være en side av evangeliet?

BORTVISNING ELLER TILINTETJØRELSE?

Sammenlign 2 Mos 23,28–30; 33,2; 34,11; 3 Mos 33,52 og 5 Mos 7,20 med 2 Mos 34,13; 5 Mos 7,5; 9,3; 12,2.3 og 31,3.4. Hva var formålet med erobringen og omfanget av ødeleggelsen?

Guds opprinnelige mål med kanaaneerne var ikke utslettelse, men fordrivelse. En gjennomgang av tekstene om Israels deltakelse i erobringsskampene, viser at det er brukt uttrykk som handler om fortrenkning, fordrivelse og spredning av innbyggerne i det lovede landet. Den andre gruppen av begreper som uttrykker ødeleggelse og har Israel som subjekt for handlingen, handler for det meste om livløse gjenstander, som ting fra hedensk gudsdyrkelse og gjenstander viet til ødeleggelse. Det er tydelig at de hedenske kultstedene og altrene var de viktigste sentrene for kanaaneernes religion.

Den hellige krigen er i hovedsak rettet mot Kanaans korrupte kultur og samfunn. For å unngå å bli smittet, måtte Israel tilintetgjøre alle de elementene som spredte fordervelsen. Men alle innbyggerne i Kanaan, og de som på individuell basis anerkjente Guds suverenitet før erobringen, eller til og med under erobringen, kunne flykte ved å utvandre (Jos 2,9–14; jf. Dom 1,24–26). Den eneste delen av den kanaaneiske befolkningen som var dømt til undergang, var de som trakk seg tilbake til de befestede byene, som hardnakket fortsatte å gjøre opprør mot Guds plan for Israel og som forherdet sitt hjerte (Jos 11,19.20).

Men hvorfor måtte israelittene drepe så mange hvis den opprinnelige hensikten med erobringen av Kanaan var å fordrive innbyggerne og ikke å utslette dem?

En analyse av bibeltekstene om erobringen av Kanaan viste at den opprinnelige hensikten med erobringen var å fordrive den kanaaneiske befolkningen. Men flertallet av kanaaneerne forherdet sitt hjerte slik som farao i Egypt og gjorde seg dermed til ett med kulturen i en slik grad at ødeleggelsen av deres kultur innebar at de også måtte tilintetgjøres.

Hva er det i din væremåte og dine vaner som må rykkes opp med rot og tilintetgjøres?

FRITT VALG

5 Mos 20,10.15–18; 13,12–18 og Jos 10,40. Hvordan kan loven om krigføring og fremgangsmåten mot en avgudsdyrkende by i Israel i 5. Mosebok hjelpe oss til å forstå grensene for total ødeleggelse i den krigen som israelittene var involvert i?

Den hebraiske teksten har et eget begrep for å beskrive ødeleggelsen av mennesker i krig: *cherem*. Dette begrepet brukes om det som er «bannlyst», «fordømt» eller «viet til utslettelse». Som oftest betegner det at mennesker, dyr eller livløse gjenstander helt og holdent og ugjenkallelig plasseres i Guds eksklusive domene, og i krig innebar det som regel tilintetgjørelse. Tanken om og praktiseringen av *cherem* som total utslettelse av et folk i krig må ses i lys av Jahves konflikt med ondskapens kosmiske krefter der hans karakter og omdømme står på spill.

Etter at synden kom inn i verden, er ingen nøytrale: En er enten for eller imot Gud. Det ene fører til liv, evig liv, og det andre til død, evig død.

Praksisen med fullstendig ødeleggelse beskriver Guds rettferdige dom over synd og ondskap. Gud delegerte en del av sin dom til sitt utvalgte folk, det gamle Israel. Denne ødeleggelsen var underlagt hans kontroll, begrenset til en bestemt periode i historien (erobringen) og til et avgrenset geografisk område, det gamle Kanaan. Som vi så i går, gjorde de som var underlagt ødeleggelse konsekvent opprør mot Guds vilje og trosset den, og de angret aldri. Derfor var Guds beslutning om å ødelegge dem verken vilkårlig eller nasjonalistisk.

Dessuten kunne Israel forvente å bli behandlet på samme måte om de valgte å leve slik som kanaaneerne (jf. 5 Mos 13). Det kan virke som om gruppene på hver side av den guddommelige krigen er forhåndsbestemt (israelittene skal arve landet, og kanaaneerne skal utryddes), men det er mulig å gå fra den ene siden til den andre, slik vi skal se med Rahab, Akan og gibeonittene.

Folk ble ikke helt vilkårlig gitt beskyttelse eller bannlyst. De som hadde et forhold til Jahve, kunne miste sin privilegerte status ved å gjøre opprør, og de som var ute-stengt, kunne underkaste seg Gud og leve.

Hvilken åndelig betydning har kanaaneernes opprør mot Gud for oss i dag? Hvilke følger har vårt frie valg for oss?

FREDSFYRSTEN

Hvordan beskriver disse tekstene den fremtiden Gud hadde sett for seg for sitt folk? Jes 9,6; 11,1–5; 60,17; Hos 2,18; Mi 4,3.

Hovedtyngden i denne ukens studium har vært de krigene Gud befalte og bisto med i GT, men GTs profetiske skrifter rommer et annet like viktig tema: visjonen om fremtidens messianske fredstid. Messias er beskrevet som «Freds fyrsten» (Jes 9,6). Han skal skape et rike preget av fred, der løven og lammet skal beite sammen (Jes 11,1–8), et rike uten ødeleggelse eller skade (Jes 11,9), et der freden skal herske (Jes 60,17) og strømme som en elv (Jes 66,12).

2 Kong 6,16–23. Hva sier dette om Guds dypere hensikt med sitt folk og menneskeheten?

Tenk bare på historien om da Elisa tok initiativet til å bespise arameerhæren. Han massakrerte dem ikke (2 Kong 6,22), men viste dem det høyeste idealet, fred, som alltid har vært Guds ønske for sitt folk. Det er interessant at Elisa er fullt klar over hvor overlegen den er, den usynlige hæren som omgir fienden (2 Kong 6,17). Selv om Gud står i en kosmisk konflikt som også har rammet vår planet, er frelsens endemål ikke en evig konflikt eller en evig underkastelse av fienden i slaveri, men en evig fred. Vold avler vold (Matt 26,52), men fred avler fred. Fortellingen slutter med at «Siden kom det ikke flere flokker av arameere og herjet i Israel» (2 Kong 6,23).

Tenk på hvordan vi kan skape fred ved å prøve å etterligne Jesus. Hva med deg her og nå? Hvordan kan du bidra til fred heller enn ufred i de konfliktene du står overfor?

TIL FORDYPNING:

Ellen White: «Da Jerikos murer falt» i *Alfa og Omega*, bd. 2, s. 83–92.

Som med alt annet i Bibelen er det viktig å kjenne sammenhengen og bakgrunnen. Vi har sett at den kosmiske konflikten og bildet av Gud som dommer er viktig for å forstå disse krigene mot kanaaneerne.

«Gud er sen til vrede. Han ga ugudelige folkeslag en prøvetid så de kunne bli kjent med ham og hans natur. De ble dømt etter det lyset de fikk, for de ville ikke ta imot lyset og gikk sin egen vei i stedet for Guds vei. Gud fortalte hvorfor han ikke fordrev kanaaneerne med en gang. Amorittenes misgjerning var ikke fullbyrdet. Med sine misgjerninger var de gradvis i ferd med å komme dit hvor Gud ikke lenger kunne vise overbærenhet, og de ville bli utryddet. Guds hevn ville bli utsatt inntil dette punktet var nådd og deres misgjerning var fullbyrdet. Alle folk fikk en prøvetid. De som ikke fulgte Guds lov, ville gå fra ondskap til ondskap. Barna ville arve foreldrenes opprørske sinnelag og gjøre verre ting enn sine fedre, helt til Guds vrede ville komme over dem. Straffen ble ikke mindre fordi den ble utsatt.» – Ellen G. White i *SDA Bible Commentary*, bd. 2, s. 1005.

Forslag til samtale:

1. Snakk om hva det vil si at Gud er både vår og universets øverste dommer. Hvorfor tror du det at Gud er dommer er grunnleggende for evangeliet og for vår frelse?
2. Hvilket innblikk gir historien om kanaaneerne i Guds tålmod og rettferd? Hvordan kan vi gjenspeile Guds vesen i vår håndtering av andre?
3. Tenk på den frie vilje. Hvorfor respekterer Gud vår frihet til å velge? Hva har kjærlighet og det frie valg å gjøre med hverandre?
4. GT har mange fortellinger om krig og konflikt, men har også en visjon om fred. Hvilken rolle bør kristne spille i arbeidet for fred der de er?

1. november

«DETTE VAR IKKE ET UHELL»

Av Laurie Denski-Snyman

Maria kastet et nervøst blikk på David da mannen kom bort til dem i hjemmet sitt i en storby i det sørlige Asia. Mannens mobiltelefon tok opp lyd mens han ventet på at de skulle svare på konas spørsmål om deres religiøse overbevisning.

«Som jeg allerede har sagt, er vi syvendedagsadventister», sa David.

«Betyr det at dere er kristne?», spurte mannen.

David ba en stille bønn. Han visste at mange mennesker i landet ikke var åpne for kristendommen fordi de var plaget av at mange kristne drakk alkohol og spiste uren mat, noe religionen deres forbød.

«La meg forklare», sa David. «Vi tror på det som står i Torahen, inkludert avsnitt som 5. Mosebok 6,4, der det står: 'Herren vår Gud, Herren er én!' Vi tror at det finnes én Gud. Dette verset forteller oss det.»

«Interessant,» sa mannen.

«Vi tror også på påbudet i Torahen som sier at vi skal tilbe Herren på sabbaten, som begynner fredag ved solnedgang og varer til lørdag ved solnedgang», sa David.

Så snakket han om Herrens fordømmelse av svinekjøtt i Jesaja 66,17.

Mannen fortsatte å ta opp samtalen, men den dystre mine ble langsomt forvandlet til et smil. David fortsatte: «Vi tror at kroppene våre er Guds tempel, og at de er utlånt til oss. Mens vi er her på jorden, skal vi ta vare på dem».

Mannen smilte bredt.

«Vi tror ikke på å skade kroppene våre ved å røyke eller drikke alkohol».

Mannen sa: «Jeg tror vårt møte var guddommelig bestemt». Han reiste seg og gikk. Da han kom tilbake med mat, satte han den på bordet og insisterte på at de besøkende skulle spise. «Dette var ikke en tilfeldig avtale», sa han gjentatte ganger. «Det var fastsatt ovenfra».

Så ba han en takknemlig bønn for det uventede møtet og velsignet maten. Deretter hentet han inn sin voksne sønn fra et bakrom og sa: «Jeg vil at du skal møte disse menneskene». Han snudde seg mot David og Maria og sa: «Jeg vil dele familien min med dere». Han ba om unnskyldning for at han og familien ikke kunne spise fordi de holdt faste.

Mens de besøkende spiste, plaget han dem med spørsmål om Den store striden. Han virket takknemlig for svarene deres. Så sa han: «Vi er glade for at dere kom i dag, og vi vet at dere ble sendt hit. Dette var ikke et uhell. Vi vil være tolerante mot dere, og fred være med dere.»

Da de besøkende gjorde seg klare til å dra, velsignet han dem og sa: «Måtte dere få fred og velsignelse, spesielt når dere går gjennom nabolagene våre».

Be for misjonærene når de forsøker å forkynne evangeliet rundt om i verden. Takk for sabbatsskolens misjonsoffer som støtter misjonærene.

Den indre fienden

Ukens tekster:

1 Pet 1,4; Jos 7; Sal 139,1–16; Esra 10,11; Luk 12,15; Jos 8,1–29.

Ukens vers:

Jeg, Herren, er den som gransker hjerter og prøver nyrer. Jeg lønner hver mann etter hans ferd, etter frukten av hans gjerninger. (Jer 17,10)

Josva 7 er det første eksempelet på en tragisk opplevelse der Israels folk fikk erfare paktens vidtrekkende følger og dens dype betydning. Lydighet mot paktens bestemmelser sikret seier, men brudd på betingelsene førte til nederlag. Israels militære suksess berodde ikke på deres antall, strategi eller smarte taktikk, men på at den guddommelige krigeren var med dem.

Under inntagelsen av det lovede landet måtte Israel lære den vanskelige leksa at deres verste fiende ikke befant seg utenfor leiren, men i deres egne rekker. Den største utfordringen de sto overfor, var verken de kanaaneiske byenes befestede murer eller deres avanserte militærteknologi, men enkeltpersoner i deres egen midte som bevisst unnlot å gjøre som Gud sa.

Vi står overfor lignende utfordringer i påvente av vår himmelske arv (1 Pet 1,4; Kol 3,24). Mens vi venter på grensen til det lovede land, settes vår trofasthet på prøve, og vi kan bare seire når vi overgir oss til Jesus Kristus.

BRUDD PÅ PAKTEN

Jos 7. Hva var de to viktigste årsakene til Israels nederlag mot innbyggerne i Ai?

Det er interessant å merke seg at leseren helt fra første stund får både årsaken til Guds vrede og navnet på lovbrysterer. Spenningen i historien om Akans overtredelse skapes av spenningen mellom leserens perspektiv og Josvas og israelittenes perspektiv. Som mange andre kapitler i GT har Josva 7 en kiastisk struktur. Det sentrale segmentet i kapitlet (klimaket) svarer på hvorfor israelittene ikke klarte å innta Ai på første forsøk.

Det var to årsaker til dette: Akans synd og israelittenes overdrevne tro på egen kraft. Det siste skyldtes at de ikke hadde spurt Gud om hans vilje før angrepet mot Ai og at de undervurderte fienden.

Ut fra Josva 7,1.11–13 ser vi at selv om Akan var ansvarlig og hadde brutt forbudet, blir hele folket stilt til ansvar og må lide for det han gjorde. Gud avslører gradvis hvor alvorlig Akans synd var ved stadig å bruke adverbet «også» (hebr. *gam*, erstattet med komma på norsk) i vers 11. Først brukes det vanligste begrepet for synd: «*khata*». Deretter beskrives overtredelsen ved hjelp av fem mer konkrete synder som innledes med adverbet *gam*: (1) 'abar, «bryte», (2) ta (*laqakh*) fra det som er viet til ødeleggelse (*kherem*), (3) stjele (*ganab*), (4) bedra (*kakhash*), og (5) gjemme (*sim*) det stjalne *kherem* blant sine ting.

Pakten mellom Gud og Israel gjaldt folket både som enkeltpersoner og som folk. I lys av pakten blir Israel behandlet som en udelelig enhet av Guds utvalgte folk. Derfor fører en enkelt persons, eller noen av medlemmenes, synd til skyld for hele paktsfellesskapet. Som Herren sa: «Israel har syndet! De har brutt den pakten jeg påla dem å holde.» (Jos 7,11)

På hvilke måter kan hele lokalsamfunn lide, og har lidd, under enkeltpersoners dårlige handlinger? Hvilke eksempler kommer du på, og hvordan påvirket det samfunnet?

AKANS SYND

Jos 7,16–19. Hva sier dette om både Gud og Akan?

Gud avslører ikke overtrederens identitet, men setter opp en prosedyre som viser både rettferd og nåde. Etter å ha forklart årsaken til Israels nederlag og bedt folket om å gjøre seg hellig (Jos 7,13), lar han det gå litt tid mellom at han kunngjør prosessen og at den iverksettes. Dermed får Akan tid til å tenke seg om, angre og bekjenne sin synd. Tilsvarende får familien hans (hvis de kjente til det som hadde skjedd) mulighet til å velge om de vil dekke over det hele, eller om de vil nekte å være medskyldige, slik som Korahs sønner som slapp å bli tilintetgjort da de ikke tok parti for sin far (jf. 4 Mos 16,23–33; 26,11).

Løsningen på saken følger den motsatte retningen av hvordan den kom inn og plaget Israel: Den kollektive skylden elimineres og avgrenses fra Israel til én stamme, fra stamme til familie, fra familie til husstand, og fra husstand til enkeltpersoner. Etterforskningen avslørte den skyldige, men den renskylte også de uskyldige. Dette var en like viktig del av den grundige juridiske prosessen der Gud selv opptrer som vitne til Akans usette handlinger.

Spenningen er til å ta og føle på når Gud sikter seg inn på Akan. Tenk at mannen var så sta og håpet at han ikke skulle bli oppdaget! Ingenting er skjult for Guds øye (Sal 139,1–16, 2 Krøn 16,9), han som vet hva som skjuler seg i menneskehjertet (1 Sam 16,7; Jer 17,10; Ordsp 5,21).

Se hvordan Josva tiltaler Akan: «Min sønn». Dette viser ikke bare Josvas alder og lederrolle, men avslører også den ånd som den store krigeren viste i sin omgang med rettferdigheten. Han hadde medfølelse med Akan, selv om han var nødt til å håndheve dommen over den skyldige. Med sin holdning foregrep Josva også den følsomhet, vennlighet og kjærlighet vi ser hos ham som «aldri var uhøflig, aldri uttalte et strengt ord uten at det var nødvendig og aldri påførte et følsomt menneske unødig smerte. Han klandret ingen for menneskelige svakheter. Fryktløst fordømte han hykleri, vantro og urettferdighet, men det var sorg i stemmen når han kom med skarpe irettesettelser.» – Ellen G. White: *Slektenes håp*, s. 295.

Hva får det å si for deg at Gud vet alt du gjør, også det du skjuler for andre? Hva bør det ha å si for det livet du lever?

SKJEBNESVANGRE VALG

Jos 7,19–21. Hva ber Josva Akan om? Hva innebærer en slik anmodning? Hvordan skal vi forstå bekjennelsen?

Josva ber Akan om to ting: Gi Gud ære og bekjenne det han har gjort, uten å legge skjul på det. Akan skulle gi Gud ære ved å innrømme det han hadde gjort. Uttrykket som er brukt her (*todah*) kan dekke takksigelse (Sal 26,7; Jes 51,3; Jer 17,26), men også syndsbekjennelse (Esra 10,11).

Det er ikke noe som tyder på at Akan viste reell anger. Han håpet til det siste å unngå å bli avslørt. Hans trass gjorde at handlingen ble regnet som gjort «med løftet hånd», og for det var det ingen soning i Moseloven (jf. 4 Mos 15,27–31).

Akans ord i Josva 7,21 minner om Adams og Evas syndefall. Eva så (*ra'ah*) at treet var godt (*khamad*) og tok til slutt (*laqakh*) av frukten (1 Mos 3,6). Akan tilstår at han så (*ra'ah*) en vakker kappe fra Sinear, 200 sekel sølv og en gullbarre. Så fikk han lyst på (*khamad*) det og tok (*laqakh*) det. Akkurat som med Adam og Eva, viser Akans valg at begjærets synd er vantroens synd. Den tror at Gud ikke vil det beste for sine skapninger og at han holder visse utsøkte gleder skjult for dem og vil være alene om dem.

I tillegg til hentydningen til syndefallet, fremhever teksten en kontrast mellom Rahab (jf. Josva 2,1–13) og Akan. Den ene tok spionene med opp på taket og gjemte dem for soldatene; den andre tok forbudte ting og gjemte dem for Josva. Den ene viste godhet mot israelittenes spioner og hjalp dem til seier, den andre skapte trøbbel for Israel ved sin grådighet og sørget for nederlag. Den ene inngikk en pakt med israelittene, den andre brøt paktene med Jahve. Rahab reddet seg selv og familien sin, og de ble respekterte borgere i Israel mens Akan dømte seg selv og sin familie til døden og ble et eksempel på vanære.

Tenk på begjærets synd. Hvordan kan vi unngå å gi etter for den, om vi har mye eller lite? (Se Luk 12,15.)

HÅPETS PORT

Jos 8,1–29. Hvordan kan Gud forvandle våre største nederlag til muligheter?

Guds strategi forvandler Israels første nederlag til en taktisk fordel og forvandler Akor-dalen (hebraisk ord for «trøbbel») til en håpets port (jf. Hos 2,15). Innbyggerne i Ai er blitt selvsikre etter den første seieren over israelittene. De gjentar strategien med å angripe israelittene, som later som om de trekker seg tilbake og ser seg slått. Når innbyggerne i Ai er lokket ut av festningen sin, inntar de 30 000 israelittene, som står ikke så langt bak byen (Josva 8,4), den tomme byen og tenner på den. Josva 8,7 viser at det ikke er strategien som gir seier, det er Gud som vil gi dem seieren og overgi Ai til dem. Selv i et kapittel der de militære sidene preger fortellingen mer enn noe annet sted i boken, understreker teksten at seieren er en gave fra Jahve.

Slagets avgjørende øyeblikk inntreffer da mennene i Ai forlater byen og setter etter israelittene. Dette er andre gang Gud taler i hele kapittelet, etter at han ga strategien i Josva 8,2, og signaliserer at han overvåker slaget. Frem til dette punktet kjenner vi ikke utfallet. Men fra nå av blir det klart at israelittenes hær vinner slaget.

Våpenet i Josvas hånd var et sigd-sverd, eller krumsabel, ikke sverd eller spyd. På Josvas tid ble det kanskje ikke brukt som våpen, men det var blitt et symbol på suverenitet. Og i tillegg til å gi signalet til angrep, uttrykker det Guds suverenitet i nedkjempelsen av Ai. Josva holder sigdsverdet utstrakt til seieren er vunnet. Slik viser han at han har overtatt den lederrollen Moses utøvde da de krysset Rødehavet (2 Mos 14,16) og i krigen mot amalekittene (2 Mos 17,11–13), der Josva selv hadde ført an i kampen.

Denne gangen er det ingen synlig, mirakuløs inngripen fra Guds side, men seieren er ikke mindre Guds gave enn seieren over egypterne i den første generasjonen eller i seieren over Jeriko for kort tid siden. Nøkkelen til suksessen ligger i Josvas lydighet og tro på Guds ord. Prinsippet i denne historien gjelder også for Guds folk i dag, uansett hvor de bor og hvilke utfordringer de står overfor.

VITNESBYRD OM GUDS KRAFT

Vi har lært (studium fem) at Gud hadde gitt hedningfolkene mulighet til å lære ham å kjenne og vende om fra sin ondskap. Men de ville ikke og til slutt falt Guds dom.

Les Jos 7,6–9 om Josvas reaksjon da ulykken rammet dem. Se spesielt vers 9. Hvilket teologisk prinsipp setter han ord på?

I første omgang høres Josva ut som israelittene etter at de hadde forlatt Egypt, som f.eks.: «Om vi bare hadde fått dø for Herrens hånd i Egypt da vi satt omkring kjøttgrytene og spiste oss mette! Men nå har dere ført oss ut i denne ørkenen for at alle vi som er samlet her, skal dø av sult.» (2 Mos 16,3)

Og nå sier Josva: «Å Gud, min Herre! Hvorfor førte du dette folket over Jordan? Var det for å overgi oss i amorittenes hender og utslette oss? Om vi bare hadde blitt på den andre siden av Jordan!» (Jos 7,7)

Men kort etter viser han sin store bekymring for den skaden nederlaget vil påføre Guds navn og rykte. «Når kanaaneerne og alle de andre som bor her i landet, får høre om dette, kommer de til å omringe oss og utslette våre navn fra jorden. Hva vil du da gjøre for ditt store navn?» (Jos 7,9)

Dette er et tema og et prinsipp som var sentralt i Guds plan med Israel. Skjønt han ønsket at folkeslagene rundt dem skulle se alt det store Gud kunne gjøre for sitt folk som adlød ham, kunne de også, slik som Rahab, lære om Israels Gud gjennom kraften i hans folks erobringer. Men gikk det dårlig, slik det gjorde her, ville folkeslagene oppfatte Israels Gud som svak og udugelig (se 4 Mos 14,16; 5 Mos 9,28), og det kunne oppmuntre kanaaneerne til å gjøre motstand.

Med andre ord: Selv da israelittene inntok landet, var det viktige ting på spill, blant annet å bringe Gud ære, han som ikke bare var Israels eneste håp, men også hedningenes.

5 Mos 4,5–9. Hvilke paralleller er det mellom Israel og deres vitnesbyrd for verden og vårt vitnesbyrd i dag?

TIL FORDYPNING:

Ellen White: «Da Jerikos murer falt» i *Alfa og Omega*, bd. 2, s. 83–92.

«Den fryktelige synden som beseglet Akans skjebne, hadde sin rot i begjær. Det er en av de vanligste synder, og en av dem som blir betraktet med størst likegyldighet ...

Akan ventet med å innrømme sin skyld til det var for sent. Han hadde sett hvordan den slagne og motløse hæren kom tilbake fra Ai. Likevel gikk han ikke frem og bekjente sin synd. Han hadde sett at Josva og de eldste bøyd seg mot jorden i ubeskrivelig sorg. Hvis han da hadde bekjent sin synd, ville det ha vært uttrykk for sann anger. Men han tidde. Han hadde hørt kunngjøringen om at det hadde skjedd en stor forbrytelse, og hadde til og med hørt hva den gikk ut på. Men han holdt tett. Så kom den høytidelige undersøkelsen. Han skalv av redsel da han så at hans egen stamme ble utpekt, deretter hans slekt og husstand. Men først da Guds finger var rettet mot ham personlig, tilstod han. Først da synden ikke lenger kunne holdes skjult, sa han sannheten. Ofte skjer det lignende bekjennelser i dag. Det er en uhyre forskjell på å innrømme kjenslgjerninger etter at de er påvist, og å bekjenne synder som bare vi selv og Gud vet om. Akan ville ikke ha tilstått hvis han ikke hadde håpet å unngå følgen av sin forbrytelse. Men tilståelsen viste bare at straffen var rettfærdig. Det var ingen sann anger over synd, ikke noe tegn til endret livsførsel, ingen avsky for det onde.» – *Alfa og Omega*, bd. 2, s. 90–92.

Forslag til samtale:

1. Snakk om det tiende bud (2 Mos 20,17) og dets plass i reklamens og forbrukersamfunnets verden. Hvordan kan vi skille mellom det vi ønsker og det vi trenger, og hvorfor er skillet viktig?
2. Les bønnen i Daniel 9,4–19. Hvorfor sier han at «vi» gjorde alt dette negative enda det ikke er grunn til å tro at Daniel hadde gjort noe spesielt ondt?
3. Se på spørsmålet sist i torsdagens avsnitt. Hvorfor var lydighet mot alle Guds «lover og forskrifter» så viktig for israelittenes vitnesbyrd? I hvor stor grad gjelder det samme prinsippet kirken i dag? Altså, hvor mye mer virkningsfullt ville ikke vårt vitnesbyrd være hvis vi faktisk fulgte alt det Gud har gitt oss?

8. november

Å GI GUDS TING TILBAKE, DEL 1

Av Andrew McChesney

Frank Mukube hadde lite penger etter å ha flyttet til en ny by i Namibia og innredet sitt leide hjem med mange ting kjøpt på kreditt: en seng, en sofa, en komfyr, en radio, en TV, et teppe og til og med kjøkkengryter.

Det hadde ikke vært planen. Frank hadde fått ny jobb som regnskapslærer, og han hadde kalkulert månedsbudsjettet nøye. Til å begynne med hadde han ingen problemer med å gi tiende og offergaver og betale ned på lån. Men så dukket det opp uventede utgifter. Det så ikke ut til å være nok penger til alt, og han sluttet å gi tiende og offergaver. Frank følte seg forferdelig dårlig. Han ba: «Hva skal jeg gjøre?» Det ville ta to år å betale tilbake gjelden. Men Malakias 3,8–9 sa: «Vil et menneske rane Gud? Men du har ranet meg! Men dere sier: 'På hvilken måte har vi ranet deg?' Med tiende og offergaver. Dere er forbannet, for dere har ranet Meg.» (NKJV)

To år gikk. Frank følte en tung byrde helt til den dagen han betalte tilbake lånene. Men i stedet for å glede seg, følte han seg mer ulykkelig. Han bestemte seg for å levere tilbake alt han hadde kjøpt på kreditt. Den første som fikk høre om planen hans, var sjefen hans på den statlige institusjonen der han underviste. Han ba om tillatelse til å forlate campus i noen timer. «Jeg må levere tilbake tingene mine til butikken», sa han.

«Har du ikke betalt for dem?» spurte sjefen.

«Jeg har betalt fullt ut, men jeg vil levere dem tilbake», sa Frank.

«Hvorfor det?»

«De står mellom meg og min Gud, fordi jeg ikke har levert tilbake det som tilhører Gud».

Hånlig latter fylte rommet. «Du kan ikke gjøre noe slikt», sa sjefen hans. «Er du gal?» Men han lot Frank forlate campus.

Frank dro hjem til leiligheten han hadde leid, og fortalte broren, som hadde flyttet inn, om sin beslutning. Også broren stilte spørsmål ved Franks tilregnelighet.

«Det er godt å ikke ligge med ting som det hviler en forbannelse over», svarte Frank. «Jeg brukte Guds penger til å betale for disse tingene».

Så gikk Frank til butikken og snakket med butikksjefen, som slo opp innkjøpene på datamaskinen og så at alt var betalt.

«Er du gal?» spurte han.

Frank forsikret ham om at alt var i orden.

«Men vi kan ikke kjøpe dem tilbake fra deg», sa sjefen.

Frank hadde ikke noe imot det.

Manageren skrev ut et dokument. «Skriv under her», sa han. «Det står at du har betalt for alt, men at du returnerer dem uten kompensasjon».

Les resten av misjonshistorien neste uke.

Den største troskap: tilbedelse i en krigssone

Ukens tekster:

Jos 5,1–7; 2 Mos 12,6; 1 Kor 5,7; Jos 8,30–35; 5 Mos 8,11.14; Hebr 9,11.12.

Ukens vers:

Søk først Guds rike og hans rettferdighet, så skal dere få alt det andre i tillegg. (Matt 6,33)

Denne uken skal vi se på viktige øyeblikk under Israels opphold i det lovede landet, da Israel viet seg til Herren på nytt, iblant til tross for stor fare. Josva tok den tilsynelatende ulogiske beslutningen å omskjære israelittene i fiendeland (Jos 5,1–9); feire påsken i møte med overhengende fare (5,10–12); bygge et alter og tilbe Herren mens erobringen var i full gang (8,30–35) samt reise Guds telthelligdom mens syv stammer i Israel ennå ikke hadde fått sin arv (18,1.2).

I vårt travle liv er det lett å prioritere det som haster mest. Ofte glemmer vi å sette av kvalitetstid til å fornye vårt gudsforhold og uttrykke vår takknemlighet for det Gud har gjort og stadig gjør for oss. Morgen- og kveldsandakt, både sammen og alene, ser ut til å være ut i vårt moderne liv. Men innerst inne vet vi alle at det å være sammen med Gud og våre kjære, er den beste bruken av vår begrensede tid.

PAKTEN FØRST

Les Jos 5,1–7. Hvorfor befalte Herren Josva å omskjære den andre generasjonen israelitter akkurat på dette tidspunktet i erobringen?

Etter sonderingen av landet, speidernes oppmuntrende rapport og kryssingen av Jordan, skulle vi forvente en umiddelbar kamp mot fienden. Men det finnes noe viktigere enn militære erobringer: Israels pakt med Gud.

Før den nye generasjonen kunne innta landet, måtte de være fullt på det rene med sitt forhold til landets eier. Fornylelsen av paktstegnet kommer som svar på Guds nåde da han førte Israel trygt over Jordan.

Vår pakt med Gud må alltid være et takknemlig svar på det han alt har gjort for oss, og ikke et forsøk på å få en eller annen fordel fordi vi prøver å oppfylle hans krav ved å følge hans lover og regler. (Det samme gjaldt utvilsomt Paulus' kamp mot dem som insisterte på at hedningene skulle omskjæres slik vi ser det tydeligst i brevet til galaterne).

Israel sto på randen til sitt største felttog, og man skulle tro hele leiren var opptatt med forberedelser til krig. Det var den også, men ikke i ordets vanlige forstand. I stedet for å klargjøre hester og slipe sverd, deltok de i et ritual som gjorde meste parten av krigsstyrken sårbar i minst tre dager.

Dette gjorde de for å feire forholdet til Gud som hadde utfridd dem fra Egypt. Hvorfor? Fordi de innså at det er Herrens sak. Det er han som gir seier og fremgang. Jesus sa det med litt andre ord: «*Søk først Guds rike og hans rettferdighet, så skal dere få alt det andre i tillegg*» (Matt 6,33). Det meste av tiden føler vi at mange viktige ting haster slik at vi glemmer å prioritere det viktigste – daglig fornyelse av forholdet til Jesus Kristus.

Tenk på når du har forsømt å ta tid til Gud på grunn av «viktigere» ting. Hvorfor er det så lett å gjøre dette, og hvordan kan det unngås?

PÅSKE

Hvorfor feiret Josva påske midt i den presserende og enorme oppgaven med å innta det lovede landet? Les Jos 5,10; 2 Mos 12,6; 3 Mos 23,5; 4 Mos 28,16; 5 Mos 16,4.6.

En annen viktig ting som går forut for erobringen, er feiringen av påsken. Det skjer om kvelden den fjortende dagen i måneden i samsvar med Guds forskrifter. Påskens symbolske betydning understrekes: Begivenhetene i Josva er et speilbilde av utvandringen. Påsken minner om natten før den tiende plagen (2 Mos 12) da Guds engel drepte alle de førstefødte i Egypt, men skånet israelittene. Deretter fulgte utvandringen fra Egypt, kryssingen av Rødehavet og vandringen gjennom ørkenen.

Historien om den andre generasjonen starter derimot i ørkenen, fortsetter med kryssingen av Jordan, omfatter omskjærelsen og påskefeiringen og fører frem til det avgjørende øyeblikket da man kan vente at Gud igjen vil gripe inn på mirakuløst vis mot Israels fiender, innbyggerne i Kanaan. Sammen med alt det foregående markerer påskefeiringen begynnelsen på en ny tid i Israels historie.

Med offerlammet som symbol pekte påskefesten tilbake på israelittenes utfrielse fra fangenskapet i Egypt. Men det pekte også fremover mot oppfyllelsen i Guds lam (Joh 1,29.36; 1 Kor 5,7; 1 Pet 1,18.19) som kjøpte oss fri fra syndens trelldom. Under nattverden og før Jesus ga seg selv som det fullkomne offer, forvandlet han påsken til et minnesmerke om sin død (Matt 26,26–29; 1 Kor 11,23–26).

Men påsken og nattverden varsler også en annen virkelighet: den forløste skare som trer inn i det himmelske Kanaan. Johannes skildrer denne «kryssingen» som de 144 000 som går på glasshavet, det antitypiske Rødehavet og elven Jordan foran Guds trone (Åp 4,6; 7,9.10) og feirer den antitypiske påsken og Herrens nattverd under Lammets bryllupsmåltid (Matt 26,29; Åp 19,9).

Hvordan kan vi alltid ha korsets realitet for øye, også når vi ikke feirer nattverd?

FORNYELSENS ALTER

Hva fikk Josva til å bygge et alter for Herren? Jos 8,30,31; jfr. 5 Mos 11,26–30; 27,2–10.

På patriarkenens tid markerte altere deres pilegrimsferd og ble konkrete uttrykk for deres krav på det landet Gud hadde lovet dem. Ved å reise et alter vitnet israelittene nå om oppfyllelsen av de løftene forfedrene hadde fått. I dette tilfellet er oppføringen av alteret en oppfyllelse av Moses' anvisninger (5 Mos 11,26–30; 27,2–10).

Josva 8,30–35 er viktig i utformingen av bokens teologiske budskap. Ved å knytte en av de grusomste og voldsomste historiene (krig) til noe helt annet – en scene der paktens stadfestes (tilbedelse) – fører Josva oss tilbake til et av de viktigste teologiske temaene i begynnelsen av boken: Josva har mandat til å føre Israel til et liv i paktslydighet (Jos 1,7). Dette er også bildet av Josva i slutten av boken (Jos 24).

Krigen og erobringen er viktig, men noe er viktigere: troskap mot Guds lovs krav. Erobringen er bare ett skritt på veien mot oppfyllelsen av Guds plan for Israel og hele menneskehetens gjenopprettelse. Trofasthet mot Toraens forskrifter er det som er viktigst for menneskehetens skjebne. Josva skriver lovteksten på store, hvitkalkede steiner som er forskjellige fra steinene på alteret (jf. 5 Mos 27,2–8). Steinene, som trolig inneholdt de ti bud, ble dermed et eget monument i nærheten av alteret og minnet israelittene om paktens privilegier og plikter.

Josva foregriper NTs Josva (Jesus), som bl.a. skulle føre menneskene tilbake til lydighet mot Gud. For å gjøre det måtte han gå inn i en konflikt med ondskapens makter. Hans endemål var å oppfylle paktens krav for oss: «For i ham har alle Guds løfter fått sitt ja. Derfor sier vi også ved ham vårt amen, til Guds ære.» (2 Kor 1,20)

Hva kan vi gjøre i dag som kan ha samme funksjon som det å bygge et alter hadde i gammel tid?

SKREVET PÅ STEIN

Jos 8,32–35. Hva betyr den handlingen som skildres, og hva har den å si oss i dag?

Ebal-fjellet nevnes kun i 5. Mosebok (11,29; 27,4.13) og i Josvas bok (8,30.33). Sammen med Garisim var det stedet der paktens velsignelser og forbannelser skulle fremsies. Ja, ifølge 5. Mosebok 11,29 og 27,4.13 skulle det være stedet for forbannelsene. Her skulle israelittene stå på hver sin side av arken overfor prestene (Jos 8,33). Den ene gruppen sto foran Ebal-fjellet, den andre foran Garisim-fjellet. Her iscenesatte de symbolsk de to mulige måtene å forholde seg til paktens på. Ofrene som ble brakt der, pekte frem mot Jesus, som bar alle paktens forbannelser slik at alle som tror på ham, kan få del i dens velsignelser (Gal 3,13; 2 Kor 5,21).

Hvorfor skulle paktens skrives på et monument som var synlig for alle? (Se 5 Mos 4,31; 6,12; 8,11.14; 2 Kong 17,38; Sal 78,7).

Vi mennesker har lett for å glemme. Vi presser hverdagens stadig mer uoverskuelige krav inn på stadig kortere tid. Det er ikke til å unngå at vi glemmer ting som ikke gjentar seg like ofte eller intenst. Ved hver nattverdsgudstjeneste får vi en anledning til å overgi oss til Gud på nytt og fornye vår pakt. Det ville være godt om vi så på disse anledningene ikke bare som sjanser til individuell fornyelse, men også til en felles fornyelse av vår tilhørighet til Gud. I et stadig mer individualistisk samfunn må vi gjenoppdage kraften i det å tilhøre et fellesskap som har samme verdensbilde, samme verdier og tro, og det samme oppdraget.

Hvor lett er det ikke å glemme Gud midt i livets kjas og mas og forsøke å gjøre ting i egen kraft? Hvorfor er dette så lett å gjøre, spesielt når du har det godt?

LENGSEL ETTER HAM

Jos 18,1.2. Hva fikk Josva til å avbryte fordelingen av landet?

Etter beskrivelsen av områdene som ble gitt til de to største stammene på vestsiden av Jordan og Manasses halve stamme, skildrer avsnittet menigheten samlet i Sjølo, der de siste sju små stammene får land.

Etableringen av helligdommen, «min helligdom», er oppfyllelsen av Guds løfte om å bo hos sitt folk (2 Mos 25,8; 3 Mos 26,11.12) og viser oss bokens sentrale tema: Guds nærvær midt i Israel har gjort det mulig å ta landet i eie og vil være en stadig kilde til velsignelse for Israel og, gjennom dem, for hele jorden (1 Mos 12,3). Tilbedelsen av Gud står i sentrum og er viktigere enn erobringen og tildelingen av landet! Det at telthelligdommen, og senere tempelet, var hos dem, skulle alltid ha hjulpet folket til å innse Guds nærvær blant dem og deres plikt til å holde paktens.

Hebr 6,19.20; 9,11.12 og 10,19–23. Hva kan vi lære av Josva, vi som ikke har noen jordisk helligdom der Gud er fysisk til stede?

Det burde ikke overraske noen at helligdommen dukker opp, for temaet helligdommen har vært til stede i Josva-fortellingen i og med paktens ark. Den var det viktigste møbelet i Det aller helligste og markerte de to første delene av boken: overgangen og erobringen. Når Josva nå plasserer oppføringen av tabernaklet i sentrum for fordelingen av landet, viser han at hele Israels liv kretset om helligdommen, Jahves hovedkvarter på jorden.

For oss som lever i korsets tidsalder, er det enda viktigere å rette blikket mot helligdommen i himmelen mens vi fortsetter kampen mot moderne (eller postmoderne) kjemper som utfordrer vår tro, vårt håp og vår åndelige arv. Når vi hele tiden setter vår lit til Kristi verk på korset og i helligdommen i himmelen, kan vi i tro se frem til den tiden da Gud igjen skal bo blant sitt folk, men denne gangen for alltid (Åp 21,3).

TIL FORDYPNING:

Ellen White: «To fjell» i *Alfa og Omega*, bd. 2, s. 93–96.

«I samsvar med de instruksene Moses hadde gitt, ble det reist et monument av store steiner på Ebal-fjellet. Disse steinene ble først dekket av et lag med kalk, og så ble loven risset inn. Det gjaldt både de ti bud som var blitt forkynt fra Sinai og siden skrevet på steintavler, og de lovene som Moses formidlet, og som han senere skrev ned i en bok. Ved siden av dette monumentet ble det bygd et alter av uhogne stein der det ble ofret til Herren. Det hadde stor betydning at alteret ble bygd nettopp på Ebal-fjellet der forbannelsen var blitt uttalt. Det var for å vise at Israel selv var årsak til at Guds vrede hadde rammet dem fordi de hadde overtrådt hans lov, og at han straks ville ha straffet dem, om det ikke hadde vært for Kristi forsoning som ble fremstilt ved offeret på alteret.» – Samme, s. 94.

«Nattverden skulle ikke være en sorgens stund. Det var ikke hensikten med den. Når Guds folk samles omkring hans bord, skal de ikke tenke på de gangene de kom til kort og klage over det. De skal ikke være opptatt av sine tidligere erfaringer i kristenlivet, enten de har vært oppløftende eller nedslående. De skal ikke tenke på uoverensstemmelser mellom dem og deres trossøsken. Den forberedende handlingen har løst slike motsetninger. Selvransakelse, syndsbekjennelse og forlikelse er viktig der det har vært uenighet. Nå kommer de for å møte Kristus. De skal ikke stå i korsets skygge, men i dets frelsende lys. De skal åpne sinnet for de klare stråler fra ‘rettferds sol’.» – White: *Slektenes håp*, s. 565.

Forslag til samtale:

1. Hvordan søker du først Guds rike? Hvordan former det din hverdag?
2. Se på det dere svarte på onsdagens siste spørsmål, om hvor lett det er å glemme Gud midt i en hektisk hverdag. Snakk om hvorfor det er så lett å gjøre det. Noen løsninger?
3. Vi adventister tror at Jesus gjør tjeneste for oss i himmelen. Hvordan kan dette være en kilde til håp og kraft? Hvorfor bør vissheten om at Jesus «går i forbønn» (Hebr 7,25) for oss, få oss til å innse at hans tjeneste i den himmelen er godt nytt?

15. november

Å RETURNERE GUDS TING, DEL 2

Av Andrew McChesney

Butikken sendte en varebil for å hente husholdningsartiklene som Frank Mukube hadde kjøpt på kreditt og ønsket å returnere, selv om han hadde betalt for dem. Frank, som hadde skrevet under på at han ikke ville kreve erstatning, kjørte i lastebilen til huset han leide i Namibia.

Da lastebilen rygget opp til huset, kom Franks utleier, som bodde i nærheten, løpende bort. «Hvorfor flytter du uten å si fra til meg?» spurte hun.

«Jeg flytter ikke», sa Frank. «Jeg leverer tilbake disse tingene som ikke fullt ut er mine, selv om de er fullt ut betalt. Jeg vil gi tiende og offergaver igjen».

«Hva er det du sier om tiende og offergaver?» spurte hun.

Frank forklarte at Bibelen lærer at folk skal gi tiende og offergaver, og at han ikke hadde gitt noen av delene på to år for å kunne betale månedlige avdrag på alt han hadde kjøpt på kreditt.

Huseieren lo av Frank.

Da varebilen og Frank kom tilbake til butikken, så butikksjefen på mens seng, sofa, komfyr, radio, TV, teppe og til og med kjøkkengryter ble losset ut. «Hva er det egentlig du prøver å gjøre her?» spurte han.

«Disse tingene har stått mellom meg og Gud fordi de ble kjøpt med tienden og ofringene mine», sa Frank. «Nå føler jeg meg lettet».

Frank følte seg virkelig lettet. Han visste at uten en seng måtte han sove på gulvet. Uten komfyr måtte han lete etter ved og gryter for å lage kveldsmat på åpen ild. Men han var lykkelig. Han hadde følt seg «forbannet med en forbannelse» fordi han hadde ranet Gud (Malaki 3,8.9). Men nå som alt var tilbake i butikken, følte han fred og rettferdighet med Gud.

Den natten trengte ikke Frank å sove på gulvet eller lete etter ved og gryter til kveldsmat. En venn ble rørt da han hørte om Franks beslutning, og han kom med en seng og en gammel komfyr med to gryter.

«Gud sørget for en seng. Gud sørget for en komfyr», sa Frank. «Det fikk meg til å tro at det Gud har lovet, virkelig er sannheten».

Gud lover dem som gir tiende og offergaver: «Og prøv meg nå i dette, sier Herren, hærskares Gud, om jeg ikke vil åpne himmelens vinduer for dere og øse ut så mye velsignelse over dere at det ikke er plass nok til å ta imot den» (Malakias 3,10)

Siden den dagen har Frank vært trofast med tienden og ofringene sine. I dag er han leder for administrasjonen i Adventistkirken i det sørlige Namibia. Han sier at Gud alltid er trofast: «Gud sier: 'Hvis du tar deg av mine saker, skal jeg ta meg av dine. Når du gir tienden tilbake, skal jeg ta meg av livet ditt'.»

Troskjemper: Josva og Kaleb

Ukens tekster:

4 Mos 13,6.30–32; Jos 14,6–14; Luk 18,1–5; Jos 19,49–51; 2 Kor 3,18; Rom 12,1.2.

Ukens vers:

Glem ikke lederne deres, de som talte Guds ord til dere. Tenk på deres liv og utgangen det fikk, og ta deres tro til forbilde! (Hebr 13,7)

Alle foreldre vet vel at barn lærer av det de ser? Hvor mange har ikke vært bekymret over å se sine barn ta etter deres dårlige trekk i stedet for de gode? Uansett alder er det lettere å gjøre feil enn å gjøre rett. Det hører med til det å ha del i syndefallet. «For jeg forstår ikke hva jeg selv gjør. Det jeg vil, gjør jeg ikke, og det jeg avskyr, det gjør jeg.» (Rom 7,15) Hvem kjenner seg ikke igjen?

Fra fødselen av formes vi av eksemplets makt. Vi lærer å gjøre det mest grunnleggende i livet, som å gå, snakke og uttrykke følelsene våre, ved å etterligne våre nærmeste. Som voksne har vi fortsatt bruk for forbilder, og selv om de ikke er fullkomne, kan vi beundre og etterligne de åndelige trekkene som gjorde dem til troskjemper.

Denne uken skal vi se nærmere på to troskjemper i Josvas bok: Kaleb og Josva. Hva gjorde at de skilte seg ut i sin samtid og spilte en nøkkelrolle i Guds folks liv under en av de mest avgjørende periodene i Israels historie?

TROSKAP

4 Mos 13,6.30–32 og Jos 14,6.14. Hvem var Kaleb? Hvilken plass hadde han i Israels folk?

Navnet Kaleb kommer av det hebraiske ordet *keleb*, «hund», som i GT alltid forekommer i en negativ sammenheng. Men i utenombibelske brev og salmer brukes *keleb* for å uttrykke en tjeners mot, utholdenhet og trofasthet mot sin herre. Slik sett var Kaleb tro mot sitt navn, og gjennom hele livet var han urokkelig i sin tro mot sin Gud.

Hva sier det om Kaleb at han sa sin mening selv om de fleste var av en annen oppfatning, og Israels folk truet ham med døden? Se 4 Mos 14,6–10, 21–25; 26,65; 32,12.

Tenk på disse israelittiske lederne, som var Josvas og Kalebs samtidige: Sjammua, Sjafat, Jigal, Palti, Gaddiel, Gaddi, Ammiel, Setur, Nahbi og Ge'uel. Virker de kjent? Neppe.

Hvorfor ikke? Fordi de var de andre speiderne Moses sendte ut for å utforske Kanaan. De gikk i glemmeboken fordi navnene deres ikke var verd å huske. Deres rapport fremstilte det lovede landet som uinntagelig. De så på seg selv som gresshopper mot kjempene som bodde i deler av landet, og de smeltet av frykt når de så de «uinntakelige» murene i Kanaans befestede byer.

Kaleb, en av de to som kom med en positiv rapport, tar ledelsen når det gjelder å legge frem en annen mulighet: troens grunnholdning. Han var villig til å stå opp for det han visste var rett, uansett motstand, også i møte med en mulig død: «Men hele menigheten ropte at de skulle steines» (4 Mos 14,10).

Hva gjør du når de fleste rundt deg har en annen oppfatning, en som bryter med din dypeste overbevisning?

LA MEG FÅ DETTE FJELLANDET

Josva 14,6–14; 4 Mos 14,24; 32,12; 5 Mos 1,36 og Luk 6,45. Hvordan vil du beskrive holdningen til Kaleb og Josva? Hva vil det si å følge Gud fullt og helt?

Kaleb glemte aldri løftet Herren hadde gitt ham ved Moses: at han skulle komme inn i landet der han hadde tråkket (4 Mos 14,24). Førti år senere omtaler han sin egen rapport om landet som en «rapport etter beste skjønn» (Jos 14,7). Rapporten bygde på hans overbevisning om at Israel kunne innta landet med Guds veiledning og hjelp.

I motsetning til de ti andre spionene, som skapte frykt blant israelittene, viste Kaleb en ufravikelig tillit til og forpliktelse mot Guds løfte. Det hebraiske uttrykket, som bokstavelig talt betyr «Jeg fulgte Herren helt og fullt» (Jos 14,8), er trolig en kortform av et lengre uttrykk: «Mitt hjerte fulgte helt og fullt etter Herren», eller «Jeg fylte mitt hjerte med å vandre bak/etter Herren». I motsetning til andre som fulgte fremmede guder og ikke fulgte Herren fullt og helt, var Kalebs hjerte helt og holdent viet til Herren.

Det samme uttrykket gjentas senere to ganger for å understreke Kalebs trofasthet (Jos 14,9.14). Hans egen fremstilling er i tråd med det Herren selv kalte en «annen ånd» (4 Mos 14,24) som skilte Kaleb fra de ti andre speiderne. Selv i en alder av 85 år fortsatte han å være et eksempel på hva Gud kan utrette med mennesker som har et hjerte som er helt og fullt på hans og hans saks side.

Kaleb forsto at det territoriet hver stamme til slutt ville komme i besittelse av, sto i direkte forhold til i hvilken grad de våget å gjøre krav på Guds løfter, og hvor mye land de var villige til å trække på i tro. Guds løfter oppfyller seg ikke selv i den forstand at de går i oppfyllelse uavhengig av vår vilje. De forutsetter tro ledsaget av beslutsom handling. Det hebraiske uttrykket *'ulay*, «kanskje» (Jos 14,12), kan uttrykke frykt og tvil, men som regel betegner det håp og forventning om at noe positivt vil skje (1 Mos 16,2; 4 Mos 22,6.11; 23,3).

Hvilke «små» kompromisser kan gjøre at vi ikke følger Gud fullt ut?

EKSEMPLETS MAKT

Les Jos 15,16–19, Dom 1,13 og Dom 3,7–11. Hva sier denne historien om eksemplets makt? Hvordan blir Kalebs holdning videreført i neste generasjon?

I dette avsnittet tilbyr Kaleb sin datter Aksa til den som inntar Debir. Otniel tar byen og vinner Aksas hånd. Denne historien er viktig fordi den nok en gang viser Kalebs mot, tro og vilje til å ta utfordringer.

Den viser også at neste generasjon israelitter fulgte eksemplet til troskjempene Kaleb og Josva. Når den eldre generasjonen legger ned sin tjeneste, står en ny generasjon klar til å ta utfordringene og fortsette å oppfylle Guds plan for Israel.

På en måte som ikke er ulik Kalebs bønn til Josva: «La meg få dette fjellandet», viser Aksa, oppmuntret av sin mann, den samme troen og beslutsomheten som hennes far hadde vist. Med beslutsomhet og frimodighet viderefører Aksa Kalebs eksempel på oppfyllelse av løftet om å ta landet i besittelse.

Landet er Guds gave til Israel, men Israel må ta det i eie ved å gjøre krav på Guds løfter i tro og mot. Aksas beslutsomhet foregriper utholdenheten til de kvinnene i evangeliene som ikke lot seg avvise av folkemengden eller disiplene og som ikke ga seg før de fikk Jesu velsignelse over seg selv og sine familier.

Les Lukas 18,1–5. Hva kan vi lære av dette?

Skal vi kunne fullføre det oppdraget Gud har betrodd oss, må vi gi troens fakkell videre til neste generasjon. Tenk på utfordringene med å gi troen videre til neste generasjon og de mulighetene de unge får til å ta ansvar i Guds verk. Hvordan kan vi legge til rette for at de tar på seg et gudfryktig lederskap? Hvor viktig er vårt eksempel?

YDMYK HELT

De lange listene med stedsnavn som ble landemerkene langs grensene for områdene som Israels stammer ble tildelt, er samlet mellom rapporten om landtildelingen til de to heltene Kaleb og Josva fra den første rekognoseringen. Kaleb fikk sin arv først, og Josva fikk sin sist. Fram til dette punktet har Josva fordelt landet til Israels stammer; nå er turen kommet til at Israels folk skal gi Josva hans arv.

Jos 19,49–51. Israels store leder, som fordelte landet, får sin arv sist. Hvorfor?

Josva får byen Timnat-Serah, et navn sammensatt av to ord. Det første, Timnat, stammer fra et verb (*manah*) som betyr å telle eller å tildele, og det betyr del eller territorium. Det andre ordet kan avledes fra et hebraisk verb (*serach*) og betyr over-skudd eller rest (jf. 2 Mos 26,12). Navnet på Josvas by kan oversettes med den delen som er til overs, eller det territoriet som er igjen.

Navnet på byen som Josva valgte av det som var igjen, vitner om Israels andre leders edle sinnelag. Han hadde ventet til hele folket hadde fått sin del. Deretter valgte Josva ikke et av de tett befolkede områdene i landet eller de mest impo- nerende byene som sin arv, men en beskjedne by, eller kanskje ruinene av den, så han kunne bygge den opp igjen med hardt arbeid (se Jos 19,50).

Timnat-Serah lå også i nærheten av Sjilo, ikke langt fra helligdommen. Det viser hva Josva prioriterte, og hva som lå hans hjerte nær. Etter at det nye Israel var ført inn i det lovede landet og hadde sikret seg arven til hver stamme og familie med Guds hjelp, ville folket helt sikkert ikke ha mukket om Josva hadde krevd en mer imponerende arv. Men Josva var tilfreds med et enkelt liv med fokus på det vik- tigste, og dermed legemliggjorde han den bønnen som David senere uttrykte: «En ting ber jeg Herren om, dette ønsker jeg: å få bo i Herrens hus alle mine dager, så jeg kan se Herrens skjønnhet og være i hans tempel.» (Sal 27,4)

Hva kan du lære av Josvas holdning? Hvordan kan du anvende det i ditt liv?

FORVANDLET VED Å SE

Det er viktig for vår åndelige vekst at vi betrakter de store trosheltenes eksempler. Men vårt største forbilde er Jesus Kristus – hans liv og lære. Hvordan forandres vi av å fokusere på Jesus? Se Hebr 12,1,2; 2 Kor 3,18.

Hjerneforskeren Marco Iacoboni ved University of California i Los Angeles har forsket på speilnevroner. Disse små cellekretsene aktiveres både når vi utfører en bestemt handling – som å le eller omfavne noen – og når vi iakttar andre som utfører den samme handlingen. Aktiviteten i disse nevronene reduserer skillet mellom å se og å gjøre.

Ellen White taler om hvor viktig det er å betrakte Jesu sinn: «Idet vi ser på Jesus, får vi herligere og mer konsise begreper om Gud, og ved beskuelse blir vi selv forvandlet. Godhet og kjærlighet til menneskene blir vårt naturlige instinkt. Vi danner en karakter som blir et motstykke til den guddommelige karakter. Idet vi vokser opp til å bli ham lik, øker vi vår evne til å kjenne Gud. I stigende grad trer vi inn i fellesskapet med den himmelske verden. Derved får vi også en stadig økende kraft til å ta imot rikdommen i visdom og kunnskap om det evige.» – *Ord som lever*, side 255, 256.

Rom 12,1.2. Hvilke to prosesser arbeider for motstridende formål i livene våre? Hvordan kan vi sikre oss at vi gir plass til den riktige?

I sin oppsummering i Romerbrevet taler Paulus om to motsatte krefter som prøver å forme vårt liv. Omverdenen med dens påvirkninger forsøker stadig å tvinge oss inn i sin egen form og virker utenfra og inn.

For å motvirke denne påvirkningen forvandler Den hellige ånd oss innenfra og ut slik en larve blir til en vakker sommerfugl. Men skal det skje, må vi overgi oss til Gud og be ham fullføre den gode gjerning han har begynt i oss (Fil 1,6). Vi må hele tiden velge å vandre i Ånden.

TIL FORDYPNING:

«Kalebs tro var akkurat like sterk nå som da han tok til motmæle mot den dårlige rapporten fra de andre speiderne. Han hadde trodd Guds løfte om at han ville gi sitt folk Kanaan til odel og eie, og hadde dermed stått helt og fullt på Guds side. Sammen med folket hadde han utholdt den lange ørkenvandringen og hadde delt skuffelser og byrder med de skyldige. Likevel klaget han ikke, men takket Gud som hadde bevart hans liv i ørkenen da hans frender måtte dø. Herren hadde bevart Kaleb i alle prøvelser, farer og plager under ørkenvandringen og gjennom krigsårene etter at de var kommet inn i Kanaan. Og nå i en alder av over åtti år var hans kraft usveket. Han bad ikke om et landområde som alt var erobret, men om det som speiderne hadde ment var umulig å innta. Med Guds hjelp ville han nå ta festningsverkene fra kjempene som hadde fått israelittene til å miste troen. Kalebs bønn var ikke diktert ut fra ønsket om personlig ære eller selvopphøyelse. Den tapre gamle krigeren ville gjerne vise folket et eksempel som kunne ære Gud og inspirere stammene til fullt ut å underlegge seg det landet deres fedre hadde ansett som uinntagelig.» – Ellen White: *Alfa og Omega*, bd. 2, s. 104.

«Det var Kalebs tro på Gud som ga ham mot, som beskyttet ham mot menneskefrykt og satte ham i stand til å være modig og urokkelig i forsvaret av det som var rett. Enhver sann korsets soldat kan få kraft og mot til å overvinne hindringer som virker uoverstigelige når han setter sin lit til den samme kraften som er den mektige generalen for himmelens hærer.» – Ellen White i *Advent Review and Sabbath Herald*, 30. mai 1912.

Forslag til samtale:

1. Snakk om gruppepress og det mot som skal til for å si ifra når andre ikke gjør det. Hva har mot å gjøre med utøvelsen av tro? Hvordan kan vi stå for det vi mener er rett uten å være ufine?
2. Del noen eksempler på troende i din menighet eller ditt lokalsamfunn som har vært med og formet deg. Hva er det ved dem som er verdt å ta etter?
3. Snakk om medias innflytelse på vårt liv. Hvordan kan vi unngå de negative virkningene og likevel utnytte deres potensial til gode formål?
4. Tenk over Josvas ydmykhet som leder og hans ønske om å leve nær helligdommen. Hvordan taler hans eksempel til deg?

22. november

UTILSIKTET MISJONÆR

Av Andrew McChesney

Kim Sun kunne ikke tro at mannen hadde smelt igjen døren i ansiktet på ham. Den 19 år gamle studenten fra Sør-Korea gikk fra dør til dør for å invitere folk til offentlige møter på Filippinene. Mange reagerte vennlig da han og vennene hans banket på. Men i dette huset reagerte den 25 år gamle mannen frekt på de besøkende. Han svarte ikke da en av dem spurte om de kunne komme inn på besøk. Han bare smelte igjen døren.

Sun følte seg flau og opprørt. De andre studentene lot seg imidlertid ikke affisere. Sun kunne ikke forstå hvorfor. Han foreslo at de skulle komme tilbake neste dag. Det var mandag, og møtene varte til og med sabbaten.

På tirsdag banket studentene på døren igjen. Den samme mannen kom til døren og gjenkjente straks de besøkende. Han så skamfull ut og inviterte dem inn. «Jeg er lei for at jeg stengte døren i går», sa han.

Studentene fortalte om Jesu kjærlighet og inviterte ham til møtene. De møtte ham igjen på onsdag, torsdag og fredag. På lørdag bestemte mannen seg for å gi sitt hjerte til Jesus i dåpen.

«Jeg elsker Jesus Kristus», sa han. «Jeg ønsker å leve et nytt liv».

Sun ble forbløffet. Mens han så på dåpen, tenkte han: «Denne mannen har forandret seg så mye. Han er en helt annen person enn i mandags. Er det mulig for noen å forandre seg så mye?»

Sun var blitt misjonær ved en «tilfeldighet». Han kom ikke til Filippinene for å søke dåp. Han hadde levd sitt eget liv i Sør-Korea da foreldrene grep inn. De sendte ham til Filippinene for å lære engelsk og utdanne seg til sykepleier, og så ville de at han skulle jobbe i USA.

Da Sun kom til skolen foreldrene hadde valgt, Adventistuniversitetet på Filippinene, ble han overrasket over å se at klassekameratene gikk i kirken på lørdager. Han hadde trodd at alle kristne holdt gudstjeneste på søndager. Men han var pålagt å gå i kirken, så han gikk i en koreansktalesmenighet på campus. Ungdommer fra menigheten organiserte evangeliseringsmøter med 1000 Missionary Movement, en organisasjon som er en del av Den sørasiatiske Stillehavsdivisjonen. Sun snakket ikke mye engelsk, og han visste ikke mye om Bibelen. Men sammen med studentene gikk han fra dør til dør for å invitere folk til møtene. Ved å oppsøke mannen som hadde smalt igjen døren, ble han en misjonær ved et uhell.

Kim Sun er assisterende leder for 1000 Missionary Movement, hvis hovedkvarter i Silang på Filippinene ble bygget ved hjelp av et trettende sabbatsoffer i 1996. Les mer neste uke.

Løftets arvinger, fanger med håp

Ukens tekster:

1 Mos 3,17–24; 5 Mos 6,3; Jos 13,1–7; Hebr 12,28; 3 Mos 25,1–5.8–13; Esek 37,14.25.

Ukens vers:

Vend hjem til borgen, dere fanger som har håp! I dag forkynner jeg: Jeg gir deg dobbelt igjen. (Sak 9,12)

Josva 13–21 har lange lister med geografiske grensemerker som avgrenser landområder som ble tildelt Israels stammer. For en moderne leser kan listene virke uvesentlige, men de bunner i en teologisk forståelse av det lovede landet som er viktig for oss i dag. Med de konkrete listene ville Gud lære israhelittene at landet ikke var en drøm. Det var lovet dem på en helt konkret og målbar måte. Men de måtte gjøre løftet til virkelighet ved å handle ut fra det.

Ja, Gud ville gi dem land som arv; det skulle være en gave, en oppfyllelse av det han hadde lovet fedrene deres. «Se, jeg har lagt landet åpent for dere. Gå og innta landet som Herren med ed lovet å gi deres fedre, Abraham, Isak og Jakob, og etterkommerne deres.» (5 Mos 1,8) Men ja, også de hadde en oppgave.

Denne uken skal vi se på teologiske begreper knyttet til det lovede land og deres åndelige følger for dem som gjør krav på alle løftene i Jesus.

EDEN OG KANAAN

1 Mos 2,15 og 3,17–24. Hva fikk syndefallet å si for det første menneskeparets bosted?

Da Gud skapte verden, ga han Adam og Eva et fullkomment sted med overflod og skjønnhet. Det første menneskeparet møtte sin skaper i et herlig miljø som dekket alle fysiske behov. Ved siden av Guds talte ord var Edens hage et læringscenter der Adam og Eva fikk innsikt i Guds vesen og livet han hadde tiltenkt dem. Så da de brøt tillitsforholdet til ham, ble også forholdet til Edens hage et annet, og som et tegn på det nye forholdet måtte de forlate hagen. De mistet det stedet Gud hadde gitt dem. Dermed ble Edens hage symbolet på et rikt liv, og vi skal gjenoppdage dens temaer i tematikken om det lovede land.

Hvordan oppfattet patriarkene løftet om landet? (Se 1 Mos 13,14.15; 26,3.24; 28,13.) Hva tror du det vil si at vi skal leve som arvinger til løftene (Hebr 6,11–15)?

Da Abraham kom til det landet Gud hadde vist ham, ble dette landet i tro det lovede landet for ham og hans etterkommere. Det var løftets land i 400 år. Patriarkene eide ikke landet, de kunne ikke gi det til sine barn som arv. Det tilhørte Gud, slik Edens hage hadde vært hans. Adam og Eva hadde ikke gjort noe som ga dem rett til Edens hage, og Israel hadde heller ikke bidratt med noe slik at de hadde gjort seg fortjent til landet. Det lovede landet var en gave fra Gud. Israel hadde ingen naturgitt rett eller krav på landet (5 Mos 9,4–6). Bare ved Guds nåde kunne de ta det i eie.

Patriarkene var arvinger til løftene til de ble oppfylt. Som Kristi følgesvenner har vi arvet enda bedre løfter (Hebr 8,6). De vil bli oppfylt hvis vi har «dem til forbilde som på grunn av tro og utholdenhet arver det som Gud har lovet» (Hebr 6,12).

LANDET SOM GAVE

2 Mos 3,8; 3 Mos 20,22; 25,23; 4 Mos 13,27; 5 Mos 4,1.25.26; 6,3 og Sal 24,1. Hva besto det i, det spesielle forholdet mellom Gud, Israel og det lovede land?

Landområder gir et folk en fysisk identitet. Et folks plassering påvirker også hva slags yrker og livsstil det har. Slaver var rotløse og hørte ikke hjemme noe sted; andre nøt godt av deres arbeid. Eiendom betydde frihet. Det utvalgte folkets identitet var knyttet til at de bodde i landet.

Det var et helt spesielt forhold mellom Gud, Israel og landet. Israel fikk landet som gave fra Gud, ikke som en umistelig rett. De kunne eie landet så lenge de sto i et paksforhold til Gud og respekterte paktens forskrifter. De kunne altså ikke eie landet og dets velsignelser uten Guds velsignelse.

Samtidig er det slik at landet ga Israel et perspektiv som gjorde det lettere å forstå Gud. Livet i landet ville alltid minne dem om en trofast og pålitelig Gud som holdt det han lovte. Uten Gud ville verken landet eller Israel ha eksistert, for han var opphavet til og grunnlaget for deres eksistens. Mens israelittene var i Egypt, sørget Nilen og hardt arbeid for mat til livets opphold. Kanaan var noe annet. De var avhengige av regn for å få store avlinger, og bare Gud kunne styre været. Så landet minnet dem om at de hele tiden var avhengige av Gud.

Israel fikk landet som gave fra Gud, men i siste instans var det Gud som eide det. Gud er jordens sanne eier (Sal 24,1), og derfor kan han gi landet til Israel eller ta det fra dem. Eier Gud landet, er israelittene og dermed alle mennesker fremmede og gjester, vi er alle Guds langsiktige gjester på hans land/jord.

Tenk på 1 Pet 2,11 og Hebr 11,9–13. Hva vil det si for deg at du lever som fremmed og innflytter og ser frem til den byen som Gud selv har skapt og bygget?

LANDETS UTFORDRINGER

Jos 13,1–7. Kanaan var en gave fra Gud, men hvilke utfordringer fulgte med å ta det i eie?

Israelittene hadde vært slaver i århundrer og hadde ikke militær kapasitet til å innta landet. Deres slavedrivere, egypterne, hadde en velutstyrt hær, men de klarte aldri å innta landet permanent på grunn av de befestede bymurene. Nå blir et tidligere slavefolk satt til å erobre et land som deres tidligere herrer ikke hadde klart å legge under seg. Skulle de få landet i eie, måtte det skje ved Guds nåde, ikke ved egen innsats.

Josva 13–21 handler om fordelingen av landet på Israels ulike stammer. Denne tildelingen forteller ikke bare Israel hva de har fått tildelt, men også hva som står igjen å innta. Israelittene kan trygt bo i det landet Gud har gitt dem som arv. De er de rettmessige forpakterne av landet under Guds eierskap. Men Guds initiativ må følges opp av deres respons. Første halvdel av boken viser hvordan Gud ga landet ved å fordrive kanaaneerne, andre halvdel forteller hvordan Israel tok landet i eie ved å bosette seg i det.

Erobringenes kompleksitet avspeiler frelsens dynamikk. Som Israel kan heller ikke vi gjøre noe for å fortjene frelsen (Ef 2,8.9). Den er en gave slik landet var Guds gave til Israel i kraft av deres paktsforhold med ham. Det bygde absolutt ikke på deres fortjeneste (se 5 Mos 9,5).

Men for at Israel skulle kunne nyte godt av Guds gave, måtte de påta seg det ansvaret som fulgte med å bo i landet, slik vi må leve ut vår helliggjørelse i kjærlighet og troskap mot de krav som stilles til borgere i Guds rike. Selv om det ikke er det samme, er parallellen mellom det at de fikk landet av nåde og det at vi får frelsen av nåde, god nok. Vi har fått en storartet gave, men vi kan miste den hvis vi ikke tar vare på den.

Hvilke utfordringer møter dagens kristne som minner om dem Israel møtte da de skulle ta løftets land i eie? Se Fil 2,12, Hebr 12,28.

JUBELÅRET

Landet var så viktig for Israels eksistens som Guds folk at det ikke kunne deles ut som et hele. Det måtte deles opp etter stammer, klaner og familier (4 Mos 34,13–18) for å unngå at noen få førende personer skulle få det hele.

3 Mos 25,1–5.8–13. Hva var meningen med sabbatsåret og jubelåret?

I motsetning til i Egypt, der folk mistet sin jord og ble Faraos livegne, ønsket ikke Gud at israelittene skulle bli eiendomsløse på ubestemt tid. Ingen utenfor den klanen og familien som opprinnelig hadde fått tildelt landet, kunne eie det. Jorden kunne ikke selges; den kunne bare leies ut til en verdi som ble fastsatt ut fra antallet år som sto igjen til neste jubelår. Derfor hadde slektningene til en som måtte «selge» sine forfedres jord, plikt til å innløse den, også før jubelåret (3 Mos 25,25).

Tildelingen av jord blir et vindu inn til Guds hjerte. Vår himmelske Far ønsker at hans barn skal være rause med dem som ikke er like heldige og at de skal la deres land gi dem mat hvert syvende år. Sabbatsåret anvendte prinsippet fra sabbatsbudet i større målestokk. I tillegg til å verdsette og oppmuntre til hardt arbeid, fordrer eiendomsretten til jorden også respekt og vennlighet mot dem som har økonomiske problemer.

Loven om jordeiendom ga alle israelitter muligheten til å slippe fri fra nedarvede eller selvpåførte tyngende omstendigheter og få en ny start i livet.

Dette er i bunn og grunn evangeliets hovedmål: å viske ut skillet mellom rik og fattig, arbeidsgiver og arbeidstaker, privilegert og underprivilegert, og stille oss alle likt ved å erkjenne vårt store behov for Guds nåde.

Men Israel gjorde ikke som Gud hadde sagt, og etter århundrer gikk advarslene om fordrivelse i oppfyllelse (2 Krøn 36,20.21).

Hvordan kan prinsippene om jordfordeling og sabbat minne oss om at alle er like mye verdt i Guds øyne? Hvordan kan sabbaten hjelpe oss å si «nei» til den utbyttingen av forbrukerne som plager mange samfunn?

LANDET GJENOPPRETTET

Jer 24,6; 31,16; Esek 11,17; 28,25 og 37,14.25. Hva lovet Gud om Israels hjemkomst til det lovede land, og hvordan ble løftet oppfylt?

Under eksilet i Babylon opplevde israelittene både sorgen over å være rotløse og løftet om at deres forhold til Gud, som ble konkretisert i løftet om landet, ikke var betinget av, eller begrenset til, det å besitte landet. Da israelittene bekjente sin synd, angret og søkte Gud av hele sitt hjerte, oppfylte Gud løftet sitt på nytt og førte dem tilbake til landet som et tegn på at de var rehabilitert. Det vil si at han var deres Gud enda de ikke var i landet.

Men slik løftet om at Israel skulle eie landet for alltid var gitt på betingelse (5 Mos 28,63.64; Jos 23,13.15; 1 Kong 9,7; 2 Kong 17,23; Jer 12,10–12), var også løftet om å få komme tilbake og få framgang i landet etter landflyktigheten betinget. Samtidig pekte GTs profeter frem mot en gjenopprettelse som en fremtidig davidskonge skulle stå for (Jes 9,6.7; Sak 9,9.16). Dette løftet ble oppfylt i Jesu liv, død og oppstandelse, og i ham skulle alle løftene til det gamle Israel få sin oppfyllelse.

I NT blir ikke det lovede landet nevnt direkte, men vi får vite at Guds løfter er oppfylt i og gjennom Jesus Kristus (2 Kor 1,20, Rom 15,8). Således blir landet omtolket i lys av Kristus, og det blir symbolet på de åndelige velsignelsene som Gud vil gi til sitt folk her og nå (Ef 2,6) og i det hinsidige.

Den endelige oppfyllelsen av Guds løfte om hvile, overflod og velvære i landet finner sted på den nye jord, som er fri fra synden og dens følger. Slik sett bygger vårt håp som kristne på Kristi løfte om at han skal komme tilbake og opprette sitt evige rike på den nye jord etter 1000 år i himmelen. Dette blir den endelige oppfyllelsen av alle løftene om landet.

Joh 14,1–3, Tit 2,13 og Åp 21,1–3. Hvilket håp inneholder versene, og hvorfor er Jesu død garantien for at håpet blir oppfylt?

TIL FORDYPNING:

Ellen G. White: «Når alt blir nytt» i *Alfa og Omega*, bd. 8, s. 159–175.

«Vi skal bli evig frelst når vi går inn gjennom byens porter. Da kan vi glede oss over at vi er frelst, evig frelst. Men inntil da må vi følge formaningen om å ‘være på vakt så det ikke skal vise seg at noen av dere blir liggende etter, siden løftet om å komme inn til Guds hvile fortsatt gjelder’ (Hebr 4,1). Kunnskap om Kanaan, det å synge Kanaans sanger og glede seg over utsikten til å komme inn i Kanaan, førte ikke israelittene inn i det lovede landets vingårder og olivenlunder. De kunne bare gjøre det til sitt ved å ta det i eie, oppfylle betingelsene, utøve levende tro på Gud og gjøre krav på hans løfter.» – White: *The Youth's Instructor*, 17. februar, 1898.

«I Bibelen kalles de frelstes arv et fedreland (Hebr 11,14–16). Der leder den himmelske hyrden sin hjord til levende vannkilder. Livets tre bærer frukt hver måned, og bladene på treet er til legedom for folkene. Der finnes elver, klare som krystall, og langs breddene vaier trærne og kaster svale skygger over stier som er for Guds folk. Vidstrakte sletter går over i vakre høydedrag, og bakom ruver de mektige fjellene. På disse fredfulle slettene og ved de levende vannstrømmer skal Guds folk, som så lenge har vært pilegrimer og vandringsmenn, ha sitt hjem.» – White: *Alfa og Omega*, bd. 8, s. 172.

Forslag til samtale:

1. Tenk på det lovede land som et symbol på det rike livet Kristus lovte sine følgesvenner i Joh 10,10. Hvordan kan det å leve i et land med overflod være et bilde på frelsens velsignelser?
2. Hva er sammenhengen mellom det å være borger i et land og det å ha en bestemt livsstil? Hvordan påvirker det ene det andre? Hva er noen av følgene av å være borgere av Guds rike?
3. Vi blir stadig skuffet over andres løfter, og iblant også over løfter vi gir oss selv. Hvorfor kan du stole på Guds løfter?
4. Hvordan kan løftet om den nye jord være del av vår fremtid allerede nå?

29. november

IKKE ET VINNENDE VITNESBYRD

Av Andrew McChesney

Kim Sun, en sørkoreansk tenåring som studerte ved Adventistuniversitetet på Filippinene, lurte på om han kunne gjøre en karriere ut av å gå fra dør til dør etter at en mann som han hadde invitert til evangelistmøter, ble døpt. Han var ikke adventist, og det var første gang han gikk fra dør til dør.

«Hva er dette vi holder på med?» spurte han en pastor som hadde fulgt med studentene som gikk fra dør til dør. «Er det noe som heter samfunnstjeneste?»

Pastoren smilte. «Nei», sa han. «Det kalles misjon».

«Finnes det en heltidsjobb som dette?» sa Sun.

«Ja», sa pastoren. «Det kalles å være misjonær».

«Kan jeg også få denne jobben?»

«Ja. Inntekten er ikke så stor, men du kan gjøre det».

«Hvordan kan jeg gjøre det?»

«Du må endre studiene dine fra sykepleie til teologi».

«Å, jeg må spørre moren min».

Sun studerte på Filippinene fordi foreldrene hans ville at han skulle gjøre noe ut av livet sitt. Tidligere hadde han levd for seg selv.

Da Sun snakket med moren sin, spurte han om han kunne bytte hovedfag.

Moren ble forvirret. «Hva er teologi?» sa hun.

«Teologi er å tjene kirken», sa han, og la til at lønnen kanskje var lav.

Mor sa at han kunne ta teologi hvis han også fullførte sykepleierstudiet.

«Men sykepleie er ikke meningsfylt for meg», sa Sun.

Da fikk mor en idé. Hennes mål var ikke at han skulle bli rik, men at han skulle bli et godt menneske. «Hvis du tar teologi, kan du da drikke eller røyke?», sa hun.

Da han sa nei, utbrøt hun: «Så vær så snill og bytt studier!»

Sun elsket teologi. Han lærte seg det bibelske grunnlaget for den syvende dags sabbat. Han leste profetiene i Daniel og Johannes' åpenbaring. Han lot seg døpe.

Da han kom hjem på ferie, forsøkte han å overtale foreldrene sine til å akseptere hans nye tro. «Mamma og pappa, sett dere ned og la meg snakke med dere», sa han. «Søndag er ikke sabbatsdagen. Lørdag er sabbaten. Kjenner dere Daniels tolkning av Nebukadnesars drøm?»

Han kunne ikke forstå hvorfor foreldrene ikke var åpne. Han ble forferdet da mor til slutt ba ham om å slutte, og sa: «Du tar din Gud, og jeg tar min Gud», sa hun.

«Men det er jo samme Gud!» sa han. «Vi må følge Guds ord».

Les mer neste uke.

Den sanne Josva

Ukens tekster:

1 Kor 10,1–13; Matt 2,15; Jos 1,1–3; Apg 3,22–26; Hebr 3,7–4,11; 2 Kor 10,3–5.

Ukens vers:

Det som hendte med dem, skulle være til advarsel. Det ble skrevet til rettledning for oss, og til oss er de siste tider kommet. (1 Kor 10,11)

I Josvas bok aner vi at hovedpersonens liv peker utover seg selv til en virkelighet som er større. Dette prinsippet går igjen i hele Bibelen, f.eks. i Kanaans land, som er et symbol på vårt håp om en ny jord. Og den jordiske helligdomstjenesten pekte jo også mot en større virkelighet: «Men Kristus er kommet som øversteprest for alt det gode vi nå har. Han har gått igjennom det teltet som er større og mer fullkomment, og som ikke er laget av menneskehånd, det vil si: som ikke tilhører denne skapte verden.» (Hebr 9,11)

Men spørsmålet melder seg: Hvordan peker Josva mot en fremtidig oppfyllelse? Hvordan vet vi at denne fortolkningen av boken er legitim? Hvilke bibelske prinsipper legger føringer for at Josvas bok kan anvendes på realitetene i NT og hendelser i endetiden?

Denne uken skal vi se nærmere på prinsipper for tolking av Bibelens typologi. Vi vil se på hvilke typologiske kjennetegn Bibelen selv inneholder og hvordan Josvas liv foregriper Messias' tjeneste og peker mot symbolikk som oppfylles i menigheten og i fullbyrdelsen av menneskets historie.

BIBELSK TYPOLOGI

Ta for dere disse skriftstedene som handler om typer, og prøv å svare på hva bibelsk typologi er: Rom 5,14; 1 Kor 10,1–13; Hebr 8,5; 9,23.

Disse bibelstedene bruker motstykke eller etterligning om forholdet mellom en tekst eller hendelse i GT og dens betydning i nytestamentlig tid, eller i fremtiden. Man taler gjerne om typer og antityper.

Slik typologi er en tolkning av personer, hendelser eller institusjoner som foregriper Jesus eller andre realiteter i evangeliet. Typen eller motstykket svarer til oppfyllelsen slik en støpeform gjenspeiler den virkeligheten som er en mer fullstendig oppfyllelse av motstykkets formål. Den bibelske typen var altså formet etter en plan som hadde eksistert som begrep i Guds sinn og tjener til å forme fremtidige kopier (antitypene).

Det er viktig å forstå at forfatterne av NT ikke vilkårlig tillegger visse tekster i GT en typologisk betydning bare for å få fram et poeng. En GT-type blir alltid bekreftet i de profetiske skriftene før den får sin antitypiske oppfyllelse i NT.

Se på hvordan David opptrer i GT og så hvordan han blir foregrepet i NT. Hva kan dette eksempelet si oss om hvordan typologi fungerer?

a. David (Sal 22,2.15–19): _____

b. Den nye David (Jer 23,5; Jes 9,5.6; Jes 11,1–5): _____

c. Den antitypiske David (Joh 19,24): _____

I disse tekstene ser vi at GT er nøkkelen til å finne og anvende Skriftens typer. Den hellige ånd lot NTs forfattere bruke typene i GT til å åpenbare «den sannhet som er kommet» til oss (2 Pet 1,12), spesielt om Jesu liv og tjeneste.

TYPE OG ANTITYPE

Bibelfortolkere kan ikke vilkårlig bestemme hva som utgjør en bibelsk type eller hvordan den bestemte typen oppfylles i NT og senere. Bibelen gir noen retningslinjer og prinsipper for bruken av bibelsk typologi.

På samme måte skildrer NT den antitypiske oppfyllelsen av en type i tre faser: (1) i Kristi liv (kristologisk oppfyllelse), (2) i kirkens erfaring (ekklesiologisk oppfyllelse) og (3) ved tidens ende (eskatologisk oppfyllelse).

Vi finner disse typene og antitypene gjennom hele Bibelen, og de hjelper oss å forstå Bibelen og hva Guds ord lærer om Jesus, frelsen og vårt endelige håp.

Se på disse typene i GT: Israel, utvandringen og helligdommen. Hvordan oppfylles de i de tre antitypiske fasene: den kristologiske, den kirkelige og den eskatologiske?

1. Israel

- a. Kristologisk fase (Matt 2,15): _____
- b. Kirkelig fase (Gal 6,16): _____
- c. Eskatologisk fase (Åp 7,4–8.14): _____

2. Utvandringen

- a. Kristologisk fase (Matt 2,19–21): _____
- b. Kirkelig fase (2 Kor 6,17): _____
- c. Eskatologisk fase (Åp 18,4): _____

3. Helligdommen

- a. Kristologisk fase (Joh 1,14; 2,21; Matt 26,61): _____
- b. Kirkelig fase (1 Kor 3,16.17; 2 Kor 6,16): _____
- c. Eskatologisk fase (Åp 3,12; 11,19; 21,3; 21,22): _____

«Siden Skriften har én guddommelig opphavsmann, er dens ulike deler i overensstemmelse med hverandre. ... Alle Bibelens læresetninger vil stemme overens med hverandre; tolkninger av enkeltavsnitt vil harmonere med helheten av hva Skriften lærer om et gitt emne.» – Raoul Dederen (red.): *Handbook of Seventh-day Adventist Theology*, side 65.

Hva gjør du når du synes det er vanskelig å forstå betydningen av visse tekster?

JOSVA, TYPEN

Hva betyr de mange parallellene mellom Moses' og Josvas liv i lys av Bibelens typologi? Se 2 Mos 3,1,2; Jos 1,1–3; 4 Mos 13,1,2; Jos 2,1; 2 Mos 3,5; Jos 5,15.

I den første uken så vi at Josva fremstilles som en ny Moses, som gjentar de viktigste skrittene i utvandringen fra Egypt i den andre generasjonens liv. Som Moses får også han sitt oppdrag i et møte med Gud. Under begges ledelse vekker Israels berømmelse blant folkeslagene frykt. Moses leder Israel gjennom Rødehavet, og Josva leder Israel gjennom Jordan. Begge lederne blir minnet på behovet for omskjærelse og påskens betydning. Manna begynner å falle på Moses' tid, og det ender med Josva. Begge får befaling om å ta av seg sandalene. Begges utstrakte hånd signaliserer seier for Israel. Moses gir instruksjoner om hvordan landet skal deles og om opprettelsen av tilfluktsbyer. Josva følger instruksene. Begge holder en avskjedstale til folket og fornyer paktene for folket ved slutten av sin tjeneste.

5 Mos 18,15–19; 34,10–12; Joh 1,21; Apg 3,22–26; 7,37. Hvem oppfyller Moses' profeti om en profet som ham selv? Hvordan passer Josva inn i bildet?

Josvas liv var en delvis oppfyllelse av Moses' profeti (5 Mos 18,15.18). Men det var ikke den endelige oppfyllelsen av profetien. I sin fulleste forstand kunne den bare oppfylles av Messias. Han kjente Faderen inn og ut (Joh 1,14.18); han var sannferdig og åpenbarte Gud på en sannferdig måte (Luk 10,22; Joh 14,6; Matt 22,16). Gud la virkelig ordene i hans munn (Joh 14,24). Slik blir både Moses' og Josvas liv forbilder på Jesus som den kommende Messias.

Hvor viktig er Jesus for din vandring med Gud? Hvorfor må Jesus og det han har gjort for deg, være grunnlaget for ditt kristenliv?

DEN SANNE JOSVA, ANTITYPEN

Fortellingen om Josva må ses med typologiens prisme. De krigene Josva fører, er historiske hendelser og en del av Israels historie. Målet med krigene er å bosette israelittene i det lovede landet, der de kan få ha sin tildelte arv i fred og bygge opp et samfunn tuftet på prinsippene i Guds lov.

Senere forfattere i GT, f.eks. Jesaja, skriver at Messias' gjerning også består i å tildele «eiendommer som ligger øde [til sitt folk]» (Jes 49,8), og bruker samme ordvalg som er så utbredt i Josvas bok. Slik Josvas oppgave hadde vært å fordele landet til israelittene, slik vil Messias, framstilt som den nye Josva, utdele den åndelige arven til et nytt Israel.

Hebr 3,7–4,11. Hvordan bekrefter NT at Josva, den nye Moses, også er et bilde på Jesus Kristus?

Forfatterne av NT fremstiller mange sider av Jesu tjeneste med utgangspunkt i Josvas liv. Slik Josva gikk inn i Kanaan etter 40 år i ørkenen, slik gikk den «antitypiske Josva», Jesus, inn til sin jordiske tjeneste etter 40 dager i ørkenen (Matt 4,1–11; Luk 4,1–13) og sin himmelske tjeneste etter 40 dager i ørkenen her på jorden (Apg 1,3,9–11; Hebr 1,2).

Etter Jesu dåp i elven Jordan (hans «kryssing av Jordan» [Matt 3,13–17; Mark 1,9–11]), siterer evangelistene fra Salme 2,7 og Jesaja 42,1, fra en messiansk salme og fra en sang om Jahves lidende tjener (Matt 3,17; Mark 1,11; Luk 3,22). I sin dåp blir Jesus derfor framstilt som den guddommelige krigeren som – gjennom et liv i trofast lydighet til døden – vil føre Guds krig mot de onde kreftene. Hans liv og død på korset førte til at Satan ble kastet ut, førte til seier over våre åndelige fiender, ga åndelig hvile til hans folk og ga de frikjøpte en arv (Ef 4,8; Hebr 1,4; 9,15).

Hva vil det si å kunne «hvile» i det Jesus har gjort for oss? Dvs., hvordan kan vi være sikre på at Jesus har seiret over Satan for oss?

JOSVA OG OSS

Som type peker Josva ut over Jesu tjeneste til en oppfyllelse i menighetens liv, Kristi legeme. Hvordan kan de krigene Israel utkjempet under Josva, sies å foregripe menighetens åndelige kamper? Hvordan er de forskjellige? Se 1 Tim 1,18; 2 Tim 4,7; Ef 6,10–12; 2 Kor 10,3–5 og Apg 20,32.

Forfatterne av NT ser den kirkelige oppfyllelsen av Josva-typologien. Medlemmene av Kristi legeme, kirken, står i en åndskamp mot ondskapens makter, men de nyter likevel Guds nåde (Hebr 4,9–11) og velsignelsene av sin åndelige arv.

Hva sier disse tekstene om den endelige oppfyllelsen av Josva-typologien? 1 Pet 1,4; Kol 3,24; Åp 20,9; 21,3.

Den endelige og fullstendige oppfyllelsen av Josva-typologien skjer ved Jesu gjenkomst (apokalyptisk/eskatologisk aspekt).

Josvas liv gjenspeilte så mye av Guds karakter at visse sider ved hans liv antok en profetisk karakter som foregrep Messias' virke og person.

Messias har alt kommet. Hans gjerning trenger ikke å foregripes, men vi kan likevel gjenspeile hans karakter – den herligheten Jesus lengtet etter å dele med sine disipler (Joh 17,22) og som kan bli vår når vi betrakter hans person (2 Kor 3,18). Jo mer vi ser på Jesus, desto mer gjenspeiler vi hans karakters skjønnhet. Dette er hva vår daglige vandring med Jesus skal føre til. Det er derfor det er viktig å ta tid til Ordet hver dag. Det er derfor vi også bør ta tid til å tenke over Jesu liv, karakter og lære. For når vi ser ham, blir vi forandret.

Josva, typen, spurte israelittene: «Hvor lenge vil dere vente før dere går og inntar det landet som Herren, deres fedres Gud, har gitt dere?» (Jos 18,3). Hva ville Jesus, Josvas motbilde, ha sagt i dag?

TIL FORDYPNING:

«Kristi misjon ble ikke forstått av folket på hans tid. ... Menneskers tradisjoner, lover og vedtekter skjulte for dem de lærdommene Gud hadde ønsket å formidle. Disse vedtektene og overleveringene ble en hindring når det gjaldt å forstå den sanne religion og sette den ut i livet. Omsider kom virkeligheten som symbolene pekte fram til, nemlig Jesus Kristus i egen høye person. Men da kjente de ham ikke. De kunne ikke i ham se oppfyllelsen av forbildene, virkeligheten som seremonien bare var en skygge av. De forkastet det store motbilde og klynget seg fortsatt til sine forbilder og tomme ytre former. Guds Sønn var kommet, men de fortsatte å be om et tegn. Johannes' budskap var: 'Vend om, for himmelriket er nær!' Til dette svarte de bare ved å kreve et mirakel. Kristi evangelium var en snublestein for dem. For de krevde tegn i stedet for en Frelser. De ventet at Messias skulle bevise påstandene sine ved hjelp av mektige erobringer og opprette sitt rike på ruinene av jordiske herrevelder. På denne falske forventningen ga Kristus sitt svar i lignelsen om såmannen. Ikke ved våpenmakt, ikke ved voldshandlinger skulle Guds rike hevde sin stilling, men bare ved at et nytt prinsipp ble plantet inn i menneskehjertene.» – Ellen White: *Ord som lever*, side 16.

«Kirken trenger trofaste Kaleber og Josvaer som er villige til å ta imot evig liv på Guds enkle betingelse om lydighet. Våre menigheter lider av mangel på arbeidere. Verden er vårt felt. Det trengs misjonærer i byer og landsbyer som er mer bundet av avgudsdyrkelse enn Østens hedninger, som aldri har sett sannhetens lys. Den sanne misjonærand har forlatt kirkene som har en så opphøyet bekjennelse; deres hjerte gløder ikke lenger av kjærlighet til sjeler og et ønske om å lede dem til Kristus. Vi trenger oppriktige arbeidere. Er det ingen som vil svare på ropet som lyder fra alle kanter: 'Kom over ... og hjelp oss'?» – Ellen G. White: *Testimonies for the Church*, vol. 4, side 156.

Forslag til samtale:

1. Hvordan kan bibelsk typologi gi deg større forståelse av Jesu Kristi tjeneste for deg?
2. Hvordan minner vår åndskamp om erobringen av Kanaan, og hvordan er den annerledes?
3. Tenk over Josva-typologiens endelige oppfyllelse. Hvordan kan bildet av en verden uten smerte, lidelse og død gi håp i livets kamper?
4. Josva gjenspeilte Guds karakter i den grad at han foregrep Kristi virke. Hvordan kan du la Jesus gjenspeile seg mer i deg?

6. desember

Å STOLE PÅ GUDS TIMING

Av Andrew McChesney

I fire år kranget Kim Sun med foreldrene sine om Bibelen hver gang han kom hjem til Sør-Korea på ferie fra teologistudiene ved Adventistuniversitetet på Filippinene. Etter at han var ferdig med studiene, fortsatte han å forfekte adventistenes doktriner mens han studerte til en mastergrad i teologi i Sør-Korea. Diskusjonene ble så intense at foreldrenes menighet arrangerte en bønnevakst for foreldrene, som var diakon og diakonisse i menigheten. Rundt 100 mennesker ba for at foreldrene ikke skulle la seg overtale til å forlate kirken. Til slutt ba moren Sun om å slutte å snakke om Bibelen.

Sun ble forferdet helt til han hørte en predikant si at Gud har en individuell plan for hvert enkelt menneske. Han innså at hans plan for foreldrene kanskje ikke var Guds plan. Han bestemte seg for å be og stole på Guds timing. Han snakket ikke med foreldrene sine om Bibelen på to år.

I mellomtiden fullførte Sun sin mastergrad og fikk jobb i kirken. Han drømte om å bli pastor, men han fikk ikke noe jobbtilbud.

Etter hvert som tiden gikk, begynte moren å lure på om hennes egen tro sto i veien for sønnens drømmer. Hun overhørte noen spørre Sun om foreldrene hans var adventister, og han svarte at de tilhørte et annet kirkesamfunn. Hun spurte Sun direkte: «Ville det være til hjelp for deg om vi ble med i din kirke?»

Sun forsto at foreldrene var bekymret for fremtiden hans. Men han ønsket ikke at de skulle bli adventister for hans skyld. «Det ville ikke være til hjelp», sa han. «Dere må studere Bibelen selv og deretter bestemme dere».

Sun introduserte foreldrene sine for en pastor i området, og de begynte med bibelstudier. Ingen av Suns bibelargumenter hadde overbevist dem i løpet av fem år. Men etter hvert som de studerte Bibelen, så de Jesu kjærlighet i sannheter som de ikke hadde lagt merke til tidligere. Etter to måneder meldte de seg inn i Adventistkirken.

Sun var så lykkelig! Han var den første adventisten i familien, og nå hadde foreldrene hans sluttet seg til ham. Han husket gleden han hadde opplevd flere år tidligere da en manns liv ble forandret etter at han hadde introdusert ham for Jesus på Filippinene. Han husket sitt ønske om å bli misjonær på heltid.

Sun bestemte seg for å vende tilbake til Filippinene som misjonær for 1000 Missionary Movement, en organisasjon som er en del av Den sørasiatiske Stillehavsdivisjon.

Les mer neste uke.

Livet i landet

Ukens tekster:

Jos 22; Ef 6,7; Joh 7,24; 4 Mos 25; Ordsp 15,1; 1 Pet 3,8.9.

Ukens vers:

Milde svar demper sinne, sårende ord vekker harme. (Ordsp 15,1)

Livet i et fellesskap kan til tider by på konflikter og spenninger, spesielt i et fellesskap som kirken, der mennesker med ulik bakgrunn og fra ulike sosiale lag – og noen ganger oppvokst i helt forskjellige kulturer – lever og arbeider sammen for et felles mål.

Denne uken skal vi se på Josva 22 og en utfordring som skyldtes en stor misforståelse. I begynnelsen av boken befalte Josva noen stammer å krysse Jordan og delta i erobringen sammen med stammene på østsiden av Jordan (Jos 1,12–18). Nå som oppgaven er fullført, kan de fritt vende tilbake. Men på vestsiden av Jordan bygger de et alter som vekker bekymring blant stammene på vestsiden av Jordan.

Hvorfor er det farlig å trekke forhastede konklusjoner om andres oppførsel? Hvordan kan vi fremme enhet i kirken? Hvorfor er det viktig å ha de store linjene i vårt kall for øye og ikke la oss avlede av distraksjoner? Dette er noen av spørsmålene vi skal ta for oss denne uken.

TROSKAP

Jos 22,1–8. Hva sies om rubenittenes, gadittenes og Manasses halve stammes lojalitet?

Josva forsikrer at stammene fra den andre siden av Jordan fullt ut har oppfylt forpliktelsene som Moses og han selv hadde pålagt dem. Dette hadde krevd stor innsats og oppofrelse for Israels felles sak. De hadde kjempet sammen med sine brødre i «mange dager», i virkeligheten seks–syv år (jf. Jos 11,18; 14,10, 5 Mos 2,14). Deres koner og barn ble igjen hjemme på østsiden av Jordan, men de kjempet likevel lojalt sammen med sine brødre med fare for å bli såret eller drept i krigen.

Versene understreker indirekte hvor viktig det er at folket står sammen. De legger også grunnlaget for den videre fortellingen, som i siste instans handler om enhet. Vil israelittene forbli forent til tross for den naturlige grensen som Jordanelven danner mellom dem? Vil de la geografien få prege deres nasjonale identitet, eller vil de la sin felles tilbedelse av den eneste Gud holde dem sammen som hans utvalgte folk, forent og sterkt under hans teokratiske ledelse?

Josva peker på hvordan slik trofasthet har vært mulig: De tjente ikke sine israelske brødre, men Jahve selv, som hadde gitt dem oppdraget.

Vi finner det samme i NT. Apostelen Paulus oppfordret de kristne til å utføre sin tjeneste som om de arbeidet for Gud og ikke bare for mennesker (se Ef 6,7; Kol 3,23; 1 Tess 2,4). Finnes det noe større kall enn å arbeide for Gud?

I hverdagen møter vi ofte utfordringer og motgang som kan gjøre oss motløse og få oss til å gi opp. Iblant er det lett å gjøre det. Men vi kan be om Guds kraft, for han lover å være med oss og sette oss i stand til å gjøre det han ber om. Har vi vårt høye kall for øye, kan vi finne motivasjon til å holde ut, til tross for utfordringer og motgang som er en del av livet her i verden.

Jos 22,5–6 forteller at Josva ba de stammene som skulle dra bort, om å være trofaste mot Gud, og så velsignet han dem. Hva ville det gjøre med våre relasjoner i menigheten hvis vi ba mer for hverandre enn vi gjør?

ANKLAGER ...

Les om stammene som vendte hjem i Josva 22,9–20. Hvilke anklager retter stammene vest for Jordan mot dem øst for Jordan? Hvor godt underbygd var anklagene?

I motsetning til vers 1, der stammene på østsiden kalles ved deres vanlige navn (rubenitter, gaditter osv.), brukes det her et annet uttrykk: «sønner av Ruben», «sønner av Gad» og «Manasses halve stamme», som står i kontrast til «Israels barn» (Jos 22,11) og står dermed for en annen enhet.

I fortellingen viser uttrykket «hele Israels menighet» bare til de ni og en halv stammene vest for Jordan og understreker den splittelsen som oppsto mellom de to gruppene. Det underliggende spørsmålet i fortellingen som følger, er om stammene øst for elven kan regnes som israelitter.

Vi skulle forvente en smidig avslutning på historien, men spenningen stiger når det meldes at stammene i øst har reist et alter ved Jordan. Teksten sier ikke hvorfor de har gjort det, og heller ikke hva alteret skal brukes til eller hvilke aktiviteter som knytter seg til det. Tvetydigheten om betydningen av dette alteret blir enda større hvis vi ser på tilbakeblikkene til den første kryssingen av Jordan i kapittel 3 og 4, der hele Israel gikk ned til elvebredden for å krysse Jordan og komme inn i Kanaan. Her kommer en del av Israel til Jordan-området, men nå for å krysse elven i motsatt retning.

I begge tilfeller blir det reist en steinstruktur. Den første fungerte som minnesmerke, mens den andre oppfattes som et imponerende alter. Spørsmålet som melder seg, er: «Hva betyr disse steinene?» (jf. Jos 4.6.22). Er alteret bygget til å ofres på, eller er det bare et minnesmerke? Er de andre stammene i ferd med å falle fra troen? Uten konsultasjon med Josva, Elasar eller stammelederne skapes det rom for misforståelser som kan føre til grusomme konflikter.

Hva mener Jesus og Paulus når de sier vi ikke må dømme andre? Se Luk 6,37; Joh 7,24; 1 Kor 4,5. Hvorfor er det så lett å trekke forhastede slutninger om andres motiver?

FORFULGT AV FORTIDEN

Les Jos 22,13–15 igjen, men i lys av 4 Mos 25. Hvorfor velger israelittene Pinhas som leder for delegasjonen til de to og en halv stammene?

Før de tror fullt og helt på ryktene om det som kan oppfattes som en uavhengighetserklæring, sender de ni og en halv stammene, som to ganger blir kalt «Israels sønner», en delegasjon for å avklare hensikten med alteret. Delegasjonen besto av Pinhas, sønn av øverstepresten Elasar, som skal etterfølge Elasar etter hans død (Jos 24,33). Pinhas hadde allerede gjort seg bemerket som presten som satte en stopper for Israels utskielser ved Baal-Peor (4 Mos 25).

«Da Pinhas, som var sønn av Elasar, presten Arons sønn, så det, reiste han seg, gikk fram fra flokken og grep et spyd. Så fulgte han etter israelitten inn i soverommet og stakk det tvers gjennom både israelitten og kvinnen, så det gikk inn i livet på henne. Da stanset pesten som herjet blant israelittene.» (4 Mos 25,7–8)

Pinhas hadde sikkert innflytelse. De andre utsendingene var representanter for de ni og en halv stammene vest for Jordan, overhode for hver sin stammefamilie (bokstavelig talt «overhode for sin fars hus») blant Israels klaner.

Delegasjonen innleder anklagen om helligbrøde og opprør med den offisielle profetiske formuleringen «så sier». Forskjellen her er at det ikke er Herren som taler, men hele «Herrens menighet» (Jos 22,16). De fremsetter anklagen om at Israel har begått overtredelse, forræderi og opprør. Begrepet «synd» er det samme hebraiske ordet som ble brukt da Akan syndet (Jos 7,1), og det forekommer flere ganger i Mosebøkene (f.eks. 3 Mos 5,15.22; 4 Mos 5,6.12). Eksempelene med Akan og Baal-Peor fungerer som presedens: det ene for forræderi og det andre for opprør. De uttrykker også frykten hos de ni og en halv stammene for at det å bygge et uautorisert alter vil føre til frafall, avgudsdyrkelse og umoral slik at Herrens vrede kommer over hele Israels folk.

Vi bærer alle på negative erfaringer som vil prege den måten vi håndterer lignende hendelser på i fremtiden. Hvordan kan Guds nåde bidra til at fortidens tragedier ikke avgjør hvordan vi behandler vår neste i dag?

ET MILDT SVAR

Les Jos 22,21–29 i lys av Ordsp 15,1. Hva kan vi lære av det svaret stammene i øst ga?

De anklagedes svar er like direkte og kraftfulle som anklagen og utgjør både det tematiske og strukturelle sentrum i kapitlet. Så langt har stammene ikke svart på anklagene, men bare lyttet i taushet til beskyldningene mot dem. Tatt i betraktning alvorret i anklagene, er deres tålmodighet eksemplarisk, og de viser den sanne betydningen av ordtaket: «Milde svar demper sinne, sårende ord vekker harme» (Ordsp 15,1).

Den første setningen i deres forsvar er en rekke navn som tilskrives Israels Gud: El, Elohim, Jahve (Jos 22,22). Det gjentas to ganger med økende kraft og blir en høytidelig ed som skal fjerne tvilen og de falske anklagene som nesten førte til borgerkrig i Israel. De er overbevist om at Gud kjenner og forstår situasjonen fullt ut, og de håper at delegasjonen vil komme til samme konklusjon. De to og en halv stammene erkjenner også sitt ansvar overfor Gud ved å be ham om å ta hevn (jf. 5 Mos 18,19; 1 Sam 20,16) hvis de virkelig er skyldige.

Det følger en overraskende avsløring, som både beviser at grunnlaget for anklagen er ugyldig (et alter kan jo ikke bare være et offersted) og viser deres egentlige motiv. Frykten for å bli skilt fra Israel, og ikke frafall, var den virkelige årsaken til deres handling. Dermed er ikke byggingen av alteret noe bevis på frafall, slik de andre hadde antatt. Det motsatte er faktisk tilfelle: De har handlet av frykt for Herren, akkurat som stammene vest for Jordan gjorde. Det virkelige grunnlaget for Israels enhet er ikke geografi eller arvens fysiske utstrekning, men deres åndelige troskap mot Herrens krav.

Vi ser at bekymringen hos stammene på vestsiden av elven var ekte fordi de ble oppriktig glade over at stammene på østsiden er uskyldige. I stedet for å føle seg dupert av brødrenes argumenter, viser de sann glede over at mistanken var feil. En borgerkrig i Israel var unngått og nasjonens enhet bevart.

Hvordan håndterer dere falske beskyldninger? Del noen av prinsippene dere benytter. Se Sal 37,3–6.34.37.

KONFLIKTLØSNING

Jos 22,30–34. Hvilken innsikt gir denne hendelsen i konfliktløsning og hvordan vi kan bevare menighetens enhet? (Jf. Sal 133; Joh 17,20–23; 1 Pet 3,8.9.)

Fortellingen i Josva 22 inneholder flere prinsipper for god kommunikasjon som kan anvendes i menneskelige relasjoner i familien, kirken og samfunnet.

1. Når ting går galt, eller ser ut til å gå galt, er det bedre å kommunisere enn å undertrykke våre observasjoner til de eksploderer. Det er bra at Guds folk ikke er likegyldige når problemer ser ut til å oppstå. Hadde stammene på den andre siden av Jordan informert om at de ville bygge et alter, kunne jo hele problemet ha vært unngått.
2. Selv om man mener at man har rett, bør man ikke trekke forhastede konklusjoner. Stammene vest for Jordan var raskt ute og trodde ryktene de hørte og trakk den feilaktige slutningen at stammene øst for Jordan allerede hadde falt fra troen.
3. Snakk om de virkelige eller opplevde problemene før dere handler ut fra konklusjonene deres.
4. Vær villig til å ofre noe for enhetens skyld. Stammene i vest var villige til å gi avkall på en del av sin tildelte jord for å imøtekomme de andre stammene hvis det å bo på den andre siden av Jordan var årsaken til deres antatte frafall.
5. Når du blir anklaget, med rette eller urette, så gi et mildt svar som avverger vrede. Det vil aldri føre til noe godt om du svarer på en anklage med å anklage motstanderen. Prøv å forstå før du prøver å bli forstått.
6. Gled deg og takk Gud når freden er gjenopprettet. Det er fantastisk at israelitenes hovedmenighet opplevde genuin glede da de fikk vite hva som var det egentlige motivet til de to og en halv stammene. De var ikke så stolte at de ikke kunne innrømme at de hadde tatt feil.

Hadde stammene øst for Jordan falt fra troen, ville Israels folk ha anvendt paktenes krav. Enhet kan aldri være et argument for å utvanne sannheten eller oppgi bibelske prinsipper. Men kirketukt bør være siste (og ikke første) utvei, etter at forsøk på forsoning og pastoral hjelp basert på Guds ord har mislyktes. Tenk hvordan det ville se ut i våre menigheter om disse enkle prinsippene ble fulgt konsekvent!

Til fordypning:

Ellen G. White: «Arvelodd i løftets land» i *Alfa og Omega*, bd. 2, s. 102–112.

«Det er viktig ikke å se gjennom fingrene med synd. Men det er like viktig å unngå å dømme hardt og nære grunnløs mistanke. ...

Den klokskap som Rubens stamme og deres frender la for dagen, bør tjene som eksempel. Selv om de ble misforstått og irettesatt da de anstrengte seg for å fremme den sanne tro, ble de ikke bitre. Med høflig tålmodighet hørte de på de anklagene deres frender kom med, før de forsøkte å forsvare seg. Da tiden var inne, forklarte de sine motiver og påviste at de var uskyldige. Slik endte striden som hadde truet med å få så alvorlige følger. Den ble bilagt i all vennskapelighet.

Når en person har retten på sin side, har han råd til å være behersket og hensynsfull, selv når han blir utsatt for falsk anklage. Gud vet om alt som mennesker misforstår og mistolker, og vi kan trygt legge vår sak i hans hender. Like sikkert som han brakte Akans skyld frem i lyset, vil han forsvare dem som setter sin lit til ham. De som drives av Kristi Ånd, vil eie den kjærlighet som er langmodig og vennlig.

Gud vil at enhet og innbyrdes kjærlighet skal råde blant hans folk. Like før Kristus ble korsfestet, bad han om at disiplene måtte være ett, likesom han er ett med Faderen, så verden kunne tro at Gud hadde sendt ham. Denne gripende bønnen gjelder til alle tider, også i dag. Derfor sa han: 'Jeg ber ikke bare for dem, men også for dem som ved deres ord kommer til tro på meg.' Vi bør alltid anstrenge oss for å komme frem til denne enhet uten å oppgi et eneste av sannhetens prinsipper.» – *Samme*, s. 111, 112.

Forslag til samtale:

1. Hvordan kan Paulus' formaning om å sette «de andre høyere enn dere selv» (Fil 2,3) hindre oss i å tenke ondt om trossøsken?
2. Hvorfor overreagerer vi ofte på grunn av våre tidligere feil eller nederlag? Hvordan kan vi unngå denne tendensen?
3. Snakk om hvor viktig det er at vi lytter til andres synspunkter. Hvordan kan vi utvikle en lyttende kultur i menigheten? (Jf. Jak 1,19)
4. Vi lever i et samfunn hvor arbeidslivets krav, ansvar for familien, forpliktelser i menigheten og andre steder kan virke overveldende. Hvordan kan prinsippet om å gjøre alt som om det var for Herren ikke bare gjøre oss mer ansvarlige, men også gi oss indre fred?

13. desember

MISJON FOR Å MASSERE FØTTER

Av Andrew McChesney

Kim Sun gledet seg til å bli sendt til et avsidesliggende område på Filippinene for å tjene som misjonær i 10 måneder med 1000 Missionary Movement.

Men han lurte på hvordan han skulle tilbringe disse ti månedene. Han husket at han hadde kranglet med foreldrene sine om Bibelen i fem år uten å komme noen vei. Nå hadde han bare ti måneder på seg.

Mens han ba, tenkte han: «Hvis jeg kommer med Bibelen først, vil folk kanskje avvise den slik som foreldrene mine. Kanskje jeg først må vise dem Jesu karakter.»

Sun bestemte seg for ikke å fortelle noen at han var misjonær. Han ville ikke fortelle noen om bibelske doktriner. Han ville bare skaffe seg venner i tre måneder.

Da han ankom landsbyen der han skulle bo, besøkte Sun hvert av de 20–30 husene der for å tilby fotmassasje til sine nye naboer. Fotmassasje er en populær og vanlig del av den asiatiske kulturen.

«Jeg vet hvordan man gir fotmassasje», sa han til kvinnen i det første huset. «Jeg vil gjerne betjene deg. Har du tid til en fotmassasje?»

Hun takket gladelig ja.

Da Sun bøyde seg over føttene hennes, stimulert slektningene sammen rundt vinduet og stirret.

«Kom inn», ropte Sun. «Hvem er nestemann? Fotmassasje er gratis i dag.»

Da han var ferdig med å gi kvinnen en 30-minutters massasje, hadde han en lang kø av folk som ventet på å bli servert. Kvinnen ga ham lunsj og kveldsmat mens han masserte 17 par føtter den første dagen.

Da Sun gikk hjem, kjente han det verket i fingrene. Men han tenkte: «Jeg er misjonær!»

Sun hadde snart en lang liste med navn han skulle besøke for å få fotmassasje. Fra mandag til fredag besøkte han to hjem om morgenen og to om ettermiddagen.

Han fant også andre måter å være en venn for byens innbyggere på. Han dyrket mais og ga den bort. Når folk spurte hvor mye de skyldte, svarte han: «Ingenting! Kornet kom fra Gud. Gud har betalt for deg.» En gang så han en gutt som hadde et sår på beinet, og han behandlet såret med salve. Da såret var helt leget noen dager senere, kom foreldrene til ham og spurte: «Hvordan kan vi noensinne takke deg?»

Sun tjente byboerne i tre måneder uten å gi seg til kjenne som misjonær. Det var ingen hemmelighet; ingen spurte ham. Han ba for de neste tre månedene.

Les mer neste uke.

Gud er trofast!

Ukens tekster:

Jos 21,43–45; 2 Tim 2,11–13; Jos 23; Åp 14,10.19; 5 Mos 6,5.

Ukens vers:

*Alle løfter som Herren ga til Israels hus, ble oppfylt. Alt skjedde slik det var blitt lovet.
(Jos 21,45)*

Da John F. Kennedy holdt sin tiltredelsestale 20. januar 1961, brukte han bare 1366 ord, men den brente seg inn i amerikanernes bevissthet. Han oppfordret sine landsmenn til å tenke på sine plikter fremfor sine privilegier, og sa: «Med god samvittighet som vår eneste sikre belønning, og med historien som den endelige dommer over våre gjerninger, så la oss gå frem og lede det land vi elsker, og be om hans velsignelse og hjelp, men vel vitende om at her på jorden må Guds verk virkelig være vårt eget.»

Da Josva, israelittenes aldrende leder, følte at han nærmet seg livets slutt, bestemte han seg for å tale til nasjonens ledere og israelittene (Josva 23 og 24). Josva 23 handler mer om fremtiden og om hvordan man skal tilbe Gud: bare ham. Josva 24 gjennomgår Guds trofaste handlinger i fortiden med det formål å fremkalle en beslutning om hvem som alene fortjener deres tilbedelse: Gud.

Denne uken skal vi sammen studere Josvas første tale, der han ser tilbake på Israels seire og staker ut veien for Israels fremtidige suksess.

ALT SKJEDDE

Hvilket bilde tegnes av Gud i Josva 21,43–45? Hvordan kan disse ordene både gjelde det historiske løftets land og vår frelses virkelighet (2 Tim 2,11–13)?

Disse versene er høydepunktet i boken og oppsummerer dens teologi. De fremhever et av hovedtemaene i hele boken: Guds trofasthet mot pakten, at han holder sine løfter og oppfyller sine eder. Denne korte delen oppsummerer også hele innholdet i boken så langt. Josva 21,43 taler om fordelingen og bosettingen av landet (kapittel 13–21) mens Josva 21,44 viser til seirene over fiendene og kontrollen over landet (kapittel 1–12). Hele dette tilbakeblikket ses gjennom Guds trofasthets prisme. Israelittene må alltid huske at de aldri kan kreve seirene over sine fiender eller landet som sin arv – annet enn ved Guds trofasthet mot sitt ord.

Han ga «*hele* landet» (Jos 21,43), ga «*alle* fiender i deres hender» (vers 44), «*alt* skjedd slik det var blitt lovet» (vers 44, 45). Den gjentatte bruken av ordet *kol* – «*alt*» – seks ganger på tre vers (Jos 21,43–45), understreker nok en gang sannheten om at landet er en gave fra Gud og at Israel ikke kan ta æren for å ha fått det. Det var Herren som sverget å «gi» landet og som «hadde gitt» deres fiender i deres hender.

All Israels suksess må alene tilskrives Guds initiativ og pålitelighet. Slik er det også med vår frelse: «For av nåde er dere frelst, ved tro. Det er ikke deres eget verk, men Guds gave. Det hviler ikke på gjerninger, for at ingen skal skryte av seg selv.» (Ef 2,8.9)

Paulus understreket også Guds trofasthet: «Dette er et troverdig ord: Døde vi med ham, skal vi også leve med ham. Holder vi ut, skal vi også herske med ham. Fornekter vi, skal han fornekte oss. Er vi troløse, så er han trofast, for han kan ikke fornekte seg selv.» (2 Tim 2,11–13)

Hvordan gir Guds trofasthet med å holde sine løfter oss tillit til at ingen av hans løfter for fremtiden vil svikte? (Se 1 Kor 10,13; 2 Kor 1,18–20.)

ET TEGN PÅ BEKYMRING

Den gedigne avslutningen på hele avsnittet (Jos 21,43–45) vitner om at betingelsen om lydighet er oppfylt. Suksess kan ikke tas for gitt, det er knyttet til lydighet mot Guds ord. Så fordelingen av landet er et tegn på Guds trofasthet mot Israel (Neh 9,8) og den gir rom for en åpen fremtid basert på Israels holdning. Klarer Israel å bevare det som er oppnådd?

Jos 23,1–5. Hva er de viktigste punktene i innledningen?

Talen beveger seg fra den aldrende Josva (understreket to ganger) til publikum som må videreføre den oppgaven Gud har betrodd dem. Han forteller hvordan erobringen av landet var mulig: Gud kjempet for dem. Israelittenes utroskap og vantro gjorde at de måtte gå i krig etter utvandringen. Likevel var det ikke deres militære styrke, men Guds inngripen som gjorde at de klarte å innta landet.

Gud har gitt Israel hvile fra sine fiender, men det gjenstår noen folk å drive ut. Seieren er ikke noen fullendt, uforanderlig realitet for Israel, men en alltid nærværende mulighet hvis de stoler trofast på Guds hjelp.

Hva er likhetene mellom israelittenes erobring av Kanaan under Josva og den måten kristne i dag kan leve et seirende åndelig liv på? Les Jos 23,10; Kol 2,15; 2 Kor 10,3–5; Ef 6,11–18.

Israelittene seiret ikke takket være deres egen styrke og strategi. Og åndelig seier over synd og fristelse er sikret gjennom Jesu Kristi offer og oppstandelse, men Guds folk i dag må hele tiden stole på at Den hellige ånd gir dem åndelig næring til å leve et liv i seier.

Hvorfor er det så lett å synde enda vi har fått så mange fantastiske løfter?

TYDELIGE GRENSER

Med de samme ordene som ble rettet til ham i begynnelsen av boken (1,7–8) sier Josva at oppgaven som ligger foran Israel ikke først og fremst er militær. Den er åndelig. Den har å gjøre med lydighet mot Guds vilje som den er åpenbart i Toraen.

Hvorfor var Josva så opptatt av Israels forhold til nabofolkene? (Jos 23,6–8.12.13).

Faren Israel står overfor, er ikke de gjenværende folkenes fiendskap, men den risikoen deres vennskap innebar. Deres våpen er kanskje ikke noen trussel, men deres tanker og verdier kan vise seg farligere enn noen militær styrke. Josva gjør lederne oppmerksom på at konflikten de står i, først og fremst er åndelig. Derfor må Israel bevare sin unike identitet.

Forbudet mot å påkalle en guds navn, sverge ved det og tjene eller bøye seg for den, dreier seg om avgudsdyrkelse. I det gamle Midtøsten sto en guds navn for hans eller hennes nærvær og makt. Det å påkalle eller nevne fremmede guders navn i hverdagslige hilsener eller handelsforbindelser var å anerkjenne deres autoritet, og det kunne føre til at israelittene søkte deres makt i nøden (jf. Dom 2,1–3.11–13).

Faren ved ekteskap med de gjenværende kanaanittene var at Israels åndelige renhet kunne gå tapt. Formålet med Josvas formaning var ikke etnisk renhet, men å unngå avgudsdyrkelse, som kunne føre til åndelig undergang. Salomo er et eksempel på de åndelige følgene av ekteskap med ikke-troende (1 Kong 3,1; 11,1–8). I NT blir kristne uttrykkelig advart mot å inngå ekteskap med ikke-troende (2 Kor 6,14), selv om Paulus ikke råder til skilsmisse fra en ikke-troende ektefelle hvis ekteskapet allerede er inngått, men oppfordrer dem til å leve et eksemplarisk kristent liv i håp om å vinne ektefellen for Gud (1 Kor 7,12–16).

Josvas advarsel mot skadelig omgang fører nødvendigvis til spørsmålet om den kristnes forhold til «verden». Hvordan kan vi finne et balansert forhold til det samfunnet som omgir oss?

GUDS VREDE

Hvordan skal vi forstå beskrivelsene av Guds vrede og gjengjeldende rettferd i Josva (23,15–16) og ellers i Skriften? (Se også 4 Mos 11,33; 2 Krøn 36,16; Åp 14,10.19; 15,1.)

Israel hadde opplevd Guds vrede under ørkenvandringen (4 Mos 11,33; 12,9) og i det lovede land (Jos 7,1) og var klar over følgene av å provosere Gud ved å bryte paktens på en så åpenbar måte. Disse versene er høydepunktet i Josvas strenge retorikk. Det er sjokkerende å høre at Gud vil ødelegge Israel, for det samme uttrykket har tidligere blitt brukt om utryddelsen av kanaanittene. Like sikkert som at Guds løfter om velsignelse for Israel har blitt trofast oppfylt, like sikkert vil paktens forbannelser (3 Mos 26; 5 Mos 28) gå i oppfyllelse hvis israelittene forkaster paktens. I lys av at kanaanittene ble fratatt sitt land og utryddet, viser disse versene nok en gang at Gud er verdens dommer. Han erklærer krig mot all synd, uansett hvor den finnes. Israel ble ikke helliget og fikk ikke noen spesielle fortjenester ved å delta i hellig krig, ikke mer enn hedenske folk fikk da de senere ble redskap for Guds dom over Guds utvalgte folk.

Det står i Israels makt å velge å gjøre fortidens herlige vissheter til grunnlag for møtet med fremtiden.

Ved første øyekast ser det ut til at Bibelens lære om Guds vrede er uforenlig med at Gud er kjærlighet (Joh 3,16; 1 Joh 4,8). Men det er nettopp i lys av Guds vrede at Bibelens lære om Guds kjærlighet blir enda mer relevant. For Bibelen fremstiller Gud som kjærlig, tålmodig, langmodig og villig til å tilgi (2 Mos 34,6; Mi 7,18). Men i en syndig verden er Guds vrede hans hellige og rettferdige holdning i møte med synd og ondskap. Hans vrede er aldri et følelsesutbrudd, en hevngjerrig og uforutsigbar overreaksjon. NT lærer at Kristus ble synd for oss (2 Kor 5,21), og i og med hans død har vi blitt forsonet med Gud (Rom 5,10). Den som tror på ham, skal ikke møte Guds vrede (Joh 3,36; Ef 2,3; 1 Tess 1,10). Begrepet Guds vrede fremstiller Gud som universets rettferdige dommer og den som ivaretar rettferdighetens sak (Sal 7,12; 50,6; 2 Tim 4,8).

HOLD DERE TIL GUD

Israel kan ikke unngå fristelsen til avgudsdyrkelse og Guds vrede ved bare å hele tiden tenke på forbudene i paktens. Nei, det de må gjøre, er å være bevisst og konsekvent trofaste mot Gud. Det samme verbet, «å holde fast ved, holde seg til» Gud (se 5 Mos 4,4), brukes også om ekteskapspakten mellom mann og kvinne (1 Mos 2,24) og om Ruts lojalitet mot Naomi (Rut 1,14). Det er viktig å merke seg at slik Josva ser det, har slik trofasthet preget Israel som folk «til denne dag». Dessverre kan ikke det samme sies om senere perioder i Israels historie, noe Dommernes bok dessverre viser (Dom 2,2.7.11; 3,7.12; 4,1 osv.).

Josva oppfordrer Israel til å elske Herren deres Gud (23,11; jf. 5 Mos 6,5). Ingen kan tvinges til å elske, ellers opphører kjærligheten å være det den egentlig er. Men i hvilken forstand kan kjærlighet påbys?

Israel må være trofaste mot Gud hvis de skal kunne fortsette å nyte paktens velsignelser. På hebraisk understrekes dette: «Vær svært forsiktige for deres egen sjels skyld». Ordet *'ahabah*, «kjærlighet», dekker en lang rekke menneskelige følelser som vennskap, seksuell intimitet, moderlig ømhet, romantisk kjærlighet og trofasthet mot Gud. Hvis vi oppfatter kjærlighet til Gud som en bevisst forpliktelse og overgivelse til ham, kan den pålegges uten å krenke dens sanne natur (jf. Joh 13,34). Gud har alltid villet at lydighet mot hans bud skal bunne i et personlig forhold til ham (2 Mos 19,4 [«Jeg ... bar dere hit til meg»], 5 Mos 6,5, jf. Matt 22,37) ut fra det han i sin store barmhjertighet og kjærlighet har gjort for dem.

Påbudet om å elske Gud uttrykker også at Guds kjærlighet er gjensidig, men ikke symmetrisk. Gud ønsker et intimt, personlig forhold til alle som gjengjelder hans kjærlighet. Derfor er hans universelle kjærlighet til alle rammen for vår frivillige, gjensidige kjærlighet.

Jesus ga disiplene et nytt bud. Hvorfor var dette budet både nytt og gammelt? Les Joh 13,34; Joh 15,17 og 1 Joh 3,11. Se også 3 Mos 19,18.

TIL FORDYPNING:

Ellen G. White: «På valgets skillevei» i *Alfa og Omega*, bd. 2, s. 113–116.

«Satan fører mange bak lyset med den besnærende teori at Gud elsker sitt folk så høyt at han unnskylder deres synd. Han påstår at advarslene fra Gud skal tjene en bestemt hensikt i hans moralske styreform, men at han aldri vil gjøre alvor av dem. I hele sin handlemåte med sine skapninger har Gud opprettholdt rettferdighetens prinsipper ved å åpenbare syndens sanne natur og at den alltid fører til ulykke og død. Betingelsesløs syndstilgivelse har aldri eksistert og vil heller aldri gjøre det. Det ville være det samme som å oppgi de prinsipper for rettferd som danner grunnvollen for Guds ledelse, noe som ville fylle universet med frykt. Gud har tydelig pekt på følgene av synd. Hvordan kunne vi være sikre på at Guds løfter ville bli oppfylt, dersom hans advarsler ikke var sanne? Den såkalte velvilje som tilsidesetter rettferdigheten, er ikke velvilje, men svakhet.

Gud er livgiveren. Fra begynnelsen har alle hans lover tatt sikte på å tjene livet. Men synden brøt forstyrrende inn i den orden Gud hadde grunnlagt, og harmonien ble brutt. Så lenge synden eksisterer, er lidelse og død uunngåelig. Det er bare fordi gjænløseren har båret syndens forbannelse i vårt sted, at mennesket kan ha håp om å unngå dens uhyggelige følger.» – *Samme*, s. 114.

Forslag til samtale:

1. Tenk over hvordan Gud har vært trofast i ditt liv. Hva kan du peke på? Hva gjør du når ting ikke går slik du hadde håpet eller bedt om, eller når løfter blir møtt med taushet?
2. Drøft det Bibelen lærer om Guds vrede. Hvordan vil du legge frem Guds vrede som en del av evangeliet?
3. Hvilke prinsipper for samvær med ikke-troende gir denne ukens studium? Hvordan kan vi ha klare grenser for prinsipper og praksis og samtidig omgås mennesker for å tjene dem og se til deres ve og vel?
4. Hva hindrer deg i å holde fast ved Gud av hele ditt hjerte?

20. desember

«FORTELL OSS OM BIBELEN»

Av Andrew McChesney

Kvinnen ville ikke ha fotmassasje da Kim Sun kom hjem til henne for å gjøre en avtale. «Hvorfor ikke?» spurte Sun, en sørkoreaner som tjenestegjorde som misjonær i en avsidliggende by på Filippinene. «Har jeg gjort noe galt?»

«Nei, nei», svarte kvinnen. «Jeg vil at du skal hvile. Du får mer fotmassasje i ettermiddag. Her, ta noen kjeks og slapp av».

Sun ble rørt over kvinnens omtanke. Han hadde gitt gratis fotmassasje siden han kom til byen tre måneder tidligere. I stedet for å fortelle folk at han var misjonær, hadde Sun forsøkt å være deres venn og vise Guds kjærlighet. I tre måneder hadde innbyggerne i byen tatt imot fotmassasjen uten å tenke på ham. Men nå uttrykte denne kvinnen omsorg for hans velvære. Han innså at han hadde fått sin første virkelige venn.

Men hun var ikke den siste. Omtrent samtidig begynte mange av byens innbyggere å se på Sun som sin venn, og de plaget ham med spørsmål.

«Hvorfor gir du fotmassasje?» spurte en av dem.

«Hvor kommer du fra?» sa en annen.

Sun svarte at han kom fra 1000-misjonsbevegelsen.

«Jeg er en misjonær», sa han. «Jeg vil at dere skal kjenne Jesus Kristus, så jeg har tjent dere».

Byboerne ble forbauset over å høre at Sun var misjonær, og sa: «Hvis du er misjonær, hvorfor forteller du oss ikke om Bibelen?»

«Vil dere studere Bibelen?» sa Sun.

«Ja! Ja!» svarte de.

Snart var det ingen som ville ha fotmassasje lenger. Alle studerte Bibelen sammen med Sun. Noen få hadde ikke bedt om bibelstudier, men de takket ja da Sun inviterte dem. Etter tre måneder med gratis fotmassasje, hvordan kunne de si nei?

Sun snakket ikke om bibelske læresetninger. Som nybakt adventist hadde han i fem år forsøkt å overbevise foreldrene sine om å slutte seg til hans tro, men hadde mislykkes kapitalt. Nå holdt han bibeltimer som bare handlet om Guds kjærlighet.

Han fortalte om skapelsesberetningen i 1. Mosebok. «Dette er Guds kjærlighet til dere», sa han. Han leste lignelsene om den barmhjertige samaritan og den fortapte sønn. «Dette er Guds kjærlighet til dere», sa han. Han snakket om Jesus som døde på korset. «Dette er Guds kjærlighet til deg», sa han.

Les resten av historien neste uke.

Velg i dag!

Ukens tekster:

Jos 24; 1 Mos 12,7; 5 Mos 17,19; 5,6; 1 Kong 11,2.4.9; 2 Tim 4,7.8.

Ukens vers:

Men hvis det byr dere imot å tjene Herren, så velg i dag hvem dere vil tjene. ... Men jeg og mitt hus, vi vil tjene Herren. (Jos 24,15)

Det siste kapitlet i Josva står i sammenheng med en fornyelse av pakt, men denne gangen ledet av Israels gamle leder. Selv om det ikke er en pakt i seg selv, men snarere en rapport om en fornyelse av pakt, har kapitlet elementer fra Midtøstens gamle suverenitetsavtaler (pakt med en overherre): (1) en innledning som identifiserer suzerenen, initiativtakeren til avtalen; (2) den historiske prologen, som beskriver forholdet mellom overherren og vasallen; (3) paktens bestemmelser som krever at vasallen skal vise overherren total lojalitet basert på og motivert av takknemlighet; (4) velsignelser for lydighet og forbannelser for brudd på pakt; (5) vitner til vasallens løfte; (6) deponering av dokumentet for fremtidig lesning og (7) ratifisering av pakt.

Josva nærmer seg slutten av sitt liv; ingen erstatter er i sikte. Fornyelsen av pakt er en påminnelse for Israel om at Gud selv er deres konge og at de vil få hans beskyttelse hvis de er lojale mot ham. Israel behøver ikke en menneskelig konge. Som et teokratisk folk må de alltid huske at Gud er deres konge.

DERE VAR DER!

«Josva samlet alle Israels stammer i Sikem. Han kalte til seg Israels eldste, overhoder, dommere og tilsynsmenn. De trådte fram for Guds ansikt» (Jos 24,1). Sikem var stedet der Abraham hadde bygget et alter da han kom til landet og der Gud ga ham det første løftet om landet (1 Mos 12,6-7). Nå som løftene til Abraham er oppfylt, fornyer Israel pakten med Gud på det stedet der det første løftet ble gitt. Josvas oppfordring minner om Jakobs ord: «Skill dere av med de fremmede gudene som finnes hos dere» (Jos 24,23; jf. 1 Mos 35,2–4). Selve geografien rundt hendelsen formidler en oppfordring til å vise Gud ubetinget troskap og forkaste alle andre «guder».

Jos 24,2–13. Hva er hovedtanken i Guds budskap til Israel?

Gud står i sentrum for gjennomgangen av historien: «Jeg hentet», «jeg ga», «jeg sendte», «jeg plaget», «jeg gjorde», «jeg førte dere ut», «jeg berget dere» osv. Israel er ikke hovedpersonen i fortellingen, men snarere dens objekt. Det var Gud som skapte Israel. Hadde ikke Gud grepet inn i Abrahams liv, ville de ha tjent de samme avgudene. Israels eksistens som folk er ikke noen av forfedrenes fortjeneste, men skyldes ene og alene Guds nåde. Det at israelittene er bosatt i landet, er ikke noe å skryte av. Det er selve grunnen til at de bør tjene Gud.

Herrens tale inneholder et skifte som forekommer fem ganger mellom «dere» og «de» (fedrene). Fedrene og denne generasjonen i Sikem blir behandlet som ett. Josva vil vise det Moses allerede fastslo i 5 Mos 5,3, nemlig at Gud ikke bare inngikk pakten med fedrene, men med alle som var der da Josva talte. De aller fleste der hadde ikke opplevd utvandringen. Ikke «alle» av dem var ved Horeb. Likevel sier Josva at alle var der. Kort sagt må hver ny generasjon ta til seg fortidens lærdommer. Den Gud som virket for forfedrene i fortiden, er klar til å handle på vegne av dagens generasjon.

Hvordan kan vi som kirke bli mer bevisste på vårt felles ansvar og forstå at det vi gjør, har betydning for alle i kirken?

HELHJERTET OG TROFAST

Hva ba Josva israelittene om? (Jos 24,14–15). Hva betyr det å tjene Herren helhjertet og trofast?

Josva appellerer til Israel om å velge – mellom å være tro mot sin skaper, bevare sin egenart og bo i landet, eller gå tilbake til å være et av mange avgudsdyrkende folk uten klar identitet, plan eller oppgave. Valget er deres.

Appellen er todelt: Israel må frykte Gud og tjene ham «helhjertet og trofast». Å frykte Gud betyr ikke et liv i evig redsel. Nei, det handler om den ærbødighet og ærefrykt som kommer av å innse hvor ufattelig stor, hellig og uendelig Gud er, og hvor små, syndige og elendige vi selv er. Å frykte Gud er å innse hans store krav, at han ikke bare er vår himmelske Far, men også vår konge og Gud. En slik erkjennelse vil føre til et liv i lydighet mot Gud (3 Mos 19,14; 25,17; 5 Mos 17,19; 2 Kong 17,34). «Frykt» beskriver den indre holdningen som må kjennetegne en israelitt, og det praktiske resultatet av ærbødighet for Gud er tjeneste.

Den tjenesten som kreves av Israel, kjennetegnes av begrepene «helhjertet» og «trofast». Det første begrepet (tamim) brukes mest som adjektiv for å beskrive offerdyrets fullkommenhet. Det andre begrepet som beskriver Israels tjeneste, er «trofasthet» eller «sannhet» (*'emet*). Begrepet har vanligvis betydningen uforanderlighet og stabilitet. Det henviser vanligvis til Gud, hvis karakter er preget av en trofasthet som kommer til uttrykk overfor Israel.

En trofast person er pålitelig. I grunnen ber Josva Israel om å vise samme lojalitet mot Gud som Gud har vist mot dem gjennom historien. Det handler ikke så mye om ytre etterlevelse av hans bud som om det som springer ut av en helhjertet indre samstemmighet. Deres liv burde speile takknemlighet til Gud for det han har gjort for dem. Dette burde i grunnen også være vårt forhold til Jesus i dag.

Hva betyr det for deg å tjene Herren «helhjertet» og «trofast»? Hva er noe av det som distraherer deg og hindrer deg i å gi deg fullt og helt til Gud?

FRI TIL Å TJENE

Josva var en helhjertet og trofast leder, og han respekterer folkets frie vilje og vil at de skal tjene Gud av fri vilje og ikke av tvang. Det var derfor han brukte verbet «valgt» (se Jos 24,22). Andre steder beskriver *bakhar*, «å velge», Guds utvelgelse av Israel (5 Mos 7,6–7; 10,15; 14,2). Der står Israel fritt å si «nei» til Gud etter at de har blitt utvalgt, men det ville være meningsløst og absurd å gjøre det. Israel kan si «ja» til Gud og fortsette å leve, eller de kan vende ham ryggen og opphøre å eksistere.

Hva svarte Israel på Josvas appell? (Jos 24,16–18). Hvorfor tror du Josva reagerte slik han gjorde på svaret deres? (Jos 24,19–21).

Med sitt entydig positive svar erkjenner israelittene at patriarken og deres fedres Gud nå også er «vår Gud» (Jos 24,17–18), som de er villige til å tjene med ubetinget troskap. Etter en så klar erklæring om lojalitet, ville vi forvente ros og oppmuntring fra Josva. Men nei. Dialogen mellom Josva og folket tar en brå vending, der Josva nærmest spiller rollen som djevelens advokat. Han går fra å snakke om Guds nådige forsyn i fortiden til å true israelittene med et bilde av en Gud som ikke er lett å tjene.

Josva vet hvor vinglete den første generasjonen var, som også sa de ville adlyde Gud (2 Mos 19,8: 24,3; 5 Mos 5,27), men som glemte sine løfter så snart de hadde gitt dem (2 Mos 32). Derfor bruker Josva retorikk for å gjøre israelittene oppmerksomme på flere ting. For det første er det en alvorlig beslutning å ville tjene Gud. Valget vil forme hele folket etter Guds åpenbaring. Velsignelsene ved å etterstrebe dette målet er åpenbare, men de må ha klart for seg følgene om de er ulydige. Syndenes tilgivelse er ingen ufravikelig menneskerett, men et mirakel av Guds nåde.

For det andre må israelittenes valg om å tjene Gud være deres egen beslutning, ikke noe en leder pålegger dem, heller ikke Josva.

For det tredje må Israel innse at man ikke kan tjene Gud i egen kraft. Man tjener ikke Gud ved mekanisk å følge paktens bestemmelser, men i et personlig forhold til vår frelsende Herre (jf. 2 Mos 20,1–2; 5 Mos 5,6–7).

FARENE VED AVGUDSDYRKELSE

Jos 24,22–24. Hvorfor må Josva igjen oppfordre folket til å kvitte seg med avgudene sine?

Avgudsdyrkelse er ikke bare en teoretisk trussel. Tidligere og i en lignende situasjon på slettene i Moab ba Moses om det samme (5 Mos 30,19–20). Det er ikke gudene i Egypt eller gudene på den andre siden av elven det er snakk om her, men gudene «blant dem». Derfor ber Josva folket om å vende sitt hjerte til Herren. Her brukes det hebraiske ordet *natah*, «å strekke», «å bøye». Det beskriver en Gud som forventes å bøye seg ned og lytte til bønner (2 Kong 19,16; Sal 31,3.4; Dan 9,18), og det er også den holdningen profetene krever av Israel (Jes 55,3; Jer 7,24). Det brukes om Salomos frafall da han vendte seg til fremmede guder (1 Kong 11,2.4.9). Det syndige menneskehjerte har ingen naturlig tilbøyelighet til å bøye seg og lytte til Guds røst. Det krever et bevisst valg fra vår side å vende om og gjøre Guds vilje.

Israelittenes svar lyder bokstavelig talt: «Vi vil lytte til hans røst». Uttrykket understreker lydighetens relasjonelle side. Israel blir ikke bedt om å ha en livløs rutine med regler. Pakten handler om et levende forhold til Gud som ikke bare er regler. Det var ikke meningen at Israels religion skulle være lovisk, men en stadig samtale i tro og kjærlighet med en hellig og barmhjertig frelser.

Folket lovet tre ganger at de ville tjene Gud, og dette innebar at de skulle fjerne fremmede guder fra sitt midte. Likevel står det ikke noe om at dette faktisk skjedde. Gjennom hele boken ble det vanlig å fortelle om hvordan Josvas (eller Moses') befalinger ble adlydt, som eksempler på lydighet. Når det ikke nevnes til slutt, blir Josvas oppfordring hengende i luften. Bokens sentrale oppfordring om å tjene Herren er ikke bare rettet til Josvas generasjon, men til hver nye generasjon av Guds folk som leser eller hører budskapet.

Hvor ofte har du lovet Gud å gjøre noe uten å gjøre det? Hvorfor gjorde du det ikke? Hva sier svaret ditt om nåden?

EN GOD AVSLUTNING

Les de siste linjene i Josvas bok, skrevet av en redaktør (Jos 24,29–33). Hvordan ser disse ordene ikke bare tilbake på Josvas liv, men også inn i fremtiden?

I etterordet om Josvas og Elasars død lar øverstepresten Josvas bok få en nøktern slutt. Ved å fortelle om begravelsen av Josva, begravelsen av Elasar og begravelsen av Josefs ben, skaper forfatteren en kontrast mellom livet utenfor landet og begynnelsen på livet i landet. Vandringene er slutt. De behøver ikke lenger bære med seg ledernes jordiske levninger. Patriarkene hadde begravd sine kjære i en hule (1 Mos 23,13.19; 25,9.10) på en tomt kjøpt i Sikem (1 Mos 33,19). Nå begraver nasjonen sine ledere på deres eget arveland og opplever en fornemmelse av noe varig. Løftene til patriarkene er oppfylt. Jahves trofasthet er den historiske tråden som knytter Israels etterkommere til nåtiden og fremtiden.

De siste avsnittene i boken knytter hele fortellingen til en større historie i fortiden, men åpner også veien for fremtiden. Tidligere erkebiskop av Canterbury, Lord George Cary, sa i en tale i Holy Trinity Church i Shrewsbury at den anglikanske kirke var «én generasjon unna utryddelse».

Ja, kirken er alltid én generasjon unna utryddelse, slik var det også med Guds folk i GT. Et stort kapittel i Israels historie er slutt. Dens fremtid avhenger av de svarene folket vil gi på spørsmålene som angår fremtiden. Vil Israel være lojale mot Herren? Vil de være i stand til å fortsette den uferdige oppgaven med å ta hele landet i besittelse? Vil de være i stand til å holde fast ved Jahve og ikke bli viklet inn i avgudsdyrkelse? En generasjon under Josva har vært trofast mot Herren, men vil neste generasjon fortsette i det åndelige sporet som deres store leder har staket ut? Hver ny generasjon av Guds folk som leser Josvas bok, må stille seg disse spørsmålene. Deres suksess avhenger av de svarene de gir i sitt daglige liv og hvordan de forholder seg til de sannhetene de har arvet.

Som Paulus hadde Josva «stridd den gode strid» (2 Tim 4,7). Hva skyldtes Josvas suksess? Hvilke valg må du ta i dag for å kunne fullføre med samme frelsesvisshet?

TIL FORDYPNING:

Ellen G. White: «På valgets skillevei» i *Alfa og Omega*, bd. 2, s. 113–116.

«Blant de mange som dro ut av Egypt, var det mange som hadde tilbudt avguder, og vanens makt var så sterk at dette fortsatte i hemmelighet, i hvert fall til en viss grad, også etter at de hadde bosatt seg i Kanaan. Josva var klar over dette ondet blant israelittene, og han så farene det ville føre til. Han ønsket inderlig å se en grundig reformasjon blant dem. Han visste at hvis ikke folket tok et klart standpunkt om å tjene Gud av hele sitt hjerte, ville de fortsette å gli stadig lenger bort fra ham. ... En del av folket var åndelige tilbedere, men hos mange var troen kun en formsak: det var verken iver eller alvor over deres tjeneste. Noen var avgudsdyrkere innerst inne, men skammet seg over å innrømme det.» – White: *Signs of the Times*, 19. mai 1881.

«Denne høytidelige pakten ble nedtegnet i lovboken for å bli bevart hellig. Deretter reiste Josva en stor stein under en eik ved Herrens helligdom. 'Se, denne steinen skal være et vitne mot oss, for den har hørt hvert ord som Herren har sagt til oss. Den skal vitne mot dere, så dere ikke fornektet deres Gud.' Her sier Josva klart og tydelig at hans instruksjoner og advarsler til folket ikke var hans egne ord, men Guds ord. I kommende generasjoner skulle den store steinen stå som vitne om den hendelsen den var reist for å minnes, og den skulle være et vitne mot folket hvis de noen gang igjen skulle falle tilbake i avgudsdyrkelse.» – *Samme*, 26. mai 1881.

Forslag til samtale:

1. Snakk om betydningen av ordene «han er en hellig Gud. Han er en nidkjær Gud» (Jos 24,19). I hvilken forstand er Gud en nidkjær Gud?
2. Hvordan henger vår kjærlighet til Gud sammen med den valgfriheten han har gitt oss? Hadde vi virkelig kunnet elske hvis vi ikke hadde hatt frihet? Kan ekte kjærlighet noen gang påtvinges? Hvis ikke, hvorfor ikke?
3. Hvordan kan dagens menighetsledere gi fakkelen videre til neste generasjon rent praktisk?
4. Tenk på Josvas liv og konklusjonen om at israelittene tjente Herren hele hans liv. Hva vil du skal bli ditt ettermåle?

27. desember

«HVORDAN ELSKER VI GUD?»

Av Andrew McChesney

Kim Sun, en misjonær fra Sør-Korea, delte 15 historier om Guds kjærlighet med innbyggerne i en avsidesliggende by på Filippinene i tre måneder.

Innbyggerne ble forbløffet over å høre at Gud har skapt alt i verden for deres skyld. De undret seg over Guds kjærlighet i lignelsene om den barmhjertige samaritan og den fortapte sønn. De ble rørt da de innså at Jesus døde på korset for deres skyld. Etter tre måneder sa mange: «Vi forstår at Gud elsker oss. Men hvordan kan vi svare på det? Hvordan kan vi elske Gud?»

«Det er så sant», tenkte Sun forundret. «Når vi vet at noen elsker oss, ønsker vi å vise kjærlighet tilbake». Det var på tide å grave dypere i Bibelen.

I løpet av de neste tre månedene underviste han om sabbaten, ren og uren mat, tiende og of-fergaver og andre av syvendedagsadventistenes overbevisninger. Mange av byens innbyggere tok til seg det de lærte. De ville vite hvordan de skulle elske Gud, og læresetningene viste dem veien.

Sun tjenestegjorde som misjonær i ti måneder: tre måneder med gratis fotmassasje, tre måneder med fortellinger om Guds kjærlighet og tre måneder med dypdykk i Bibelen. Da gjensto det én måned til å ta farvel. Den siste måneden brukte Sun på å gå fra dør til dør og invitere folk til å følge Jesus. «Jeg drar snart», sa han. «Jeg vil gjerne at du skal bli med i menigheten min. Jeg har blitt så velsignet, og jeg vil gjerne at du også skal bli velsignet.» Mange av byens innbyggere tok imot hans invitasjon.

Ellen White sier: «Kristi metode alene vil gi sann suksess når det gjelder å nå ut til folket. Frelseren blandet seg med mennesker som en som ønsket deres beste. Han viste sympati for dem, sørget for deres behov og vant deres tillit. Så inviterte han dem: 'Følg meg'.» (*The Ministry of Healing*, s. 73). I ti måneder praktiserte Sun Kristi metode: Han minglet med mennesker, ønsket deres beste, viste sympati, tok seg av deres behov og vant deres tillit, og så inviterte han dem til å følge Jesus.

I dag er Sun misjonær på heltid. Han arbeider som assisterende leder for 1000 Missionary Movement, en organisasjon som er en del av Den sørasiatiske Stillehavsdivisjon. Hvert år trener han hundrevis av misjonærer ved hovedkvarteret i Silang på Filippinene, som ble bygget ved hjelp av et sabbatsoffer i 1996. «Å være misjonær er det høyeste kallet», sier han. «Misjonærer holder ikke bare bibelstudier. Vi må spesielt vise Jesus i livene våre.»

På samme måte som det trettende sabbatsofferet i 1996 fortsatt gjør seg gjeldende i Den sørasiatiske Stillehavsdivisjon og utenfor gjennom arbeidet til 1000 Missionary Movement, kan dette kvartalets trettende sabbatsoffer, med Guds velsignelse, også ha en langvarig virkning. Takk for ditt sjenerøse offer denne sabbaten.

K-STUD

Kristelig studieforbund

Kristelig studieforbund er et ideelt, demokratisk og offentlig godkjent studieforbund. Våre medlemmer er kristne trossamfunn, ideelle organisasjoner og institusjoner. Enkeltstående, lokale organisasjoner kan være tilsluttet oss gjennom en samarbeidsavtale.

Vår visjon er å skape gode læringsarenaer for troen og livet.

Formålet er A) å fremme og styrke livslang læring i medlemsorganisasjonenes menigheter, organisasjoner og institusjoner og B) å bidra til å gi alle mennesker lik adgang til kunnskap og kompetanse ved å fremme den enkeltes menneskelige og åndelige utvikling og møte behovene i samfunns- og arbeidsliv i henhold til voksenopplæringslovens overordnede mål for studieforbundenes virksomhet.

Virksomheten drives i tråd med voksenopplæringsloven, og finansieres med medlemskontingent og bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet. Vi bygger virksomheten på disse verdiene:

- Frivillighet
- Menneskeverd
- Utvikling
- Økumenikk
- Samfunnsansvar

Å fordele tilskudd til opplæring, arrangere årets kurs for lokale ressurspersoner, gi pedagogisk veiledning, være en pådriver for utvikling av studiemateriell og pedagogiske arbeidsformer og drive interessepolitisk arbeid overfor myndighetene er blant våre kjerneområder.

<http://k-stud.no/>

Adventistkirken er medlem og bibelgrupper kan derfor søke om tilskudd her:

<http://minekurs.studieplaner.no/k-stud/>

SOLNEDGANG FREDAG KVELD I 2025

	DATO	OSLO	KRISTIANSAND	BERGEN	TRONDHEIM	BODØ	HARSTAD	TROMSØ	HAMMERFEST
Januar	3	15.26	15.51	15.43	14.49	13.10	—	—	—
	10	15.39	16.03	15.56	15.05	13.43	12.30	—	—
	17	15.54	16.17	16.12	15.25	14.15	13.31	12.50	—
	24	16.11	16.33	16.30	15.46	14.47	14.13	13.46	12.57
	31	16.29	16.49	16.48	16.08	15.18	14.50	14.28	13.51
Februar	7	16.47	17.06	17.07	16.31	15.47	15.24	15.05	14.33
	14	17.06	17.23	17.26	16.53	16.15	15.56	15.39	15.11
	21	17.24	17.40	17.44	17.14	16.42	16.25	16.11	15.45
	28	17.42	17.56	18.03	17.35	17.08	16.54	16.41	16.17
Mars	7	17.59	18.12	18.21	17.56	17.33	17.22	17.10	16.48
	14	18.17	18.28	18.38	18.17	17.58	17.48	17.38	17.18
	21	18.34	18.44	18.56	18.37	18.23	18.15	18.06	17.48
	28	18.51	19.00	19.13	18.57	18.47	18.42	18.34	18.18
April	4	20.08*	20.16*	20.31*	20.17*	20.12*	20.09*	20.02*	19.48*
	11	20.25	20.31	20.48	20.37	20.37	20.36	20.32	20.19
	18	20.42	20.47	21.06	20.58	21.03	21.05	21.02	20.53
	25	21.00	21.03	21.23	21.19	21.30	21.36	21.36	21.29
Mai	2	21.17	21.19	21.41	21.40	21.59	22.09	22.12	22.12
	9	21.34	21.34	21.59	22.02	22.30	22.47	22.56	23.08
	16	21.51	21.49	22.16	22.23	23.03	23.34	—	—
	23	22.06	22.03	22.32	22.44	23.43	—	—	—
	30	22.20	22.15	22.46	23.04	00.34	—	—	—
Juni	6	22.31	22.25	22.58	23.20	—	—	—	—
	13	22.39	22.32	23.06	23.32	—	—	—	—
	20	22.43	22.36	23.10	23.37	—	—	—	—
	27	22.43	22.36	23.10	23.35	—	—	—	—
Juli	4	22.38	22.32	23.05	23.27	—	—	—	—
	11	22.29	22.24	22.55	23.13	—	—	—	—
	18	22.17	22.14	22.43	22.55	23.55	—	—	—
	25	22.02	22.01	22.28	22.36	23.17	23.49	—	—
August	1	21.46	21.46	22.11	22.14	22.43	23.01	23.11	23.25
	8	21.28	21.30	21.52	21.52	22.11	22.22	22.26	22.26
	15	21.09	21.12	21.33	21.29	21.41	21.47	21.47	21.41
	22	20.49	20.54	21.12	21.05	21.11	21.14	21.11	21.02
	29	20.28	20.34	20.51	20.41	22.42	20.41	20.37	20.25
September	5	20.07	20.15	20.30	20.17	20.13	20.10	20.04	19.50
	12	19.46	19.55	20.08	19.53	19.44	19.39	19.32	19.16
	19	19.25	19.35	19.47	19.28	19.16	19.08	19.00	18.42
	26	19.04	19.15	19.25	19.04	18.47	18.38	18.28	18.09
Oktober	3	18.43	18.55	19.04	18.40	18.19	18.08	17.56	17.35
	10	18.22	18.36	18.43	18.16	17.51	17.37	17.25	17.02
	17	18.02	18.17	18.22	17.53	17.22	17.07	16.53	16.28
	24	17.42	17.59	18.02	17.30	16.54	16.36	16.20	15.53
	31	16.23*	16.41*	16.43*	16.08*	15.26*	15.05*	14.47*	14.17*
November	7	16.05	16.25	16.25	15.46	14.59	14.33	14.12	13.38
	14	15.49	16.10	16.08	15.26	14.31	14.00	13.35	12.53
	21	15.35	15.58	15.53	15.08	14.03	13.24	12.51	11.41
	28	15.24	15.48	15.42	14.52	13.36	12.41	—	—
Desember	5	15.15	15.41	15.33	14.40	13.09	—	—	—
	12	15.11	15.37	15.28	14.32	12.43	—	—	—
	19	15.11	15.37	15.28	14.30	12.25	—	—	—
	26	15.15	15.42	15.32	14.35	12.35	—	—	—

Solnedgangstabellen er basert på følgende nettside:

<https://www.timeanddate.no/astronomi/sol/norge/>

*Tabellen tar hensyn til sommertid mellom 30. mars og 26. oktober

BIBELSTUDIEMATERIELL FOR BARN OG TENÅRINGER

Vi minner om at det er mye fint bibelstudiemateriell tilgjengelig for barn og tenåringer.

GraceLink-materialet finnes i følgende aldersgrupper på norsk, både som elevhefte og lærerhefte:

Minsten, 0–2 år

I 2025 brukes årgang B

Smårollingene, 3–5 år

I 2025 brukes årgang B

Miniorene, 6–9 år

I 2025 brukes årgang B

Power Points, 10–13 år

I 2025 brukes årgang B

Real Time Faith, 14–16 år

I 2025 brukes årgang C
Lærerheftet er på engelsk.

Ta kontakt med
Norsk Bokforlag
for bestilling på
ordre@norskbokforlag.no
eller til ordrekontoret
på tlf. 32161560.

BIBELSTUDIER FREMOVER

1. KVARTAL 2026

Tema: Himmell og jord forent – Kristus i Filiperne og Kolosserne

1. studium: Forfulgt, men ikke forlatt

Nøkkelttekst: Fil 4,4

Andre bibelttekster: Ef 3,1; 2 Kor. 4,7–12; Apg 9,16; Fil 15,16; Kol 4,9; Fil 1,1–3; Kol 1,1.2

2. studium: Grunner til takksigelse og bønn

Nøkkelttekst: Fil 1,6

Andre bibelttekster: Fil 1,1–18; 1 Kor 13,1–8; Jer 17,9; Kol 1,1–12; 1 Pet 1,4; Sal 119,105; Jes 30,21.

2. KVARTAL 2026

Tema: Vekst i forholdet med Gud

3. KVARTAL 2026

Tema: 1. og 2. Korinterbrev

4. KVARTAL 2026

Tema: Profetiens gave

Endringer kan forekomme.

TIPS OG RESSURSER TIL BIBELSAMTALENE

Takk, for at du har påtatt deg den viktige oppgaven som gruppeleder/tilrettelegger for bibelstudier i din menighet! Bibelstudieheftet du holder i hånden er laget av Adventistkirkens sabbatsskoleavdeling ved hovedkontoret i Washington D.C. Som et supplement til dette har teologer og lekfolk fra Adventistkirkene i Norge og Danmark laget et mer skandinavisk tilpasset bibelstudiumsmateriale. I motsetning til «bibelstudier» (som er det offisielle bibelstudieheftet du holder i hånden nå), kaller vi dette studieopplegget «bibelsamtaler». «Bibelsamtaler» er basert på de samme temaene, og med et utvalg av de samme tekstene som du finner i «bibelstudier». «Bibelsamtaler» er laget som en respons på tilbakemeldinger og en stor spørreundersøkelse som ble gjort i 2019. Du finner «bibelsamtaler» både i et eget hefte som kommer sammen med «bibelstudier» og på <https://www.adventist.no/liv/sabbatsskolen/>.

«Bibelsamtaler» er et fleksibelt materiale da det lett kan brukes i kombinasjon med «bibelstudier» eller alene. Om de som møter i bibelstudiegruppa har brukt bibelstudieheftet eller det supplerende materialet i sine forberedelser vil de kjenne seg igjen i samtalen og kunne delta. «Bibelsamtaler» kan også brukes av leder for bibelstudiegruppa som en forberedelseshjelp.

Her er prinsippene som ligger til grunn for utarbeidelsen av «bibelsamtaler». De kan like gjerne brukes når man tar utgangspunkt i «bibelstudier»:

- Når vi møtes leser vi bibeltekstene sammen.
- Alle skal i utgangspunktet kunne lede en bibelsamtale. Bibelstudier har hver uke bare fire sider.
- Det vil alltid være flere bibeltekster å velge mellom, det er derfor opp til gruppen å velge hva man skal fokusere på.
- Det er ingen forutsetning for å delta i bibelsamtalen at man har lest bibeltekstene og materialet på forhånd, men det er en fordel. Spesielt for den som skal være gruppeleder.
- Formuleringer, spørsmål og refleksjoner har en personlig vinkel, slik at det blir personlig og praktisk, og ikke bare teori. Ønsket er at det som skjer i bibelsamtalen lett skal kunne omsettes til levdt liv.

Bibelstudieheftene på andre språk

Hvis du er interessert i å finne bibelstudieheftet på et annet språk eller finne hjelpemateriell for gruppeledere kan du finne det på dette nettstedet (det er ikke en offisiell «adventistside», men de som driver den har samlet mange ressurser på ett sted): www.ssnet.org

Misjonsfortellingen som film – Mission Spotlight

Hvert kvartal er alle misjonsfortellingene tilgjengelige som film, med norsk tale. Du finner fortellingene til dette kvartalet, og andre kvartalet, her: <http://www.hopechannel.no/on-demand/episoder/ml/mission-spotlight-1q23/>

Bibelstudiet som video/podcast

Hope Channel i Norge produserer hvert kvartal en video/podcast til bibelstudiet for hver uke. Du finner videoen på www.hopechannel.no.

En nettside for alle ressurser til voksensabbatsskolen

Om du leter etter ressurser til voksensabbatsskolen, er det nå opprettet én nettside som har samlet alle ressursene på et sted. Nettstedet er lett å huske: www.sabbatsskolen.no

Sabbatsskolens Facebook-gruppe

For å tilrettelegge at gruppeledere kan utveksle idéer og/eller spørre hverandre om saker, er det også opprettet en Facebook-gruppe. Også denne gruppen har et lett navn å huske. Du kan søke etter «Bibelstudielederen» på Facebook eller bruke denne lenka: <https://www.facebook.com/groups/221198201791009>

Innspill eller idéer?

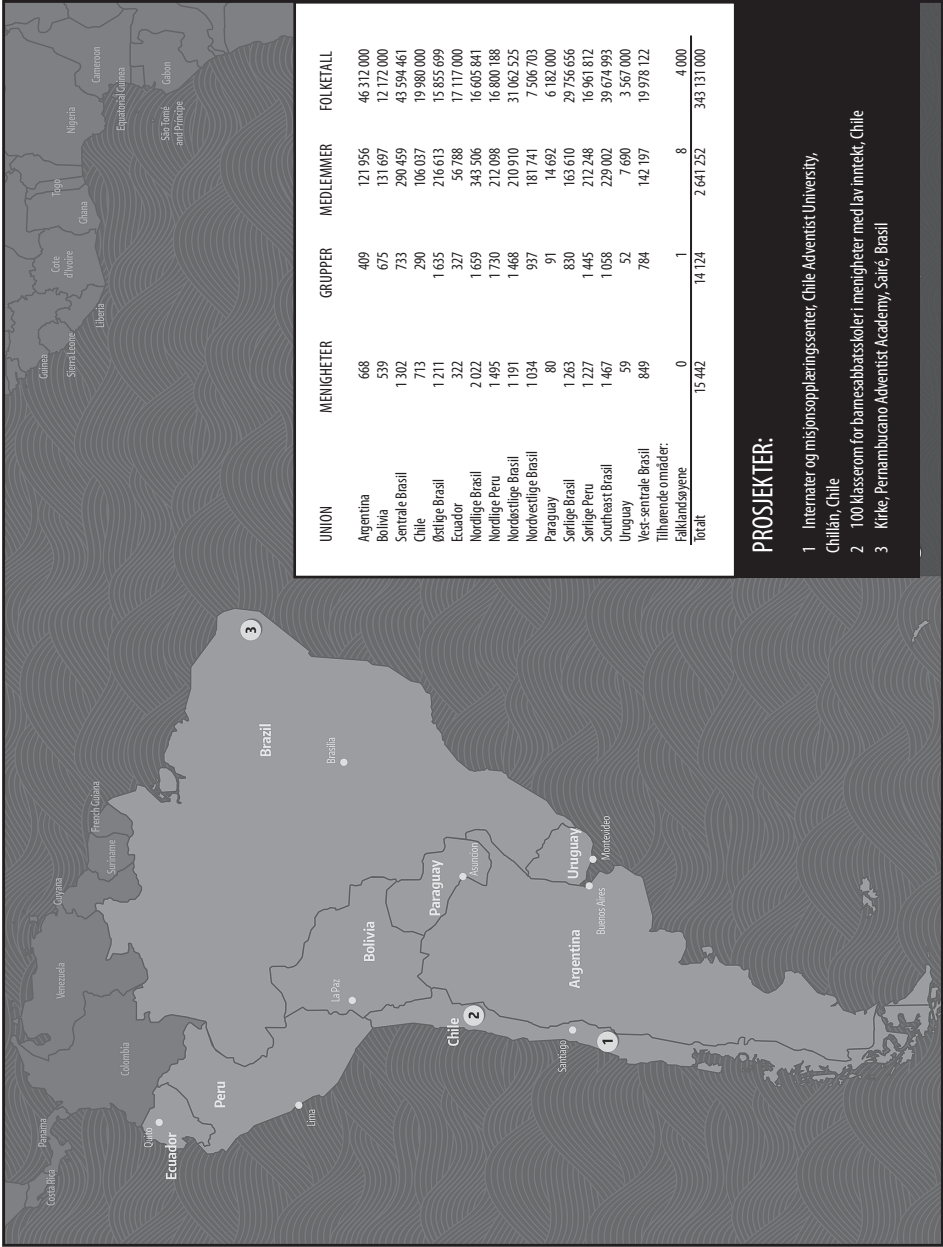
Hvis du har noen ideer til sabbatsskoleavdelingen, hører jeg gjerne fra deg. Jeg bidrar også gjerne til en inspirasjonssamling om sabbatsskolen/bibelstudiene i din kirke. Hvis din menighet kunne tenke seg å være vertskap for en kursdag for flere menigheter, kan jeg eventuelt bidra med å skaffe en eller flere egnede kursholdere. Ta kontakt med meg på e-post eller telefon.

Vidar Hovden, leder for sabbatsskoleavdelingen

E-post: vidar.hovden@adventist.no

Tlf. 412 22 118

DEN SØRAMERIKANSKE DIVISJON

Notater

[illegible]

Notater

[illegible]

Innhold

1 4. OKTOBER	Oppskrift på suksess	8
2 11. OKTOBER	Overrasket av nåden	16
3 18. OKTOBER	Nådens minnesmerker	24
4 25. OKTOBER	Konflikten bak alle konflikter	32
5 1. NOVEMBER	Gud kjemper for dere	40
6 8. NOVEMBER	Den indre fienden	48
7 15. NOVEMBER	Den største trosskap: tilbedelse i en krigssone	56
8 22. NOVEMBER	Troskjemper: Josva og Kaleb	64
9 29. NOVEMBER	Løftets arvinger, fanger med håp	72
10 6. DESEMBER	Den sanne Josva	80
11 13. DESEMBER	Livet i landet	88
12 20. DESEMBER	Gud er trofast!	96
13 27. DESEMBER	Velg i dag!	104
	Solnedgangstabell	113